

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Proizvajalci dražijo, kupci pa ne plačajo

Jeseniški Universal prodaja izdelke črne metalurgije in se sproti prilagaja zahtevam tržišča. »Kupci so vsak dan bolj zahtevni,« ugotavlja direktor temeljne organizacije Štefan Nemeč.

stran 3

Tako kot nekdanj Na prosveti

Vsaka domačija v krajevni skupnosti Tunjice je prispevala, da bo devet domačij dobilo vodovod. Bilo je tako kot nekdanj, ko so vsi sodelovali pri pripravah iger Miklova Zala in Domen na prostem ...

stran 4

Obarvana svetloba

Če smo včasih slikana okna lahko občudovali le v visokih katedralah, se zdaj ta lepa umetnost na najrazličnejših predmetih seli tudi v sodobno opremo stanovanj, lokalov.

stran 5

Zgovorne slike minulega časa

Kdor zbira stare razglednice, vedno upa, da ponekde še niso docela pospravili starine s podstrešja. V Kranju je kakih petnajst resnih zbirateljev razglednic ...

stran 6

22. julij — dan vstaje slovenskega naroda

Gorenjsko so okupirali 12. aprila najprej Italijani, takoj za tem pa Nemci. Kapitulacija stare Jugoslavije je začela veljati 18. aprila 1941 ...

stran 8, 9

Danes partizanski pohod na Triglav

Rudno polje, 18. julija — Danes ob 8. uri bodo izpred vojašnice na Rudnem polju krenili nekdanji borci narodnoosvobodilne vojne na množični spominski pohod na Triglav po poti, ki jo bodo poimenovali po Triglavski diviziji. Ob petih popoldne bodo že v Triglavskem domu na Kredarici, kjer bodo ob 19. uri odkrili spomenik Triglavski diviziji.

Proti vrhu Triglava bodo odšli jutri, v soboto, ob pol sedmih zjutraj. Na vrhu bodo odkrili ploščo patroljam NOV, ki so se med vojno povzpeli na Triglav. Na Rudno polje se bodo vrnili med drugo in tretjo uro popoldne.

Zaključni prireditvi pred vojašnico na Rudnem polju so dali naslov Miting partizanov — pohodnikov na Triglav. Pred začetkom mitinga bodo odkrili spomenik Triglavski diviziji, delo Toneta Svetine. Na mitingu bodo prebrali listino o poimenovanju poti na Triglav po Triglavski diviziji ter podelili spominska priznanja še živim udeležencem patrolj, ki so se med vojno povzpeli na Triglav.

Gorenjski jezerski pomoli so sveži, samotni in tudi na obmorskih pravijs, se letos da na široko pretegovati in premišljevat, če je v žepu še denarja za kepico ali dve ... Foto: F. Perdan

Malo denarja, malo muzike

Če stari rek kaj velja, potem je zdaj resnično pisan na kožo kranjske Glasbene šole. Ta se je pred začetkom novega šolskega leta znašla pred težavami, tako da bo morala skrbeti svoj program. To naj bi sicer bilo za vse, ki se z glasbo srečujemo le pri radijskih sprejemnikih ali na koncertih le malo boleče, drugače pa so te slabe napovedi sprejeli učenci skupaj s starši. Nekateri se namreč ne bodo mogli vpisati k pouku nauka o glasbi, drugim pa so se — vsaj začasno — zaprla tudi vrata za nadaljevanje že začete šolanja. Trije oddelki manj pomenijo 40 učencev manj, med njimi tudi kakšnega z že enim ali dvema letoma šolanja. Na šoli so namreč izračunali, da jim sredstva izobraževalne skupnosti Kranj, četudi še enkrat povečajo šolnino (2400 din), ne zadoščajo. Lani je na glasbeno šolo hodil 473 otrok, starši pa so s šolnino k financiranju prispevali 17 odstotkov.

Toda manj oddelkov ni vse, kar bo šola prizadelo jeseni: trpela bo tudi kvaliteta pouka, kar pa pomeni izostanek korepeticij, manj ansambelske igre, namesto dveh le en harmonikarski orkester, da o skrbi za instrumente ali o nakupu novih niti ne govorimo.

Že pred leti se je izkazalo, da je kranjska glasbena šola premajhna za tako hitro rastoče mesto, saj je bilo treba odpreti vrsto ločenih oddelkov. Nekateri bo zdaj treba zapreti, druge so že lani — morda bo tako še letos — denarno podprli starši v celoti. Prav gotovo pa ne more biti prihodnost glasbene vzgoje, v omejenem vpisu le za glasbeno najbolj nadarjene. V Kranju je komaj 5 odstotkov šoloobveznih otrok in mladine vključenih v glasbeno šolo, kar je najmanj na Gorenjskem in tudi nižje od slovenskega povprečja. Ob rasti osnovnih šol v zadnjih desetih letih se je število oddelkov na glasbeni šoli povečalo le za pet. Zdad je to skrajno varčevanje pri glasbeni vzgoji verjetno doseglo eno najnižjih točk. Da postaja glasbena vzgoja nekaterim zelo pomembna, kažejo tudi nekatere ponudbe staršev, da bi plačevali ekonomsko šolnino. Ta resda ne bi mogla biti sprejemljiva za vsak žep, verjetno pa tudi ni to edina sprejemljiva rešitev iz finančnih težav, ki jih šola sicer pozna že dolga leta, letos pa so postale le še bolj izrazite.

L. M.

Na Gorenjskem se je začela žetev — Na posestvih KZK Kranj v Lahovčah se je v teh dneh začela žetev ječmena, v prihodnjih dneh, če bo le vreme naklonjeno, pa se bodo stroji preselili na pšenične njive. Lepega vremena si želijo tudi kmetje, saj jih že čakajo dozoreli žitni klasi. — Foto: F. Perdan

Bencin dražji za 20 odstotkov

Zvezni izvršni svet je povečal cene goriva v povprečju za 20 odstotkov. Nove cene veljajo le za porabnike, medtem ko naj bi kmetijstvo, mestni, primestni promet gorivo še vedno plačevali po starih cenah.

Motorni bencin, ki je do danes veljal 151 dinarjev, bo poslej 181 dinarjev za liter. Motorni bencin 98, ki je stal 162 dinarjev, bo po novem po 195 dinarjev. Bencin brez svinca se je od 181 dinarjev podražil na 214 dinarjev. Dieselsko gorivo se je podražilo od 132 dinarjev na 158 dinarjev.

Predstavniki ZIS so pojasnili, da bo za ceste šlo pet dinarjev od litra in da bomo s tem denarjem lahko zgradili 60 kilometrov cest več. Denar naj bi šel tudi za odplačilo mednarodnih posojil za ceste. V Beogradu so zanikali, da bi denar namenili za zvezni proračun.

Podražitev utemeljujejo s tem, da so naše cene nižje od evropskih za pet odstotkov in da v Franciji liter bencina stane 291 dinarjev, v Italiji 359 dinarjev in v Zvezni republiki Nemčiji 290.

CISTERNA ZA 20.000 LITROV VODE — Alpetour, delovna organizacija Creina, kmetijska mehanizacija, je za potrebe puljskega območja, kjer večkrat zmanjka pitne vode, izdelala veliko cisterno z zmogljivostjo 20.000 litrov. Cisterna, za katero so podvozje izdelali v ITAS-u, ima v notranjosti posebno zaščito s kvalitetnimi premazi in je prva tovrstna cisterna kranjske kmetijske mehanizacije. Stane 10 milijonov dinarjev. — Foto: F. Perdan

Naslednja številka Gorenjskega glasa bo zaradi praznika — vstaje slovenskega naroda, izšla v petek, 25. julija. Uredništvo

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

Mi smo žejni, birtov pa ni

V nekaterih gorenjskih občinah se v poletni turistični sezoni spet pojavlja, da zasebni gostinci za dalj časa zapirajo svoja gostišča in odhajajo na letni dopust.

Privoščimo jim ga, saj je znano, da delajo vse leto, ob vseh praznikih. Če ustno ali pisno sporočijo, na »pristojni« organ skupščine občine, da zapirajo, niso pravno-formalno ničesar zagrešili in nihče jim nič ne more.

Nihče se tudi ne bi obregnil ob njihov poletni zasluženi oddih, če se ne bi dogajalo, da so hkrati zaprte vse gostilne in restavracije v nekem kraju ali na območju, skozi katerega potujejo tuji turisti. Vabimo jih z občestnimi tablam, na katerih so narisani gorenjski nageljčki in privlačna okenca, poskušamo jih zadržati z miniaturnimi tablam in kažipoti, da enostavno morajo zgrešiti cilj in zbegano tavajo po Gorenjski. Ko pa se zapeljejo na parkirne prostore pred gostišča, so vrata zaprta.

Možno je, da imajo birti vsega dovolj, da so siti gostov in gostinstva, vendar našemu turizmu delajo s tem medvedjo uslugo. Če se že ne znajo sami med seboj dogovoriti tako, kot se v Žirovnici dogovorita gostinca celo za izmenično prosti dan v tednu, potem bi morali povzdigniti glas vsaj tisti, ki ob koncu sezone tožijo nad slabšo turistično bero. A očitno je, da tudi zasebni gostinci s svojim zaprti sredi sezone oznanjajo, kako neusklajeno se pravi turizem v Sloveniji, moji gostoljubni deželi.

D. Sedej

Očistili so planinske poti

Kranj — Mladi markacisti Planinskega društva Kranj so v začetku tega tedna pod vodstvom Rudija Landša končali s čiščenjem planinskih poti na področju Rinka in Koroške babe. Na nekaterih odsekih so pota dobesedno pometli. Zamenjali so tudi okrog 30 klinov in namestili približno 200 metrov nove jeklenice na najtežjem področju. Planinsko društvo pa je letos nabavilo tudi okrog 90 novih emajliranih napisnih tabel, za katere so morali odšteti 200 tisoč dinarjev. Zaradi boljše kakovosti bodo tudi dlje časa zdržale v težkih vremenskih pogojih v planinah.

A. Ž.

90 MERKUR KRANJ
let pravi ljudje na pravem mestu

KOMPAS
TOURISTIC

TURISTIČNIH
USLUG

aerodrom
ljubljana

DIREKTH TELEFON (041) 25-347
ali 21-113 ali PRAVO CENTRALA
25-791 na internem številu:
421, 422 in 423

PO SLOVENIJI IN JUGOSLAVIJI

Največja naložba je predor

Skupna predračunska vrednost vseh investicijskih objektov, ki so jih v Sloveniji začeli graditi v prvih petih mesecih letošnjega leta, znaša 80,528 milijarde dinarjev. Največji objekt, ki so ga začeli graditi maja je predor Karavanke v predračunski vrednosti 35,112 milijarde dinarjev. V Sloveniji pa gradimo še 140 gospodarskih objektov. Skupna predračunska vrednost negospodarskih objektov je skromna, saj smo po podatkih službe družbenega knjigovodstva Slovenije začeli graditi le šest negospodarskih objektov v skupni vrednosti 205 milijonov dinarjev.

Elektrika je dražja

Od 15. julija je električna energija dražja po vsej Jugoslaviji, vendar zaradi različnih pogojev proizvodnje v posameznih republikah različno. Električna se bo znova podražila oktobra, z novo ceno pa bo elektrogospodarstvo vsaj deloma pokrilo visoke izgube.

Sindikati iz Avstrije na obisku

V Sloveniji se je na dvodnevem obisku mudila delegacija avstrijske sindikalne zveze Koroške. Delegacija je sprejel predsednik slovenskih sindikatov Miha Ravnik, obiskali pa so tudi Bernardin in luko Koper. Predstavniki koroških sindikatov so si ogledali Gorenje in Unior Zreče.

Dober izvoz juga GL

V drugem polletju bodo iz Crvene zastave poslali v Združene države Amerike 58.000 avtomobilov jugo GL. V tovarni pravijo, da je izvoz rentabilen zaradi napovedanih ukrepov zveznega izvršnega sveta, ko naj bi izvoz podprli s 15 do 20 odstotka. V Crveni zastavi pričakujejo tudi nižje obresti, saj gre za izvozne posle. Jeseni bodo v Zvezno republiko Nemčijo poslali še 2.000 jugov, uspešno pa izvažajo tudi v Egipt.

Funkcionarji brez osebnih dohodkov?

Delegati v odboru zveznega zbora skupščine SFRJ za vprašanja borcev in vojaških invalidov so ugotovili, da republike in pokrajini prispevkov za zvezni proračun ne pošiljajo redno.

To bi utegnili ogroziti izplačilo borčevskih in invalidskih dodatkov. Zato je zvezni izvršni svet zahteval, da se mora denar nakazovati redno. Če tudi to ne bo pomagalo, naj bi zveznim, republiškimi in pokrajinskim funkcionarjem odrekli izplačilo osebnega dohodka.

Zapori za kršitelje

Med spremembami, ki jih predlaga zvezni izvršni svet je tudi ta, da bi zlorabo monopolnega položaja pri določanju cen in kršitve predpisov o ukrepih neposrednega nadzora cen po novem obravnavali kot kaznivno dejanje. Tisti, ki bi mu dokazali, bi se lahko znašel v zaporu in tam prebival o denega do treh let.

Delijo na veliko

V Titovih Užicah so sklenili razpustiti osnovne organizacije zveze komunistov valjarn v Sevojnju, saj so si že več let na veliko delili sredstva ne glede na rezultate dela. Vrednost točk so določali z dvigom rok in preglasovanjem na zborih. Niso upoštevali mnenj strokovnih služb. V posameznih organizacijah je prišlo do pravega tekmovanja pri delitvi nezaduženega denarja. Dohodek so si v začetku leta povečali za 45 odstotkov, medtem ko se je obseg proizvodnje zmanjšal za sedem odstotkov.

Sporazum med Jugoslavijo in Bolgarijo

V Beogradu so podpisali jugoslovansko-bolgarski sporazum o izmenjavi blaga in o gospodarskem in znanstveno-tehničnem sodelovanju. Pospesovali naj bi blagovno menjavo na brezcarinski osnovi in uvedli višje oblike gospodarskega sodelovanja kot so kooperacija in specializacija.

Elektrogospodarstvo Slovenije proti jedrski elektrarni

Delavski svet sozda Elektrogospodarstvo Slovenije ni sprejel programa predhodnih del za jedrsko elektrarno Privlaka. Tako je sklep zdaj v nasprotju s sklepi republiške skupščine, ki je sprejela sporazum plana jedrske energije.

Spominsko znamenje na Valvazorjevem domu

Žirovnica, 17. junija — Občinski komite ZKS Jesenice, družbenopolitične organizacije krajevne skupnosti Žirovnica in okrožni odbor aktivistov OF za jeseniško okrožje bodo v tork, 22. julija, ob 11. uri odkrili spominsko ploščo v spomin na delovanje okrožnega komiteja KPS in okrožnega odbora OF jeseniškega okrožja pri Valvazorju. Slavnostni govornik bo predsednik krajevene konference SZDL Iztok Federl, ploščo pa bo odkril Valentin Dolnar-Ciro, kurir takratnega okrožnega komiteja KPS. V kulturnem programu bodo nastopili pevci okteta France Prešeren iz Žirovnice.

Srečanja se bodo udeležili nekdanji politični delavci jeseniškega okrožja, na slovesnost pa vabijo vse ljudi iz jeseniške in radovljanske občine.

D. S.

Koroškim partizanom v spomin

Jesenice, 17. julija — Koroški partizani se pripravljajo na odkritje spominskega znamenja pod Arihovo pečjo na koroški strani blizu Sentiakoba. Osmim padlim partizanom bodo na tem kraju postavili spominsko znamenje, ki so ga v bronu odlili v Železnari.

Spominsko znamenje ima dvojezični napis, postavili pa ga bodo letošnji jesen.

D. S.

Svečanost pod Blegošem

Škofja Loka, 16. julija — Naslednjo nedeljo, 27. julija, bodo ob 11. uri na Prvi ravni pod Blegošem odkrili spominsko ploščo. Tu je bil od avgusta do decembra 1944. leta sedež oblastnega komiteja KPS in drugih pokrajinskih političnih forumov in organov Gorenjske.

Z osebnimi avtomobili se da priti po cestah Poljane—Javorje—Žetina—Črni kal, Gorenja vas—Hotavlje—Suša—Črni kal in Železniki—Zali log—Pokot—Črni kal. Redni avtobus pa bo odpeljal iz Škofje Loke do Javor ob 8.15, sledi še dve uri hoje.

Popoldne, od enih naprej, bo pod planinsko kočjo na Blegošu tudi tradiciionalni piknik žena, zadružnic Kmetijske zadruge Škofja Loka.

H. J.

Kranj, 16. julija — V Gregoričevi ulici, zadaj za Globusom, so odprli eno večjih Pekovih prodajalnih obutev, ki ima v dveh etažah preko 400 m² prodajne površine. To je tretja Pekova prodajalna v Kranju in ena izmed 144 v Jugoslaviji. V prijetno uredjenih prostorih nudijo modno otroško, žensko in moško obutev, planinsko in športno obutev, oblačila za kolesarjenje in prosti čas. Lokal je odprt vsak dan med 7.30 in 19.30 uro, v soboto pa do 13. ure. BT Foto: F. Perdan

Radovljiški komunisti o gospodarjenju in ukrepih

Cilj: vsaj enaka akumulacija

Radovljica, 18. julija — Komunisti v organizacijah združenega dela se morajo vprašati, zakaj ne dosegajo sprejetih resolucijskih ciljev. Še posebej pa morajo oceniti položaj tam, kjer je akumulacija porasla manj kot pa osebna poraba.

Podatki o gospodarjenju v prvih petih mesecih letos v radovljiški občini kažejo, da ne dosegajo načrtovanih in sprejetih resolucijskih opredelitev. To velja za konvertibilni izvoz, kjer sicer pokrivajo uvoz, za premike v tehnologiji, izgube, ki so se v 18 tozidih povečale za trikrat, kakor tudi za industrijsko proizvodnjo, ki je bila maja letos za 18 odstotkov manjša od lanskega. Težave se kažejo še posebno v proizvodnji električnih strojev in aparatov, v kemični in živilski industriji. Kar zadeva energetska oskrbo in surovine oziroma repromaterial razen v kemični proizvodnji drugod ni bilo težav.

To problematiko in potrebne ukrepe so obravnavali v tork na četrti seji občinskega komiteja zveze komunistov v Radovljici. Ugotovili so tudi, da 12 temeljnih organizacij združenega dela

ugotavlja manjši delež akumulacije v dohodku, kot jo imajo njihove panožne skupine v republiki. Zato sta izvršni svet in družbeni pravobranilec samoupravljanja poslala 15 delovnim organizacijam pobude, da uskladijo porabo in osebne dohodke. Pomembna je tudi ugotovitev, da je zaposlenost naraščala precej bolj, kot pa je bilo predvideno, kar kaže na manjšo produktivnost.

Izvršni svet občinske skupščine pa je ukrepal tudi že na nekaterih drugih področjih. Tako poteka preračunavanje v zvezi z omejevanjem splošne in skupne porabe. Pripravljen je tudi že osnutek proračunskih sprememb in bo na dnevnem redu skupščine v začetku septembra. Preverili pa bodo tudi vse družbene prihodke, da bi bila ocena čim realnejša.

Čeprav bo slika o gospodarjenju ob

polletju, predvsem kar zadeva izgube, precej drugačna, pa bo v drugem polletju še vedno glavna naloga in cilj, doseči vsaj tolikšen delež akumulacije v dohodku kot lani. Družbeni pravobranilec samoupravljanja pa je na razpravi še posebej poudaril, da o samoupravnem delovanju in odločanju vse preveč samo govorimo, ne uresničimo pa tega v praksi. Kot primer je navedel 15 delovnih organizacij, kjer so se na pobude za uskladitev osebnih dohodkov oglasili le poslovodni organi, ni pa bilo odmevov in razprav v samoupravnih organih in organizacijah. Kritična je bila tudi pripomba, da so v turizmu zelo nizke izvozne spodbude v primerjavi z blagovnim izvozom in da bodo tiste turistične organizacije, ki so v zadnjih dveh, treh letih precej investirale, zdaj bile bolj za preživetje. In nenazadnje je bilo v razpravi poudarjeno, kar je pravzaprav tudi sklep, da se je v prihodnje treba primerjati s tistimi, kar smo načrtovali, ne pa z doseženimi rezultati v republiki.

A. Žalar

Varčevanje v družbenih dejavnostih

Prihranili bi milijardo in pol, če ...

Jesenice, 10. julija — V jeseniški občini bodo morali dosledno varčevati, se odpovedati dodatnim programom, če gospodarski rezultati ne bodo dobri — na škodo vseh občanov

Samoupravne interesne skupnosti jeseniške občine so v stalni stiski zaradi pomanjkanja denarja, zato so na skupni strokovni službi pripravili program možnega varčevanja v vseh interesnih skupnostih. Z notranjimi racionalizacijami bi letos lahko privarčevali skupaj 15 milijonov 500 tisoč dinarjev, vendar pa na škodo zaposlenih in vseh občanov.

V zdravstvu naj bi med drugim znižali nadomestila osebnega dohodka za nego družinskega člana, ki so že precej nižja kot ostala nadomestila, omejili zdraviliško zdravljenje, izdatke za zobno protetiko, prevoze z rešilnimi avtomobili omejili na res najnujnejše, ukiniti naložbe, povečali participacijo. Stabilizacijski ukrepi v zdravstvu na Gorenjskem pa že

zdaj veljajo za najbolj dosledne v republiki, notranje rezerve so izčrpali, bolniški stalež pa je že tako nizek, da ogroža zdravje delavcev.

V šolstvu naj bi ukinili oddelke celodnevnih šole, svetovalne službe, knjižničarstvo, uvedli večizmensko delo, dvignili cene prehrani. Morda bi morali res postopno dvigniti le ceno prehrane, saj so stroški kosila za jeseniške učence najnižji na Gorenjskem. Cene kosil na Gorenjskem so za nižje razrede v Radovljici od 255 dinarjev in na Jesenicah od 110 dinarjev, za višje razrede pa v Radovljici 273 dinarjev in na Jesenicah 120 dinarjev.

V otrokem varstvu naj bi spremenili razmerje financiranja varstva na škodo staršev. Zdaj starši pokri-

vajo 45 odstotkov ekonomske cene, skupnost pa 55 odstotkov. Vrtni bi bili najbrž takoj prazni. Če pa bi znižali otroške dodatke, bi še bolj padel življenjski standard tistih, ki že zdaj težko živijo.

Tako v kulturi kot v telesni kulturi bi se morali nujno odpovedati vzdrževanju domov, ki že zdaj propadajo in povečati cene. V socialnem skrbstvu pa bi zmanjšali dotacijo do mu dr. Franceta Berglja in povečali cene oskrbnega dne. Manj denarja naj bi šlo za vzdrževanje doma, centra za socialno delo in delavnic pod posebnimi pogoji.

Na skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti so delegati podprli nekatere ukrepe, ob še slabših gospodarskih rezultatih pa bodo resnično morali upoštevati vse ukrepe in dosledno varčevati.

D. Sedej

Izvršni svet imenoval delovno skupino

Na rešetu osnutek razvoja Soriške planine

Škofja Loka, 15. julija — Skupina bo do srede novembra z vseh strani pregledala sedanji osnutek razvoja Soriške planine in podratitovških vasi ter pripravila predlog sprememb in dopolnitev, pregledala bo tudi investicijske interese in možnosti izgradnje komunalne infrastrukture, opredelila nujne naložbe za boljše dnevno oskrbo gostov na Soriški planini ter predlagala ukrepe za prenavo podratitovških vasi.

Urbanistični načrt Soriške planine s podratitovškimi vasi je loška skupščina sprejela 1980. leta, tri leta kasneje pa še zavidalni načrt za RTC Soriška planina in leto zatem določila zemljišča za graditev.

Po prvih dveh dokumentih je na Soriški planini predvidena postopna izgradnja turistično gostinskih objektov s 1640 in 1530 sedeži, izgradnja dveh vlečnic in petih sedežnic ter ureditev 50 hektarov smučišč z zmogljivostjo 2500 smučarjev oziroma žičnične nprave skupaj s sedanjimi za približno 7500 smučarjev na uro, predvidena pa je tudi druga športna in komunalna ureditev.

Osnutki sporazumov o ustanovitvi konzorcija za uresničitev tega programa so bili narejeni, medtem ko sklenjeni niso bili, ker je manjkala vodilna organizacija, ki bi bila pripravljena prevzeti skrbništvo nad uresničitvijo projekta ter odgovornost za kasnejše donosno poslovanje.

Prve faze rekreacijsko turističnega centra Soriška planine ne bi bilo težko zgraditi, saj so vlagatelji pokazali zanimanje za 750 postelj, gradbeniki pa so tudi bili pripravljene kreditirati zlasti dokaj zahtevno komunalno infrastrukturo. Dobiti bo treba dober vir pitne vode, okrepiti daljnovod iz Podlonka do Soriške planine, zagotoviti odvajanje in čiščenje odpadnih voda, posodobiti in pred plazovji zavarovati cesto ter izboljšati telefonsko povezavo s planino.

Posebno vprašanje, ki ga bo treba reševati skupaj z izgradnjo rekreacijsko turističnega centra, je prenova podratitovških vasi, v katerih je vse manj ljudi. Od 1970. leta do leta 1984 se je število prebivalcev skrčilo za 90. V Zgornjih Danjah na primer pozimi stalno živi le še ena starejša ženska. V drugih naseljih se razmere rahlo popravljajo, odkar ljudje lahko gradijo hiše in gospodarska poslopja.

H. Jelovečan

Delegati sprašujejo

Križaj v Kranjski gori: da ali ne

Jesenice, 17. julija — Krajevna skupnost Kranjska gora je dala pobudo, da izvršni svet skupščine občine Jesenice obvesti občane o obveznosti občine do Bojana Križaja in dodelitve zemljišča smučarju v Kranjski gori.

Izvršni svet pravi, da naj bi Bojan Križaj po pogodbi med Kompassom in skupščino občine Jesenice proti odškodnini dobil 1.000 kvadratnih metrov zemljišča za organizacijo smučarske šole. Do podpisa ni prišlo, ker se Kompass in Križaj nista sporazumela.

Izvršni svet do zdaj ni sprejel nikakršnih obveznosti za dodelitev zemljišča. Predstavniki izvršnega sveta so se dogovorili, da bo izvršnemu svetu dostavil program dejavnosti, ki jih želi Križaj opravljati. V skladu s tem zdaj preverjajo prostorske ali lokacijske možnosti, ki bi bile primerne za Križajevo dejavnost, kar bi nedvomno obogatilo kranjskogorsko turistično ponudbo.

D. S.

Seje zborov skupščine

Jesenice, 17. julija — V četrtak, 24. julija, bodo vse tri seje zborov skupščine občine Jesenice.

Delegati bodo razpravljali o poročilih temeljnega sodišča Kranj, enote na Jesenicah, o delu družbenega pravobranilca samoupravljanja sodnika za prekrške, službe pravne pomoči, sodišča združenega dela, uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko, temeljnega javnega tožilstva, enote v Kranju in Radovljici in javnega pravobranilstva Gorenjske. Razen tega bodo govorili o delu delovne organizacije Triglavski narodni park, o delu postaje milice Jesenice, sveta za ljudsko obrambo in družbeno samozščito ter sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Na dnevnem redu je še problematika osnovnega zdravstva, srednjeročni program varstva spomenikov, predlog za podelitev občinskih priznanj in nekateri druga vprašanja.

D. S.

Odgovor na delegatsko vprašanje

Disco Sora neljub sosed

Škofja Loka, 16. julija — Na osnovi številnih pritožb ljudi iz krajevne skupnosti Škofja Loka-mesto, ki jih ponoči in v ranih urah moti hrup iz disco kluba Sora na puštalskem kopališču, je delegacija krajevne skupnosti na loški skupščini zahtevala celovit odgovor o obratovanju tega Alpetourovega lokala.

Odgovor najbližjih sosedov najbrž ne bo razveselil. Disco namreč sodi v okvir registrirane gostinsko-zabavišne dejavnosti. Kava bara Sora in ima dovoljenje za izvajanje žive glasbe na prostem od 30. maja do 30. septembra, in sicer v petkih in sobotah od 20. do 23. ure. Glasba ne sme presegati najvišje dovoljene meje hrupa za bivalno naselje, to je 60 decibelov do 22. ure in do 50 decibelov po 22. uri.

Sanitarna inšpekcija je 24. junija opravila v disco klubu Sora celovit inšpekcijski pregled. Med drugim je ugotovila, da znaša hrup v disco največ 94 decibelov, zunaj ob robu Savnikove hi-

še 49 decibelov, medtem ko je pri drugih sosednjih hišah slišala le šumenje Poljanščice. Vzrok za prekoračitev hrupa pri Savnikovi hiši so zračniki za prezračevanje disco kluba, ki so obrnjeni proti njej.

Loški izvršni svet je zadolžil Alpetour, da preuči in tudi opravi primerno ureditev oziroma preместitev zračnikov, ki so obrnjeni proti Savnikovi hiši. Spoštovati mora predpisano obratovni čas disco kluba Sora, moč glasbe na prostem ter poskrbeti za primerno obnašanje gostov med rajanjem in po njem, pri čemer bo bolj dejavno sodelovala tudi postaja milice.

H. J.

Veleprodaja Universal dobro posluje, čeprav

Proizvajalci dražijo, kupci pa ne plačajo

Jesenice, 17. julija — Jeseniški Universal prodaja izdelke črne metalurgije in se sproti prilagaja zahtevam tržišča. Manj zalog, dober informacijski sistem, kvalitetna nabava in odprema. Pričakujejo dober poslovni rezultat. Breme je kar štirikrat večja neplačana realizacija v primerjavi s lani

»Na Jesenicah in v Naklem ima Merkur sodobno, moderno skladišče, ki je potrebno za takšne vrste veleprodaje, ki zahteva tudi plamenski in mehanični razrez materiala. Po obsegu prometa sodimo med pomembne trgovske organizacije, ko uresničujemo poslovno politiko trgovske organizacije Merkur iz Kranja. Trudimo se za močno povezanost s proizvajalci jekla, saj le tako lahko zagotovimo našim kupcem dobro in kvalitetno blago ob dogovorjenih rokih. Čeprav je danes tržišče bolj založeno tudi z izdelki črne metalurgije, so še vedno težave pri posameznih vrstah materiala,« pravi direktor Stefan Nemeč.

»Kupci so praviloma vsak dan bolj zahtevni in se ne zadovoljijo z vsakim materialom. Lani smo jim prodali 133.000 ton jeklenih izdelkov, letos prodajo povečujemo za 9 odstotkov v primerjavi s prvim polletjem lani. To je uspeh, če vemo, kakšne so

V prvih treh mesecih so imeli povprečno vezanih obratnih sredstev v vrednosti 2 milijarde dinarjev, kar je za 80 odstotkov več kot lani. A zaloge letos obračajo hitreje, ko so precej bremenile temeljno organizacijo, saj so ob koncu leta znašale več kot 2 milijardi dinarjev.

gospodarske težave in tokovi, ki so prizadeli tudi trgovce.

Trgovina nima dovolj lastnega denarja

»Problemi so predvsem finančni, saj nas tarejo visoke obresti, višje cene proizvodov, pomanjkanje obratnih sredstev. Kupci svoje zaloge vse bolj prilagajajo trenutnim potrebam, s čimer je treba nenehno računati. Mi moramo preskrbeti kvaliteten material, ki ga bomo takoj prodali, saj ne smemo dovoliti, da bi imeli stroške z velikimi zalogami.

Celotni dohodek temeljne organizacije in delovne organizacije je v razliki cene, ki je zakonsko določena in ki znaša 7,6 odstotka. Razumljivo je, da si ob tem ne smemo dovoliti velikih in nepotrebnih stroškov poslovanja in le z varčevanjem in dobrim delom lahko ustvarimo dohodek.

Trgovina nima dovolj lastnih sredstev, zato poteka del dobav na račun kredita, ki je seveda obremenjen z visokimi obrestmi in zatorej našimi stroški.

Štirikrat več neplačane realizacije
»Temeljna organizacija Universal ima velike probleme z neplačano realizacijo, saj je v primerjavi z enakim obdobjem lani večja kar za štirikrat, kar precej vpliva na naše finančne rezultate.

Vendar pa ocenjujemo, da bodo poletni in letni gospodarski rezultati dobri, kljub nekaterim težavam, s katerimi se srečujemo in ki jih bomo morali tudi sami odpraviti. V okviru Merkurja imamo dober informacijski sistem, zato lahko ukrepamo hitro in učinkovito, potrebno pa bo še več strokovnosti v komercialni, nabavi in prodaji ter hitre in kvalitetne odpreme,« je še dodal direktor.

D. Sedej

V Universalu je zaposlenih 100 delavcev. V temeljni organizaciji so se odločili tudi za nekaj investicij in v prvih treh mesecih zanje porabili 12 milijonov dinarjev lastnih sredstev.

V prvih treh mesecih so se po statistiki SRS cene industrijskih izdelkov črne metalurgije povečale pri proizvajalcih kar za 105 odstotkov v primerjavi z enakim lanskim obdobjem. Prodaja na debelo se je povečala za 113 odstotkov.

Jeseniški Universal je v teh mesecih prodal za okoli 10 milijard dinarjev ali za 97 odstotkov več kot lani (po vrednosti). Po obsegu prodaje, po tonah, je povečanje prodaje Universal večje za 2 odstotka. Nabavili so za 9 milijard dinarjev izdelkov, v tonah pa so od dobaviteljev sprejeli za okoli 5 odstotkov več blaga kot lani.

Temeljna organizacija združenega dela Universal Jesenice, ki sodi v okvir kranjskega Merkurja, je veleprodajna trgovina z metalurškimi proizvodi in dodatnim varilnim materialom. Trgovina nabavlja in prodaja vse metalurške proizvode, od toplovaljanega ploščatega in profilnega jekla do sivnih in brezšivnih cevi. Proizvodi so deloma namenjeni skoraj vsem jugoslovanskim valjarnam, železarnam in drugim kupcem po Jugoslaviji, 62 odstotkov prodajo v Sloveniji.

Kupci so vedno bolj zahtevni
Temeljno organizacijo Universal na Jesenicah vodi inženir Stefan Nemeč.

V njihovem poslovnem rezultatu se najbolj boleče odraža visoko povečanje neplačane realizacije. Dolžnikov je kar precej, veliko več kot lani. Universal mora iz lastnega dohodka pokriti štirikrat večji znesek, kot so ga dolžni kupci.

V hotelu Kompas v Bohinju število nočitev ne upada

TURIZEM SMO VENDARLE LJUDJE

Bohinj, julija — Hotel Kompas je letos obnovljen in s pestro ponudbo pričakal svoje goste.

Od lanskega leta so v hotelu Kompas v Bohinju obnovili hotelsko restavracijo in kuhinjo ter bungalove, odprli Klub v kleti hotela ter Pizzerijo v kleti dependance ter uredili okolico hotela, ki je od obale bohinjskega jezera odda-

ljen le sto metrov. Poleg tega imajo že pripravljena zemljišča za sankišča progo, ki bo razsvetljena tudi ponoči, še vedno pa opravljajo zemeljska dela za teniška igrišča, ki bodo drugo leto že sestavni del hotelske ponudbe.

»Gostom predvsem želimo popestriti bivanje v našem hotelu,« je povedal Miro Mulej, direktor hotela. »Od petnajstega maja dalje imamo stalen tedenski program, ki vključuje spoznavni in folklorni večer, piknik na terasi, prikazovanje diapozitivov o Triglavskem narodnem parku, nedeljsko večerjo ob svečah, prodajo slovenskih sirov in vin ter druge aktivnosti.«

»Kaj pravite na trditev, da število nočitev v Bohinju upada?«

»Pri nas ta trditev ne velja. Če pogledam v hotelsko statistiko, najdem podatek, da je bilo lani na današnji dan, 11. julija, v hotelu 79 gostov, letos pa jih je kar 136. Ta podatek je tako kot vsa statistika seveda relativna, vendar ga lahko podpremo še s številom rezervacij, kar napoveduje zasedenost hotela vse do konca oktobra.«

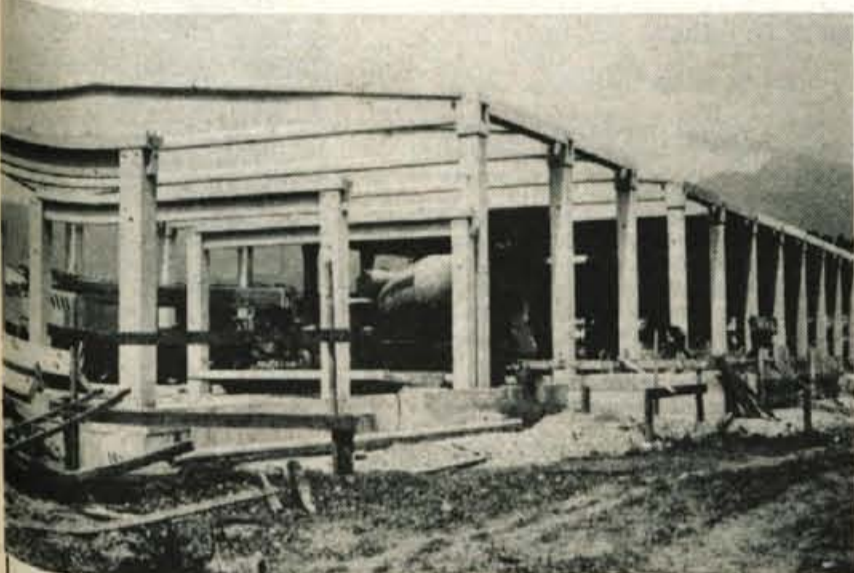
»Čemu gre pripisati tak obisk?«

»Bohinj prehaja z agencijskega gosta na individualnega, za ta prehod pa je potrebna večja ponudba. Gost se mora zabavati, moramo mu ponuditi možnosti izvenpenzijske porabe, treba mu je res nuditi vse tisto, kar obljubljajo turistični programi. Tu najbolj pride do veljave geslo Turizem smo ljudje, kajti v turistični dejavnosti moramo biti resnični pri stvari s srcem.«

»Kaj nameravate v prihodnosti?«

»Se naprej bomo posodabljali hotel in bogatili ponudbo. Imamo že izdelane načrte za postavitev novega trakta hotela na kraju, kjer danes stoji dependanca. V njem bo okoli dvesto postelj, iz kategorije D bomo prešli v višjo. V prtiličju bodo tudi trgovinski prostori, kajti ponudba te vrste v Bohinju močno šepa.«

D. Gortnar

Nova pekarna v Naklem do 29. novembra? — Žitova temeljna organizacija Pekarna Kranj gradi s pomočjo delovnih organizacij iz kranjske občine v bližini Živilnih skladišč v Naklem novo pekarno, v kateri bodo lahko spekli na dan 25 ton kruha in 30 tisoč kosov peciva. Na temelje, ki so jih zgradili delavci Gradbinca, zdaj postavljajo Ingradovo montažno dvorano dolgo 86 in široko 22 metrov. Ob njej bodo postavili še enonadstropno poslovno stavbo, ki bo s hodnikom povezana s proizvodnimi prostori. Rok za izgradnjo pekarnice je 29. november letos. — (cz), foto: F. Perdan

Kranjci se preveč sladkajo

Če gre verjeti statistiki, potem v kranjski občini pojedjo več svežega mesa, mesnih izdelkov, rib, kruha, olja, mleka, mlečnih izdelkov, krompirja in vrtnin ter manj perutninskega mesa, sladkorja in sadja kot povprečni Slovenci. Vsak prebivalec kranjske občine je lani pojedl blizu 16 kilogramov govejega mesa, v Sloveniji 11,6 kilograma (v Jugoslaviji 14,3, v Sovjetski zvezi 25,4, na Danskem 13,8 in v Franciji 33,1 kilograma). Kranjci so lani pojedli 105 kilogramov krompirja ali kar sedem kilogramov več, kot dopuščajo zdravniki; mlečnih izdelkov pa le 17 kilogramov, zdravniki pa priporočajo 99 kilogramov na leto. Ugotovitve so pokazale, da si prebivalci kranjske občine jedi preveč sladkajo, saj je poraba sladkorja za dve tretjini večja od tiste, ki jo svetujejo »dohtarji«.

Višje stanarine

Kranj, 18. julija — 1. julija so se stanarine v kranjski občini povišale za 53 odstotkov. 1. oktobra se bodo povišale še enkrat, in sicer za 31 odstotkov ter za razliko od rasti cen nad 43 odstotkov.

Na podlagi družbenega dogovora o skupnih izhodiščih za oblikovanje stanarin in najemnin v Sloveniji v letu 1986 so se stanarine v začetku leta v vseh slovenskih občinah povišale za 43 odstotkov. Do drugega povišanja pa je prišlo 1. julija. Tokrat je bilo povišanje odvisno od povprečne stopnje letne stanarine v višini 1,52 odstotka od vrednosti stanovanjskega sklada.

Za drugo povišanje pa je bilo v družbenem dogovoru opredeljeno povprečno 69-odstotno povečanje v republiki. To povečanje pa temelji na predvidenem 43-odstotnem povečanju vrednosti sklada zaradi revalorizacije. Če bo indeks za revalorizacijo višji, bo to pomenilo tudi dodatno povišanje stanarin.

V kranjski občini je na podlagi dogovorjenih izhodišč in strokovnih podlag predvideno 82-odstotno povišanje povprečne stanarine od 1. julija dalje. Dejansko povišanje na junjsko stanarino pa je 78-odstotno. V občini so se odločili, da stanarine od 1. julija naprej povišajo za 53 odstotkov, s 1. oktobrom pa za 31 odstotkov in še za razliko od rasti cen nad 43 odstotkov. Za določitev razlike od rasti cen je bil na skupščini samoupravne stanovanjske skupnosti pooblaščen odbor za prenovu in gospodarjenje, ki bo na podlagi priporočil zveze stanovanjskih skupnosti uskladi predlog s koordinacijskim odborom za vprašanja stanovanjskega gospodarstva pri občinski konferenci socialistične zveze.

Pri sedanjem povišanju stanarin pa velja ponovno omeniti, da so stanarine ena redkih cen, kjer je upoštevan tako imenovani socialno varstveni značaj in so zaščitene družine z nizkimi dohodki. Vsi tisti, kjer je v občini dohodek na zaposlenega manj kot 30.232 dinarjev, na nezaposlenega pa manj kot 23.636 dinarjev, so upravičeni do 80-odstotne denarne pomoči v vrednosti stanarine. To ugodnost je do sedanjega povišanja stanarin v občini uveljavljalo preko 380 družin. V strokovni službi SIS pa ocenjujejo, da je po sedanjem povišanju stanarin takšnih družin oziroma upravičencev (nosilcev stanovanjske pravice) okrog 500. Za uveljavitev te ugodnosti je treba narediti prošnjo na Center za socialno delo. Pogoj je le, da ima družina oziroma nosilec stanovanjske pravice stanovanje, ki ustreza določenim standardom in da je redno poravnava do sedanje stroške stanarine.

A. Žalar

Turistična agencija Alpetour ima jasen cilj, problem je drugje

V 51. številki Glasa, 8. julija, ste zapisali, da turistična agencija Alpetour nima jasnega cilja. Če bi bilo to res, bi kot direktor te enovite DO v SOZD Alpetour takoj odstopil, saj bi ta vaša trditev pomenila, da nisem izpolnil ene osnovnih nalog pri vodenju delovnega kolektiva — to je, da po vašem nimamo nikakršnega srednjeročnega plana.

Ravno nasprotno — v temeljih srednjeročnega plana, ki so jih delavke in delavci 29-članskega kolektiva sprejeli 28. 2. 1986 z referendumom in pred tem izbrpno obravnavali na zboru delavcev 19. 12. 1985, smo si zastavili zelo jasne cilje.

Zaradi poslovnih interesov teh ciljev ne bom javno razlagal, so pa seveda podrobno naštet v zapisniku omenjenega zbora in globalno opredeljeni v temeljih plana.

Toliko k vašemu pretiranemu naslovu, kajti prav to me je pripravilo k pisanju. Upam si posumiti, da vaša novinarka ni prebrala našega predsanacijskega programa, ki je bil priložen materialu za sejo škofojloškega izvršnega sveta. Tam namreč kratko in jasno piše, da tekoče poslovanje poteka normalno, kar je podkrepljeno z ustreznimi številkami, na primer: plan v prvih 4 mesecih 1986 smo presegli za 5 %, neto realizacijo smo v istem obdobju povečali z indeksom 286 v primerjavi z letom 1985, kar je visoko nad inflacijskim dohodkom. V analizi poslovanja je jasno navedeno, da smo v večini kazalcev nad povprečjem panoge turističnega posredovanja itd., da so neplačane terjatve iz tujine v I. trimesečju običajen pojav, vendar nas je letos prizadela višina zneska in to zaradi izpada enega samega partnerja.

In kje je potem problem?

Pri vašem zgrehenem naslovu, spoštovano uredništvo, ki nam poslovno lahko močno škoduje, saj ste izoblikovali težko antipropagandno geslo, čeprav smo vam v prvi posebni izdaji Glasa 30. 6. plačali soliden znesek za četrtino reklamne strani. Ampak zelo verjetno so tudi vaši propagandisti v drugem tozdu?

V Alpetouru pa je problem v tem — kot je pravilno zadela bistvo vaša novinarka — da se med tozdi (tudi pri nas) ne znamo dogovoriti za enoten nastop na tržišču, saj denar za to v SOZD-u Alpetour je (edina netočnost v članku je trditev, da ni denarja za obdelavo trga). Vendar smo šele s temeljni plana 1986-90 sprejeli način združevanja teh sredstev, kar je bilo poudarjeno tudi na seji izvršnega sveta.

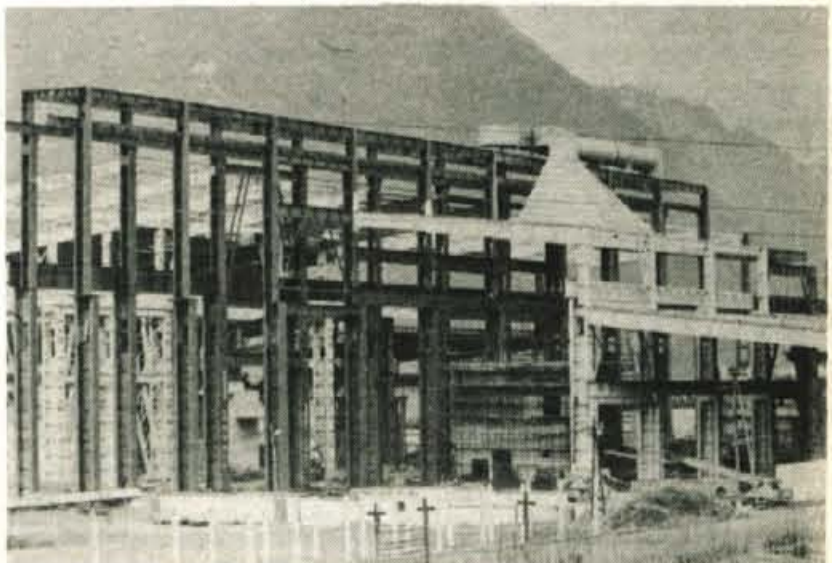
Borut Mencinger, direktor
DO Turistična agencija Alpetour

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Konvertibilni izvoz v senci klirinškega

Industrijska proizvodnja na Gorenjskem je bila v prvih petih letošnjih mesecih za 2,7 odstotka večja kot v enakem lanskem obdobju. V škofojloški občini je porasla za 10 odstotkov, v kranjski za 7, v Trzinu je bila približno enaka kot lani, medtem ko je bila v Radovljici za več kot 6 odstotkov nižja in na Jesenicah za skoraj 5. Gorenjsko gospodarstvo je v tem obdobju izvozilo za 35,5 milijarde dinarjev blaga, od tega na Zahod za 19,7 milijarde in na Vzhod za 15,8 milijarde. Tudi statistični podatki kažejo, da so delovne organizacije zaradi neustreznega tečaja dinarja in nizkih izvoznih spodbud precejšen del izvoza preusmerile z Zahoda na Vzhod: izvoz na konvertibilno tržišče se je namreč v prvih petih mesecih povečal le za tri odstotke, medtem ko je prodaja na Vzhod porasla kar za 44 odstotkov. Najbolj slikovit primer je kranjska občina, ki je konvertibilni izvoz zmanjšala za 4 odstotke, klirinškega pa povečala za 97 odstotkov. Sicer pa so izvoz na Zahod najbolj povečali v jeseniški (za 39 odstotkov) in v radovljiški občini (za 14 odstotkov), v Trzinu pa je bil skoraj za četrtino manjši.

Montaža visoko nad zemljo — Na gradbišču jeseniške jeklarne je največ monterjev, kajti v tem in v naslednjih mesecih morajo opraviti zahtevna montažna dela. Delo je težko in naporno, kajti hale jeseniške jeklarne so visoke 60 metrov. Obenem hitijo z deli tudi gradbeniki, saj so investitorji trdno sklenili, da mora jeklarna na Jesenicah poskusno obratovati še februarja naslednjega leta. — Foto: F. Perdan

KRATKE PO GORENJSKEM

Bled — V sredo je bila v hotelu Svoboda na Bledu slavnostna seja skupščine krajevne skupnosti ob krajevnem prazniku. (na sliki) Tudi letošnji praznik bodo na Bledu praznovali s številnimi prireditvami. Tako bo drevi v festivalni dvorani koncert Slovenske filharmonije. Še posebno svečano pa bo na Bledu jutri, ko bo od 16. ure naprej promenadni koncert v Zdraviliškem parku, ob 18 uri pa nastop godbe in mažoretke po blejskih ulicah. Ob 19. uri bo pred Park hotelom modna revija, ob 21 uri pa se bo začela Blejska noč s prižiganjem lučk na jezeru in velikim ognjemtom ob 22. uri. Jutri in v nedeljo bosta tudi turnir golfa in tenisa.

V Kokri praznujejo

Kokra — Ob 44. letnici požiga Kokre in streljanja talcev bo v nedeljo, 20. julija, ob 10. uri pred glavnim spomenikom v Kokri slovesnost v počastitev kranjskega krajevnega praznika. V programu bodo nastopili mladinci in oktet upokojencev iz Kranja. Krajevna skupnost vabi krajanje in borce, ki so bili med vojno na območju današnje krajevne skupnosti Kokra, da se udeležijo svečanosti. Že drevi ob 19. uri pa bo v prostorih družbenopolitičnih organizacij v počastitev praznika in dneva vstaje slavnostna seja sveta KS in družbenopolitičnih organizacij.

Praznik v Kovorju

Kovor — Drevi ob 20. uri bodo v prostorih osnovne šole v Kovorju svečano proslavili praznik krajevne skupnosti. Po pregledu dela v krajevni skupnosti bodo poleg učencev nastopali še citraši iz Tržiča in recitatorica Marina Bohinc.

Prireditve v KS Hrušica

Hrušica — 27. julij je praznik krajevne skupnosti Hrušica v jeseniški občini. Že jutri je na programu srečanje borcev, članov ZRVS in mladine, v ponedeljek 21. julija bo tekmovalje v namiznem tenisu, v torek 22. julija pa strelsko tekmovalje. Osrednje praznovanje pa bo prihodnjo soboto, 26. julija, ko bo dopoldne nogometni turnir, popoldne pa gasilska vaja in nastop pihalnega orkestra Jeseniških železničarjev.

J. R.

Srečanje v Kamniški Bistrici

Kamniška Bistrica — V soboto, 19. julija, ob 16. uri bo pri domu v Kamniški Bistrici spet tradicionalno srečanje izseljencev in zdomcev. Prireja ga podružnica Izseljenske matice Slovenije Domžale Kamnik. Za srečanje pripravljajo tokrat tudi bogat kulturni program. Prireditelji še posebej vabijo izseljence in zdomce. Na prijeten izlet so vabljeni tudi vsi drugi obiskovalci.

Odkrili so spominsko ploščo

Jesenice — Ob prazniku krajevnih skupnosti Mirka Roglja-Petka, Staneta Bolka in Cirila Tavčarja na Jesenicah so na Parkljevi domačiji v jeseniških rovtih odkrili spominsko ploščo. V domačiji pri kmetu Blažu Klinarju so se namreč julija 1941 k oboroženim vstajam zbrali člani prve partizanske skupine s Plavža. Na slovesnosti ob odkritju spominske plošče je govoril Mirko Frankič-Tilen, edini preživeli član takratne skupine. Za praznike krajevnih skupnosti so organizirali tudi pohod mimo partizanskih spomenikov.

J. R.

Gasilci zbirajo prispevke

Mavčiče — Gasilsko društvo Mavčiče bo 17. avgusta svečano prevzelo nov gasilski kombi. Po tem pa bo društvo pripravilo veselico s srečelovom, z izkupičkom te prireditve bodo plačali kredite, preostanek denarja pa namenili za vzdrževanje voznega parka in opreme. Društvo se je s prošnjo za prispevke za sklad srečelova obrnilo na več naslovov. Prosjijo za prispevke v blagu ali denarju. Številka žiro računa je 51500-678-96097.

Na Savi so praznovali

Jesenice — Krajevna skupnost Sava na Jesenicah je praznovala krajevni praznik. Ob tej priložnosti so pripravili vrsto prireditev. V četrtek, 10. julija, je bilo otroško zabavno popoldne v vrtcu Julke Pibernik, v petek, 11. julija, pa turnir v malem nogometu, balinanje, strelsko tekmovalje in šahovski turnir. Ogledali so si razstavo Ive Šubica in se zbrali na slavnostni seji. V soboto so krenili na tradicionalni pohod na Pristavo, pokroviteljstvo nad praznovanjem pa je prevzela Železarna.

D. S.

PRITOŽNO KNJIGO, PROSIM

Poštarjem v opomin in premislek

»Na Goreljkju na Pokljuki je okrog 140 oštevilčenih počitniških hiš in domov. Vendar tukaj, sredi Triglavskega parka, 40 let po vojni, še vedno ostajamo nerazviti, saj smo brez pismonoše in javne telefonske govornice. Zakaj pošta Bled ne dostavlja poštnih pošilk na Goreljkju v roke. Hotelski uslužbenci in gostinci tukaj ne morejo biti poštarji. Tako pa se zdaj dogaja, da dobivamo telegrame tudi po šestih do osmih dneh, pa tudi mariskatera pošta se na tak način zgubi. Menim, da je pošta zakonito dolžna vsako poštno pošiljko sprosti in po najkrajši poti brez zadrževanja (ali celo kakšne vmesne »cenzure«) dostavljati naslovljencem v roke. Saj so vsa pota pri nas večinoma prevozna.

Ko sem bil pred vojno upravitelj šole na Koprivniku, še ni bilo ceste iz Bohinja preko Koprivnika in Gorjuš ter Mrzlega studenca na Pokljuko. Pa vendar je takrat pismonoša trikrat na teden prinesel pošto iz Bohinjske Bistrice. V slabem vremenu pa je zagotovo prišel dvakrat. Vsem naslovljencem je dostavljal pošto v roke, naredil pa je tudi po 20 kilometrov. Po še tole: iz Bohinjske Bistrice bi bila po bližnjici preko Koprivnika na Goreljk dostava za dobrih deset kilometrov bližja. Ker pa s Koprivnika na Goreljk pozimi sneg ne plužijo, pot iz Bohinja preko Mrzlega studenca na Goreljk ni nič daljša kot z Bleda.

Rimogob

KAJ JE TO? — Teško je uganiti, kaj. No, ne mučite se predolgo. To je pločevinasta tabla s prečrtanim encijanom, češ, da ga je prepovedano nabirati. Tabla stoji v Dragi. Upam, da se je bo vendarle kdo usmilil, in jo prebarval ali pa vsaj odstranil, da ne bo delala sramote lepi novi tabli tam zraven, ki vabi na Ročlek. — D. Dolenc

Krajevna skupnost Tunjice — soseda Šenturske gore

Na prosveti tako kot nekdanj

Tunjice, 18. julija — »Konec aprila smo se lotili velike akcije, da do devetih domačij, precej oddaljenih druga od druge napeljemo vodovod. Vsaka domačija je dala svoj prispevek tako kot nekdanj, ko so vsi sodelovali pri pripravah iger na prostem Miklove Zale in Domna« pravi ta Ivan Nograšek, predsednik sveta in Valentin Zabavnik, predsednik skupščine krajevne skupnosti.

Ko smo pred kakšnim mesecem dobili v uredništvo povabilo, da obiščemo Tunjice, kaj več kot to, da ta krajevna skupnost leži v kamniški občini, nismo razmišljali. Med nedavnim obiskom pa sta predsednik sveta Ivan Nograšek in predsednik skupščine krajevne skupnosti Valentin Zabavnik še posebej poudarila, da tod živijo še pravi Gorenjci.

»Po površini je naša krajevna skupnost med največjimi v občini. Smo precej visoko in na devetih kvadratnih kilometrih površine. 13 domačij ima naša krajevna skupnost in preko 530 prebivalcev. Nekatere so precej razmetane po hribovitem predelu. Sicer pa sestavljajo našo krajevno skupnost naselja Tunjice, Tunjiška Mlaka, Košice in Laniše. Naši sosedi sta tudi krajevna skupnost Šentjurska gora in Zalog v kranjski občini. Posebno mladinci, ki so pri nas zelo delavni, sodelujejo s sosednjo krajevno skupnostjo Šenturska gora. Sicer pa mejimo še s krajevnima skupnostima Kamniška Bistrica, Komenda, Križ in Podgorje.« sta razlagal Ivan Nograšek in Valentin Zabavnik.

Za Tunjice je že nekdanj veljalo, da so tod živela brhka dekleta. Še danes marsikdo, če beseda nanese na Tunjice reče: »Aha, v Tunjice po punce.« Pa še po nečem je bil pred vojno poznan ta kraj. Tod so krajanje pod vodstvom zavzete učiteljice Ive Justin

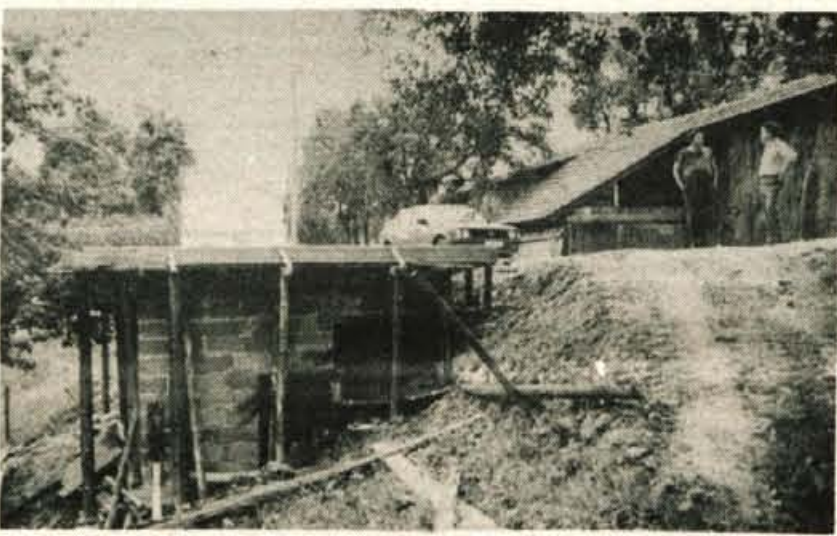

Valentin Zabavnik, predsednik skupščine krajevne skupnosti

Ivan Nograšek, predsednik sveta krajevne skupnosti

večkrat na prostem uprizorili Miklovo Zalo in Domna. Iz bližjih in daljnih krajev Gorenjske so takrat hodili tja. Kasneje so nameravali tam zgraditi prosvetni dom, vendar je vojna namero preprečila. Še danes pa kraju, kjer so 1938. in 1939. leta igrali na prostem, pravijo Na prosveti. Zdej v vodstvu krajevne skupnosti razmišljajo, da bi na tem kraju zgradili poslovilne vežice.

Za dovod vode do domačij, ki ležijo precej visoko, so morali v prostovoljni akciji zgraditi tudi vodno postajo.

Nekdanja enotnost pa je med krajanje na tem območju še vedno zelo živa. Pred štirinajstimi leti smo s prostovoljnimi delom in prispevki najprej zgradili vodovod. Potem smo pred sedmimi leti asfaltirali štiri kilometre ceste skozi Tunjice. Pred dvema letoma pa smo s podobno akcijo zgradili telefonsko omrežje za 47 telefonov. Prostovoljnega dela in prispevkov smo vajeni. Tako smo se tudi letos konec aprila lotili akcije, da še devet domačij, kjer so imeli kapnice, povežemo z vodovodom. Več kot tisoč prostovoljnih delovnih ur smo že naredili. Upamo, da bodo tudi te domačije do občinskega praznika, konca tega meseca, že imele vodo.

Poleg aktivnih mladincev so v krajevni skupnosti zelo zagreti za šport in že letos jeseni nameravajo ustanoviti športno društvo. Če ne bi imeli samo gasilnega doma, v katerem je manjša dvorana, bi bilo najbrž drugače tudi s kulturo. Tako pa za zdej dela le moški oktet. Sicer pa v novem vodstvu krajevne skupnosti ugotavljajo, da potrebujejo novo, boljšo trgovino in da bi na tem območju v prihodnje veljalo bolj podpirati kmečki turizem. Zdej se ena domačija ukvarja s tem, v kratkem pa se ga bo lotil še en mlad gospodar. »Pa neasfaltiranih cest imamo kolikor hočete. Naš cilj je, da se lotimo tudi teh,« sta povedala Ivan Nograšek in Valentin Zabavnik.

A. Zalar

Trgovec Rajko Jalen je vzel v najem prodajalni v Studorju in Jereki

Zasebnih trgovin po vaseh je vse več

Studor, Jereka julija — V dveh bohinjkih vaseh so s prvim julijem dobili novega trgovca, ki bo izboljšal njihovo oskrbo.

Vaščani dveh bohinjkih vasi so do sedaj morali naročiti kruh vsak dan sproti, tako da še sedaj, ko jim v trgovini že postreže Rajko Jalen ali njegova žena, vprašajo: »Ali lahko dobim kilogram kruha čeprav ga večeraj nisem naročil?« Vendar je, odkar je trgovini prevzel Rajko, drugače. Kruh, zelenjavo, sadje in druge stvari, ki jih gospodinja potrebuje pri svojem vsakdanjem delu, bodo lahko kupili kar v vaški trgovini, ne bo jim treba kakor doslej hoditi nakupovat v večje kraje. Poslovalnica trgovine Planšar v Jereki je odprta od sedmih do enajstih, poslovalnica

v Studorju pa od enajstih do petnajstih.

Teško je, ker trgovin ob prevzemu nisem mogel za nekaj dni zapreti, saj bi jih tako veliko lažje uredil in pripravil za nov način prodaje. Upam, da se bodo ljudje navadili in da bom kmalu spoznal njihove potrebe. Tako bo delo steklo, vaščani bodo zadovoljni, jaz pa bom delo lahko opravljal sam, kajti v teh začetnih težavah mi pomaga žena, ki je sicer zaposlena kot vzgojiteljica.

»Ali razmišljate o tem, da bi vzeli v najem še kakšno vaško trgovino?«

»Najprej moramo počakati, da bom

videl, kako mi bo uspelo v teh dveh vaseh, potem bom pa razmišljal o razširitev. D. Gorthar

Blejska noč

Ognjemet z blejskega gradu

Bled, 18. julija — Organizatorji so po osmih letih spet pripravili z blejskega gradu slap ognjemeta.

Jutri, 19. julija, pričakujejo na Bledu okoli 40.000 obiskovalcev od vsepovsod, saj so prizadevali turistični delavci spet dobro pripravili tradicionalno blejsko noč z ognjemetom z blejskega gradu. Že vsa leta doslej je bil na ta dan Bled zaseden do zadnjega kotečka, zato organizatorji tudi letos pripravljajo, da obiskovalci pridejo na Bled pravočasno in si poiščejo parkirni prostor na Bledu ali v okolici.

Kaj bo z Završnico?

Žirovnica — Turistično društvo Žirovnica si prizadeva, da bi lepo dolino Završnice primerno uredili in da bi služila svojemu namenu. Zdej poleti prihajajo obiskovalci, pečejo na različnih, za seboj pa puščajo gore odpadkov. Tudi trim steza je ostala zapuščenca, saj za travno rekreacijo ni več zanimanja. Septembra bo v dolini Završnice živinorejski bal, Žirovnčani pa razmišljajo o tem, da bi v prihodnje morda tu uredili kamp.

D. S.

prav posrečenimi kulinaricnimi posebnostmi in sploh ne predraga. Terasa hotela bo oživela; nastopila bo plesna skupina, zaigrala pihalna godba milice iz Ljubljane, po terasah se bodo sprehodile manekenke in varne UTOK iz Kamnika. Ob 20. uri bosta igrali dve glasbeni skupini na rodno in zabavno glasbo.

Ob 21. uri bodo ob spremljavi tamburic na jezersko gladino spustili tisoče svetlečih jajčnih lupin, ki se že leta in leta posebnost blejske poletne noči. Nad jezerom bo ves večer lebdel balon z napisom Bled.

Ob 22. uri se bo z blejskega gradu začel ognjemet. Po osmih letih bodo turisti in drugi obiskovalci spet lahko občudovali pravi slap z gradu ob drobni in učinkoviti popestritvi. Vsi blejski lokali bodo v soboto odprti pozno v noč, tja do 2. ure zjutraj.

D. S.

Oblikovalka vitraja Silva Jovanovič

OBARVANA SVETLOBA

Radovljica — Če smo včasih vitraj — slikana okna lahko občudovali le v visokih barvstih oknih katedral, se zdaj ta lepa umetnost na najrazličnejših predmetih — od ogledal, svetilk, predelnih sten in drugega — seli tudi v sodobno opremo stanovanj, lokalov.

Ko so lani pri Mladinski knjigi v Ljubljani postavili na police nekaj steklenih svetilk Silve Jovanovičeve iz Radovljice, so jih praktično prodali »še tople«. Vendar pa izdelovanje svetilk, ogledal, predelnih sten in drugih predmetov, ki zaradi svoje posebnosti sodijo v področje uporabne umetnosti, pri nas ni nekaj posebno novega. Vitraj res srečujemo dokaj redko, vendar pa spet ne toliko, da bi ljubitelji te vrste oblikovanja v steklu morali le vzdihovati ob listanju tujih katalogov. V zadnjem času se je tudi pri nas pojavilo nekaj oblikovalcev, ki jim tehnika vitraja, spajanje krhkega barvastega stekla s kovino v najrazličnejše oblike, ni nekaj neznanega.

Jovanovičeva, ki se sicer ukvarja s sitotiskom, se je v tiffany tehniki izpopolnjevala na tečajih v sosednji Avstriji. Najprej se je preizkusila v izdelovanju rastlinjakov, kmalu pa so jo zamikale tudi zahtevnejše oblike. »Najraje se ukvarjam z izdelovanjem svetilk. Iz opalescentnega in kolorscentnega stekla izdelam obod svetilke, stojalo, ki je prav tako unikatni izdelek umetnega kovaštva, pa je delo Petra Koserja iz Radovljice.«

Navidez krhki predmeti iz ročno valjanega in ročno barvanega stekla, ki ga pri nas žal ne izdelujemo, zažive v polni lepoti le, kadar skoznje preseva svetloba — sončna ali umetna. Če so ljudje nekoč lahko občudovali lepoto vitrajev le v visokih oknih

katedral, so le redki lahko manjša, a prav tako barvita stekla vstavljali tudi v okna svojih hiš. Zdj se ta uporabna lepota vse bolj seli tudi v sodobni dom, čeprav žal res ni mogoče govoriti o tem, da so danes vitraji že dostopni za vsak žep.

Sonja Jovanovič ima veliko načrtov. Najbližji je prav gotovo otvoritev razstave njenih izdelkov na blejskem otoku. Za razstavo ima že pripravljeno zbirko svetilk v tiffany tehniki. Vendar pa se je tako kot vsak oblikovalec tudi Jovanovičeva srečala z željo, da se preizkusi tudi v oblikova-

nju, ki je ne le oddaljeno od stila predmetov značilnih za prelom stoletja, pač pa tudi povsem sodobno in moderno. To so na primer svetilke sestavljene iz nekaj sto kosov stekla, sestavljane s potrpežljivo ustvarjalnostjo in občutkom za razpon barv.

»Dveh svetilk ne naredim enakih, vse morajo biti unikatne, sicer nisem zadovoljna. Zamislila je veliko, rada bi jih v nekaj mesecih uresničila. Na letošnjo razstavo domače in umetne obrti v Slovenj Gradcu nisem poslala svojih izdelkov zaradi boleznih, naslednje pa ne nameravam izpustiti.«

L. M.

Festival IDRIART

PROGRAMSKI USPEH

Bled, julija — Otvoritveni koncert je pripadel soustanovitelju in glavnemu pobudniku Festivala violiništu Mihi Pogačniku, ki je na dveh zaporednih koncertih v cerkvi na Blejskem otoku igral skupaj s čembalistom Leom Kraemerjem.

Izvrstna violinistova pripravljenost Bachovo glasbo ter glasbena sugestivnost sta ponovno dokazala, da ta sloviti violinist z vsemi izjemnimi muzikalnimi zasnovami preprosto in popolnoma obvlada brano glasbeno tvornost. Pogačnikova in Kraemerjeva igra sta hkrati utrdili lansko leto objuženo zavest in posebno pozornost glasbenim velikanom, kot so bili Bach, Haendel in D. Scarlatti, ki smo jih še posebej častili v okviru evropskega leta glasbe. Pogačnik nadaljuje svoje domane poustvarjalne glasbene dosežke prav na tem področju — v baročni glasbeni zapuščini. Kar dvakrat zaporedno je napeljal v baročni glasbeni svet polno otoska cerkev pa je s hvaležno publiko in nagovorom Mihe Pogačnika že dala slutiti o skorajšnjem programskem uspehu letošnjega blejskega dela Festivala IDRIART.

Po predavanjih, nastopu Folklorne skupine Lado, predstavi evritmične gledališke skupine Ashadown, Shakespeareom Kralju Learu v izvedbi slovenskega Chrysalis Theatra iz Londona

so na sredinem dopoldanskem koncertu v Festivalni dvorani na Bledu nastopili holandska sopranistka NELLY VAN DER SPEK, pianistka iz Nove Zelandije DIEDRE IRONS in mešani pevski zbor NIJMEEGSE OPERA STUDIO CHOR iz Nizozemske. Na sporedu sta bila dva samospevna ciklusa: najprej Hectorja Berlioz Les Nuits d'ete (Theophile Gautier, šest pesmi), nato pa še Gioacchina Rossinija La Regina Veneziana (Carlo Pepoli, tri pesmi); vmes pa so isti izvajalci izvedli še moderno vokalno instrumentalno delo francoskega skladatelja 20. stoletja Francisca Poulencja Stabat Mater za sopran solo, mešani zbor in klavir. Vendar vsi izvajalci celotnemu programu niso bili dorasli. Dokaz je tudi izvedba Poulencove Stabat Mater pod vodstvom dirigenta oziroma zborovodje FRANKA DEIMANA, ki ni bil dovolj pozoren pri interpretaciji zborovskega zvoka. Edina svetlejša točka te glasbene matinee je bila prav gotovo novoze-

landska pianistka Irons, ki je blestela tudi na večernem koncertu, ko je z dirigentom LEOM KRAEMERJEM in KOMORNIM ORKESTROM iz Ljubljane (SLOVENSKA FILHARMONJA) izvedla zanimivo Mozartovo koncertno delo za klavir in orkester — Klavirski koncert št. 9 v Es-duru, KV 271. Umetnica ga je v zahtevnih dvogovorih z orkestrom ter številnih solističnih pasajah kljub očitnim težavam z instrumentom izpeljala v pravem mozartovskem duhu. Ansambel z dirigentom ji je bil v močno oporo, medtem ko se isti izvajalci z uvodno točko — priredbo Bachovih ricercarov, fug, kanonov in trisonat pod skupnim imenom GLASBENA ŽRTEV (BWV 1079) niso izkazali. Glasba sama ni preveč zanimiva, je takorekoč programski »kiks« letošnjega Festivala IDRIART, žal mi je le dirigenta Kraemerja in tudi odličnih izvajalcev — LJUBLJANSKEGA KOMORNEGA ORKESTRA.

FRANC KRIŽNAR

Nov roman Toneta Svetine

UKANA 5

nadaljevanje

Erich je skušal preslišati zbadljivo, zaradi Inge pa se je branil: »Imeli ste preveč, kot redko kdo v tretjem raju. Mi vojaki smo zavozili Nemčijo, vi, gospodinjstva, pa ste jo dvignili iz ruševin, da je sedaj lepša in boljša kot druge dežele. Vaša zasluga je, da nam baje je bila parola tudi na vhodu tega prebivališča, kako tudi drugih in tudi nas osvobodilo delo. Seveda ne delo v taboriščih.«

Peljali so se naprej. Snežene stene z obeh strani padale k česti. Plazovi so se zgrmili v globeli, skale, osamelo dreve, zaplate rušja in razigrane črne ptice v modrini neba. Na sredini med dolinami in sedlom je prečkala cesto čreda kozorogov. Ustavili so se. Inge in Helmut sta jih fotografirala. Štirje samci iz množice so se ustavljali avtomobili. Živali so krenile v strmo pobočje na drugi strani ceste, kjer so plazovi že odgnrili pasišča z ostro, visoko rumeno travo.

»Vedno sem si želel, da bi uplenil kozoroga.«

Helmut pa ga je zavrnil: »Jaz pa nisem, saj so že skoraj iztrebljeni, pa tudi ne bojijo se. To ni lov Erich, to ni pravo zadovoljstvo.«

Potem ko je konec preteklega leta izšla Ukana IV, v kateri se je pisatelj v nekakšnem loku izognil osebam, ki jih je opisoval v svojih prejšnjih knjigah, se z Ukano V znova loteva vojne zgodbe, kot jo je začel plesti že v prvi knjigi; v Ukani V se zaključuje zgodba majorja Wolfa in nekaterih drugih oseb, katerih usode se prepletajo že v vseh prejšnjih knjigah. V več nadaljevanjih bomo objavili nekaj odlomkov iz še neobjavljenega romana, ki bo izšel letos v jeseni.

»To bo morda držalo, trofeja pa je veseo veličastna,« je vztrajal Erich. »Saj trofeja ni vse, bistvo je lov. Slišal pa sem, da jih ne dajo za odstrel, tudi za veliki denar ne.«

»Dajo, Helmuth, toda ne vsakemu.« Čreda je izginila. Sedli so v avtomobil in se naglo spuščali. Odgrinjala se je zavesa spomina. V dolini onkraj reke so zagledali visoko planoto mizaste oblike, ki se je razprostirala od predgore visokih gora vse do gričevja na vzhodu — kot Jelovica. V Wolfovih spominih je ležala kot mora kot žival prilepljena na človeka, ki se ne zgane in se duši. V teh gozdovih so izginjali njegovi nasprotniki, od tod so se tudi pojavljali, včasih brigada in tudi divizija. Iz teh gozdov je prihajal Tonček s svojimi vosovci, Jelovčan in tudi Nestor se je skrivaj v teh pobočjih.

Peljali so se mimo globeli, kjer je partizanska zaseda pokosila stotnika von Grafa in začela vozilo. Umrl je namesto njega. Kakšen usoden slučaj. Če je zamižal, je videl njegov krvavi in ožgani obraz, osteklenele oči, obrnjene k sivemu nebu. Več kot dve desetletji je minilo, pa je bil spomin tako svež, kot bi se zgodilo včeraj. Čutil je potrebo, da bi se izpovedal vsaj Erichu, toda mlada, zaupljiva Inge, ki je večkrat dejala, da ne bi mogla objemati in ljubiti ubijalca, je bila ovira, da je moral mol-

čati in se pretvarjati. Prepustil se je, da so ga spomini preplavljali kakor kalna voda. Preveč jih je bilo, da bi jih lahko uredil in prihajali so nenadoma. Začutil je, da mora človek vse stvari preživeti še enkrat, šele potem se sprosti zablokirane energije strahov in tesnobe, ki so se pogrezile v navidezno pozabo. Če je že začetek tako težak, bo konec toliko lažji. Kar človek začne, mora speljati do konca, po tem se veliki ljudje razlikujejo od majhnih, tistih s premalo energije, ki vse začno in ničesar ne dokončajo.

Naselili so se v Grand hotelu, najboljšem tik ob jezerski obali. Tradicija solidne poslovnosti je bila še vedno prisotna. Pred vojno so jo uveljavili denarni mogotci vsega sveta, diplomati, državniki, ljudje znanih imen, svetovni potniki, lepe ženske, skratka gosti, ki so imeli ne le dovolj denarja, temveč so ga znali tudi zapravljati.

Pozdravil jih je direktor, visok, ugleden možki, z ovislimi zalisci, z dovršeno nemščino. Spomnil se ga je. Vedel je, da je začel kariero kot natakari v hotelu, preživel lastnike in mnoge goste, in postal poveljujoči v tej ladji vsevrstnih uslug.

Ko so oddali prtljago po sobah, so se vrnili v salon, ki je bil polkrožen, obrnjen proti zapadni jezerski gladini z otkom in cervkvi, potopljen v zeleno

ozadje. Pred njimi se je dvigala siva skala z mogočnim gradom in kopališčem ob obali. Tu sta z generalom posedala nešteto dni in se ob kavi ali vinu pogovarjala, gledala sta kako temne gozdovi, medtem ko je žar zahajajočega sonca še vedno blestel nad visoko belo goro, ki je gospodovala vsemu gorovju in prostornim gozdovom pod njim. Raj na zemlji, štiri leta so minila kot sanje. Vtisi tistega časa so se najgloblje zarezali v njegovo zavest. On je že takrat vedel, da je to bežna prihodnost. General pa je bil zaslepljen, ker je mislil, da bo trajalo večno.

Kdo ve, kdo ima sedaj v posesti vse najlepše vile okoli jezera, ki so si jih že v letih prvih zmag med seboj razdelili nacistični vojaki. Človek obrača, bog obrne, se je spomnil pogovora, in si mislil — nič ni tako negotovega, kot je človeško življenje. Zgodovina je podivjala.

»Vam je hotel všeč, gospod Helmuth?« se je sprenevedal Erich, ki je bil med vojno precej daleč stran od velikih štabov. Vseskozi je tičal do kolen v frontni mizeriji, v glavnem pripravljen sprejemati povelja. V tej vlogi je ostal tudi po več kot dveh desetletjih, čeprav se je na socialni lestvici močno dvignil. Wolf, ki ga je imel za desno roko, pa mu je omogočil, da je tudi finančno stal trdno na svojih nogah. Ob robu neke vasi je imel lepo vilo in se je kopal v glavnem v izobilju. Inge je bila njegova tajnica. Kot vzorna in zanesljiva delavka je po njegovem priporočilu pristala pri glavnem šefu in je uživala, ne da bi sama vedela zakaj, poseben status. Tokrat je bila prvič z njima na potovanju, zato se je vedla boječe in

skromno. Oglasila se je samo, kadar je bila vprašana in je za možka, s katerima je potovala, veljala ne mnogo več kot kos prtljage.

Inge je bila začudena, ker jo je Helmuth vzel k sebi v sobo. Ni vedela, kaj to pomeni. Z rahlo tesnobo v srcu se je predala avanturi, ki lahko pomeni odpiranje vrat v njeno kariero ali pa vrnitev nazaj med uradnike, ki jim je usojeno ugajati malim šefom in biti odvisen od njihovih muh. Samo dvajset let je imela in nobenih izkušenj s podobnimi možki, najmanj pa s takimi, kot je bil Wolf, ki jo je vzel s seboj, ne da bi razlagal, kakšne namene ima in kakšne so njene naloge.

Popili so kavo, potem pa so se šli osvežit v hotelsko termo. Bazen s toplo zdravilno vodo se je ves bleščal od čistoče in dobrega vzdušja redkih gostov, ki so plavalci sem in tja. Helmuth si je zaželel, da bi se dal po kopeli zmasirati. Šport in masaža sta ga vzdrževala v kondiciji še pred leti, ko se večina moških zamasti in začne pešati. Maserka, močna, čedna in dobro ohranjena ženska, pa je bila ena od redkih iz tistih časov, ko se je tod sprehal v uniformi. Zbal se je, da ga ne bi prepoznala. Bližina nevarnosti ga je začela zabavati. Njegov stari jaz se je prebujal. Tveganje je sol življenja. Kdor ni ptica, naj ne seda na robove prepavov, je bila njegova maksima v tistih časih. Spet se je počutil kot ptica na robu prepada, le krilom se je zahvalil, da ga ni bilo strah globine. Zanimalo pa ga je, kako bo. Erich reagiral na njegove skrivnosti. Upal je, da se ni spremenil in da se o njem ni motil.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V galeriji Mestne hiše razstavljata akad. slikarja **France Bešter** in **Bernd Hubert Romankiewitz**.

RADOVLJICA — Do 20. julija je še odprta fotografska razstava **Franca Sluge** v pasazi radovljiške graščine.

JESENICE — Danes ob 18. uri odpirajo v razstavnem salonu Dolik razstavo slik **Jožeta Krambergerja** iz Slovenj Gradca.

TRŽIČ — V paviljonu NOB razstavlja kolorirane risbe, olja na kartonu, platnu in steklu **Zlatko Kapust** iz Ludbrega. Razstava je odprta do 28. julija vsak dan, razen ponedeljka, med 17. in 19. uro.

BLED — V Festivalni dvorani je še do 25. julija odprta razstava slik akad. slikarke **Alenke Kham-Pičman**. Razstava je odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 15. do 19. ure.

SKOFJA LOKA — V galeriji na Loškem gradu razstavlja svoja dela akad. slikarka **Erika Marija Bajuk**, izseljenka iz ZDA. Razstava bo odprta še do 28. julija. vsak dan od 9. do 18. ure, razen ponedeljka.

JESENICE — Do 26. julija v galeriji Kosove graščine razstavlja **Damjan Jensterle**. Galerija je odprta vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure, razen sobote popoldan, nedelje in ponedeljka.

KRANJSKA GORA — V galeriji Čevdr razstavlja svoja dela akad. slikar **Andrej Jemc**.

KRANJ — V Kavki je na ogled razstava del oblikovalke **Helene Šajn**.

ŽELEZNIKI — V razstavnem salonu Alples razstavlja slikar **Vinko Hlebš**.

RADOVLJICA — **Čebelarški muzej** in **Linhartova soba** sta odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

Šivčeva hiša je v času razstav odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

Muzej talcev v Begunjah je odprt vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 13. ure in od 15. do 18. ure.

Muzej Tomaža Godca v Boh. Bistrici je odprt ob sredah, sobotah, in nedeljah od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure.

Prešernova rojstna hiša je odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 16. ure.

Finžgarjeva rojstna hiša v Doslovčah je odprta od 9.30 do 13., ob nedeljah od 12. do 18. ure, v sobotah pa je zaprto.

TRŽIČ — Zbirke v **tržiškem muzeju** so na ogled v torek, sredo, četrtek in petek med 10. in 18. uro, ob sobotah in nedeljah med 14. in 19. uro, v ponedeljek je zaprto.

SKOFJA LOKA — Zbirke **Loškega muzeja** so odprte vsak dan, razen ponedeljka, 9. do 18. ure.

BLED — V Festivalni dvorani je še do 24. julija odprta razstava dokumentov in fotodokumentacije **NOB in Triglav — gora simbol**. Razstava je odprta vsak dan od 15. do 19. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 10. do 19. ure.

PULJ 86

Pulj — Včeraj se je s svečano otvoritvijo v puljski areni začel letošnji že 33. festival jugoslovanskega igranega filma. Tokrat je slovenska filmska bera znova kar velika. Trije filmi od petih, kolikor jih zmore letošnja slovenska filmska produkcija, so se filmskemu občinstvu že predstavili. Med njimi tudi Christophoros, režiserja Andreja Mlakarja, ki bo po Grand prixu na mednarodnem festivalu v Strasbourg preizkusil svojo vrednost tudi pred puljskim občinstvom. Tudi Poletje v školjki je delo filmskega začetnika, režiserja Tuga Štiglica, ki je že doslej polnil slovenske kinematografe. Ob Duletičevem Doktorju, ki so ga tudi že vrteli na tednu domačega filma v Celju, pa bodo prvič javno prikazali dva nova slovenska filma: Boštjana Hladnika Čas brez pravljic in pa filmski prvenec Antona Tomašiča Kormoran.

RAZSTAVA KOLAŽEV

Jesenice — V galeriji Kosove graščine razstavlja arhitekt, pesnik in glasbenik Damjan Jensterle. Z razstavo kolažev se je lotil povezovanja različnih umetniških izrazov in zvrsti. Združil je besedo, glasbo in sliko v vizuelno celoto. V njegovih kolažih posameznosti niso ostale osamljene, marveč so se stopile v popolno pomensko in likovno enotnost. Pri kolažih je namreč važnejša kombinatorika samih sredstev kot pa sredstva sama.

Podobno kot v umetnosti konkretizma mu likovne prvine naredijo besedo bolj učinkovito in s tem v socialnem prostoru močnejšo. Razporeditev posameznih doživetij — časopisnih izrezov — po ploskvi je strogo kontrolirana, racionalno grajena, pa vendar prežeta z emotivnostjo. Slika dopolnjuje sliko, beseda sliko, nekje je barva nosilec razpoloženja, druge le močan dodatek. Posamezne slike postavljajo v določene medsebojne odnose, vzpostavljajo ritem črt, barv, predvsem pa pomenov. Njegovi kolaži ne nastajajo kot vnaprej zamišljen izdelek, temveč nastajajo sproti v ustvarjalnem procesu. Celoto nato brusijo, uglašujejo, odvzema, dodaja, tudi uniči, pa zopet sestavlja. Vsi deli slike morajo najti svoje končne odnose med seboj in do celote. V svojih delih ne obupuje nad propadom tradicionalne in folklorne kulture, temveč iz nje črpa moč za ustvarjanje novih vrednot moderne dobe — z malce sarkazma. Zato moramo njegove lepljenke gledati, brati in jih razumeti kot celoto likov, vkomponiranih predmetov, oblik in barv.

Osterman-Keržan Slavica

PRAV JE, DA VEMO

Sufle nam na mizi pred gosti ne bo upadel, če ga že med pečenjem pokrijemo z aluminijasto folijo.

Meso starejše divjakinje bo mehkejšo, če ga za nekaj dni vložimo v kisovo kvašo. Še bolje je, če ga zavijemo v krpo, navlaženo s kisom, da ohranimo hranilne snovi. Krpo vsak dan vlažimo.

Pogrete jedi niso zdrave, ker izgubijo veliko hranilnih snovi.

Krompir ohrani največ koristnih sestavin, če ga kuhamo v sopari.

Ocvrte ribe bodo bolj okusne, če jajcu za paniranje dodamo nekaj parmezana.

Kruh hranimo v suhem in hladnem prostoru: poleti v plastičnih posodah — hladniku, prepečenec in kekse pa v zaprtih posodah.

Velike umetnine so samo zato velike, ker so razumljive vsem.

Slika mora peti

Michelangelo

Slikar, ki ne dvomi, doseže malo.

Leonardo da Vinci

Prava umetnost ostane za vedno.

Beethoven

OSVEŽIMO SE

Pijača iz rabarbare

3/4 kg rabarbarinih pecljev, 3 l vode, sok 2 limon, sladkorja po okusu.

Peclje operemo, zrežemo na koščke in v pol litra vode kuhamo, da se razkuhajo. Pretlačimo jih, prilijemo še ostalo vodo. Primešamo limonin sok in toliko sladkorja, da je prijetno kislo. Ponudimo dobro ohlajeno. V hladilniku se v zaprtih steklenicah drži nekaj dni.

Limonada s čajem

6 l vode, 1/2 kg sladkorja, 2 limoni narezani na rezine, 1 velika žlica ruskega čaja, približno pol kozarca vinskega ali sadnega kisa.

Vrelo vodo zlijemo na sladkor, narezano limono in čaj. Pokrito pustimo pol ure, nato precedimo. Prilijemo kis in zmešamo. Pijačo nalijemo v steklenice in jih naslednji dan zapremo z zamaški. V osmih dneh je pijača dobrega pitja. Hraniti je moramo na hladnem in hitro porabiti.

ARNIKA — ZDRAVILO ZA RANE

V lekarništvu se uporabljajo cvetovi in tinktura arnike. V ljudskem zdravilstvu uporabljajo tudi cvetečo rastlino ali samo podzemne dele. Arnika se uporablja predvsem za rane. Že stari mojster Kneipp je jo hvalil: »Arnikovo tinkturo imam za prvo zdravilo pri ranah in je zaradi tega ne more dovolj priporočati! Arnika ne pomirja samo bolečine, ampak tudi zelo pospešuje celjenje ran, posebno pri starih vobodninah ali ranah, ki so nastale pri udarcu.

Prav tako uspešno uporabljajo tinkturo za obkladke pri zmečkaninah, zlomih ih izvinih. Ker vsebuje tinktura eterično olje, lahko obkladki povzročijo draženje in vnetje kože. Zato bodimo pri tinkturnih obkladkih previdni in jih ne dajamo prepogosto. Tinkturo razredčimo z 2 deloma prekuhane hladne vode.

Obkladki z razredčeno tinkturo ali nežni polivi učinkujejo zelo ugodno pri abscesih, tvorih, zanohitnicah, vnetih mezgovnicah po okuženih ranah, da, celo pri vnetih odvodnicah. Zbiralni in razkuževalni učinek je pripisati pravkar omenjenemu eteričnemu olju, pa tudi česlovinu, ki jo vsebuje cvet.

Za čiščenje ran mešamo 2 do 4 polne velike žlice arnikove tinkture s 1/2 do 1 litrom prekuhane vode, odvisno od velikosti rane. Mešanica 20 g tinkture in 20 g destilirane vode hitro odpravi možganske in kožne krvavitve.

Notranjo uporabo arnikovega čaja ali tinkture (5 do 10 kapljic v nekaj vode) priporočajo kot dražilo pri motnjah krvnega obtoka zaradi slabosti srčne mišice, pa tudi pri napadnih omedleavicah. V majhnih količinah širi arnika krvne žile, pomirja krče in ureja krvni obtok. Pri poapnenju koronarnih žil, pri žilnih krčih, slabi prekrvavitvenosti srca zelo priporočajo notranjo uporabo arnike; vendar sme to predpisati samo zdravnik. Strogo se je treba držati navodil! Prekoračitev količine ki jo je predpisal zdravnik, lahko povzroči želodčne krče, težko požiranje, siljenje na blato, driske, glavobol, celo srce lahko odpove.

Uporaba v ljudskem zdravilstvu

V ljudskem zdravilstvu je arnika kot zdravilna rastlina na prvem mestu. Je zdravilo za odprte rane, krvavitve, poškodbe vseh vrst. V resnici je pravo domače zdravilo tudi v najbolj oddaljeni gorski kmečki hiši, ne samo za ljudi ampak tudi za živali.

V ljudskem zdravilstvu velja tako imenovani arnikin cvet kot odlično vtiralno pri revmatičnih težavah, predvsem pri mišičnih bolečinah.

Notranje raje jemljejo arniko, da bi se obvarovali gripe.

Dobro v prah stolčeno korenino, 4 do 8 g, zmešamo v kozarcu vina in popijemo, tako da pomirimo trebušne krče in grizo. Arnika učinkuje proti strupom in jo priporočajo pri zastrupitvi z gobami.

Tudi v ljudskem zdravilstvu svare pred preobilno uporabo, posebno pri razburjanju in razdraženju ne priporočajo uporabljati arniko.

Uporaba v živinozdravstvu: Posušeno in v prah zdrobljeno rastlino dajejo živini, če noče žreti ali če se nagiblje k črevesnim krčem, razredčeno tinkturo pa uporabljajo za snaženje in zdravljenje ran.

In še to: Pri arniki se največ uporabljajo cveteči koški, redkeje vsa zel, nabrana v času cvetenja, največkrat tudi nabirajo podzemne dele rastline; izkopati jo je treba pred cvetenjem ali pozno jeseni. Nabranim cvetočim koškom odstranimo zelene ovojne liste in del cvetišča in jih hitro posušimo na soncu. Posušene dele rastline je treba hraniti v temnih prostorih.

TUDI MED POČITNICAMI OTROCI ZBOLEVAJO

Med počitnicami prihaja v šolski dispanzer veliko otrok s poškodbami dobljenimi pri igri, športu, vožnji s kolesom, z motorjem. Rane, zlomi, zvini, opeklino so na dnevnem redu, vendar pa opažamo, da nam šolarji marsikdaj tudi brez potrebe polnijo čakalnice, saj za vsako prasko tudi ni treba hoditi k zdravniku!

Manjše ranice in odrgnine mirne duše speremo kar doma, umijemo z milom in vodo, razkužimo z alkoholom in obvežemo. Rane, ki so potrebne šivanja, pa morajo biti oskrbljene prvih šest ur po poškodbi. Na malo zvinjen sklep položimo obkladke in počakamo, da se bolečina umiri. Če ne popusti ali se poveča, gremo k zdravniku. Pri opeklini je najboljša prva pomoč potapljanje opečenega mesta za dvajset minut v hladno vodo. Hlajenje opeklino pod curkom tekoče vode je včasih boleče. Potem opekline pokrijemo s sterilno gazo ali preliskano belo krpo in se z zdravnikom posvetujemo o nadaljnem zdravljenju.

Poleti je več gnojnih okužb kože, posebno turov in pa prisadnih pikov, ki se hitro spremenijo v gnojne kraste ter se naglo širijo po vsem telesu. To preprečimo, če že prvo gnojno piko takoj otreemo z alkoholom in pokrijemo z obližem, da se okužba z dotikom prstov ali s perilom ne prenaša dalje. Če pa ima otrok že več gnojnih krast, ga okopljemo v raztopini hipermangana, da se kraste odmočijo, potem jih odstranimo. Bolno mesto namažemo z antibiotično mastjo in natančno pokrijemo. Postopek je treba ponavljati vsak dan in koža se hitro očisti.

Po pikih žuželk, na primer čebele, ose, strupene muhe, mesto vboda rado srbeče ali boleče oteče. Navadno oteklina naslednji dan še naraste, kar starše prestraši in pripeljejo otroka v ambulanto. Te omenjene reakcije po piku so navadno neškodljive, čeprav neprijetne, nevarne pa so spremembe splošnega stanja takoj ali prve ure po piku. Takojšnja zdravniška pomoč je potrebna, če postane pičenemu slabo, če ga duši ali ga trese mrzlica. Resno stanje je alergični šok. Vsakdo, ki je premočno občutljiv na pike žuželk, bi se moral začeti zdraviti v alergološki ambulanti.

Poletje spremljajo tudi številnejše prebavne motnje v obliki drisk, bruhanja, bolečin v trebuhu. Vzroki so različni. V vročini se hrana prej pokvari, tudi če jo hranimo v hladilniku. Stare konzerve, predolgo odprta pasteta, stara hrenovka, spargelna salama in še marsikaj pokvari želodec. Naše reke, potoki in celo studenci niso več pitni, zato pazimo, kaj pijejo otroci na izletih.

Še vse preveč je tudi črevesnih infekcij, na primer paratifusa in krvave grize. Bacile izločajo tako bolniki kot tudi zdrave osebe, kliconosi. Če se ti ljudje ne vedejo po pravilnih higijenskih, na primer po uporabi stranišča, prenašajo z umazanimi rokami klice na živali in s tem na zdrave ljudi.

Pri vsaki resnejši driski zato pošiljamo blato na bakteriološko preiskavo. Bolnika, ki je drisko prebolel ali kliconosca, proglašimo za zdravega in neškodljivega okolici šele takrat, ko v njegovem blatu trikrat zapored ni več najti bolezenskih klic.

dr. Helena Valič

Ne pojedel bo kosilo!
ti morda bo stavlilo!

KRANJ NA PRELOMU STOLETJA — Če ne bi bilo vodnjaka, bi bil skoraj devetdeset let star pogled na nekdanji kranjski Glavni trg skoraj enak današnjemu.

Zbiranje starih razglednic

Zgovorne slike minulega časa

Kranj, julija — Kdor zbira stare razglednice, vedno upa, da ponekje še niso docela pospravili starine s podstrešja. V Kranju je kakih petnajst resnih zbirateljev razglednic, med njimi tudi Rado Kokalj, znan zbiratelj starih glasil in drugih predmetov.

Na razglednici, čežnja je čas že položil svojo patino, piše: pogled proti Ljubelju z restavracije Bellvue, Šmarjetna gora, Kranj, Tudi Šmarjetna je očitno imela svoje lepše čase! In spet na drugi razglednici sama ravnina, nikjer nobene stavbe, tja do Karavank samo njive in zaplate gozda: ne, čisto majhna se vidi gostilna Krona in nekaj dlje proti vzhodu se sredi ravnine dviga vodovodni stolp. Fotografija je pač še iz časov, ko se je Kranjsko polje še raztezalo tja do Primskovega in Kokrice, ko še niso poznali blokovne gradnje in avtocest, ko njive še niso posejali z individualno gradnjo.

Pa blejska železniška postaja — le-te nihče več ne fotografira za razglednice in s Koprivnika nič več ne pošiljajo razglednic s kipom Valentina Vodnika, ki je tam gori nekaj časa služboval. Ali pa futuristična razglednica Ljubljane z datumom 1906, s katere grozi strašna prometna vizi-

ja bodočega vlemesta z letičnimi stroji in nadzemno železnico nekje nad nebotičniki...

Vznemirljivo vsekakor, če ni že poučno takole prebiranje starih razglednic, ki znajo obuditi v nas nostalgijo za minulim, za nekdanjo pokrajino, za zdaj drugačna, za utrip mest, naselij, vasi, ki je minil. Skratka, listanje starih albuma na deževno popoldne ni le preganjanje dolgočasnja, pač pa več — zadnje čase je vse več zbirateljev starih razglednic, le-teh pa vse manj.

»Kakšna se še vedno najde tu pa tam,« pravi Rado Kokalj, eden od kranjskih zbirateljev, ki ob svojih petih ali šestih albumih in drugih škatlah še nerazporejenih razglednic pravi, da sploh nima velike zbirke.

»Najhuje je zbiratelju, ko mu nekdo reče, da so pred pol leta pospravljali doma in staro šaro — pa so bile res neke razglednice še zraven — enostavno poku-

rili. Sam ima zbirko razglednic iz Moravske fars, od koder sem doma, pa razglednice Kranja, Gorenjske in Slovenije.»

Se posebej iskane pa so v zadnjih letih razglednice, ki so jih izdali po motivih Maksa Gasparija. Menda je kar okoli 400 slik predvsem z etnografsko vsebino prenešenih na razglednice, med katerimi so se posebej redke in iskane tiste z vojaško tematiko.

»Te razglednice zdaj ponovno tiskajo, toda zbirateljema vnema pač velja tistim najstarejšim, ki so izhajale pred petdesetimi, sedemdesetimi leti. Največjo zbirko starih Gasparijevih razglednic ima neki Velenčan. Včasih se tudi kaj še najde na boljšem trgu, res pa je, da vse redkeje. Tudi zato ima zbiranje razglednic svoj čar. Če bi bilo takih razglednic — sam zbiram tudi stare vočiščnice — na kupe, prav gotovo ne bi bilo to nič zanimivega.«

L. M.

Aleš Justin, najstarejši med tremi puštalskimi devetdesetletniki

V nedeljo je plesal

Puštal, julija — Včeraj je Aleš Justin slavlil 90-letnico. Lovci so rekli, da mu pridejo čestitat. Gotovo je bilo veselo. Praznoval pa je tudi že v nedeljo, ko so ga pogostili otroci. Kot za šalo je zavrtel sosedi Pavlo Praznik in Marijo Bra-deško.

Najmlajši od desetih bajtarskih otrok iz Javorij je, edini še živ in edini, ki je dočakal toliko let. Njegova življenjska pot je podobna poti drugih revnih hribovcev. Mlad fant je iskal delo v dolini, pri bogatejših. Dobil ga je v Puštalu pri Hriberniku.

Tam se je tudi oženil, zgradil novo hišo. Trije otroci so prišli na svet; sin je doma, hči ima hišo zadaj v bregu, druga hči je v Poreču.

Zadnjih petnajst let je delal v Šeširju. Od tam je šel 1960. leta v pokoj. Okroglih osemdeset tisočakov »penzije« dobi na mesec. S tem denarjem kar shaja. Kuha mu hčerka, kar je žena pred petimi leti umrla.

V prvi vojni je bil le tri mesece avstro-ogrski »soldat«. V Rusiji so ga ujeli, tri leta in pol držali v ujetništvu. V letih 1919/20 se je v vrstah generala Maistra bil za severno mejo.

Celih šestdeset let je bil član zelene bratovščine. Zdaj je sin. Včasih je bilo teže priti v družino kot danes, pravi.

Še pred letom, dvema je pomagal pri okoliških kmetih. Zdaj ne več. Nikoli ni bil prav bolan, a vendarle so leta tu. Zadnjič ga je zdravnik poslal na pregled na Golnik. En teden je bil tam, potem so ga »spodili«.

Čeprav s palico, je še urnih nog. Sprehodi se do sosedov, poklepeta z njimi, tudi do bifeja na kopalnišču gre. Največ pi-je sok. Zdravnik mu je samo vsak drugi dan dovolil malo žganja, ki mu dobro dene. Ka-

jenje je pred dvema letoma opustil.

V Javorje še gre, čeprav ro- stne bajte ni več; slaba je bila in so jo podrli. Zdaj je gori tretji rod.

Nič posebnega ne počne. Prebere časopise, pri hčer- pogleda televizijo. Ob deveda- zvečer leže, ob sedmih zjutraj je že pokonci. Vesel je, če mu pride, ker je rad med ljudmi. Rad se pošali, smeji. Pri »fest« možak je, čeprav naj- starejši v vasi, kjer sta še dva devetdesetletnika: Lovre- Oblak in Jože Bernik.

Na zdravje!

H. Jelovčan

Kostanj je dobro medil

Ožbolt, julija — Malo naprej od zasebnega turizma Angele Markelj pri mrzlem studenčku v Ožboltu nad Zmincem, tik pred Sv. Barbaro, je pripeljal na pašo svojih 36 panjev če- belj Lojze Zupanc iz Sp. Bes-

nice pri Kranju. Ni edini. O Puštala naprej po dolini Hrastnici so bile ta teden de- bele doma.

»Že več kot deset let vozim čebele, ko medli kostanj. Na pašo,« je povedal Lojze Zupanc. »Pripeljali smo jih v začetku julija, zdaj gre paša koncu. Panje bomo odpeljali domov, stočili med, čez teden dni pa bo najbrž že začela mediti hoja. Največ je je ob- Rakeka in Logatca.«

Lojze Zupanc pravi, da je tošnja bera boljša od lanske, izredno slabe, ko je bilo v pa- panj komaj deset kilogramov medu. Letos bo letina normalna, okrog petindvajset kilo- gramov medu na panj, kar je zanj, ki nima potujočega be- belnjaka, kar v redu.

»Za čebele je treba imeti selje, drugače se z njimi spleča ukvarjati. So rekreativ- ja, popoldanska zaposlitev.«

TV SPORED

NEDELJA

20. julija
9.05 12.35 in 17.35 in 22.35 Teletext RTV Ljubljana
9.20 Poročila
9.25 Živ žav: Risanke in Lučka, 4. del češko nemške nadaljevanke
10.15 Flipper, ponovitev 11. dela ameriške nanizanke
10.40 J. K. Martin: Kitajec v Scotland Yardu, 8. del angleške nadaljevanke
11.30 Folkart: Folklorni ansambel Kuban
11.55 Propagandna oddaja
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Poročila
17.40 Poročila
17.45 Mož brez spomina, italijanski film
19.10 Risanke
19.20 Propagandna oddaja
19.24 TV noč
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik
19.50 Vreme
19.53 Propagandna oddaja
20.00 A. Diklić - V. Bulajić: Veliki transport, 3. zadnji del nadaljevanke TV Novi Sad
20.55 Propagandna oddaja
21.00 Jazz na ekranu: Julius Hemphill Jah Band, 1. oddaja
21.30 Premor
21.35 Športni pregled
22.05 PJ v veslanju, reportaža
22.15 PJ v plavanju, reportaža iz Maribora
22.30 Poročila
Opomba: 20.55-15/30 Madrid: SP v košarki (m) - tekma za 1/2 mesto
Oddajniki II. TV mreže
13.35 Test
13.50 Propagandna oddaja
13.55 Sarajev: Tenis za Davisov pokal - SFRJ : ČSSR, (posamezniki), prenos (slov. kom.)
18.15 Izvirni, dokumentarna oddaja
19.00 Zagreb: Vaterpolo za pokal Zagreba - SFRJ : SZ, prenos
20.00 Desetletje uničevanja: V pepelu pragozdov, 3. del angleške dokumentarne serije
20.50 Poročila

21.00 Malu, 1. del brazilske nadaljevanke
22.00 Kitajska poezija
22.40 Poletna noč TV Ljubljana
TV Zagreb I. program:
11.50 Poročila
12.00 Kmetijska oddaja
13.10 Otroški zbor RTV Beograd
14.00 Glasbeno popoldne: Očaranje, zabavnoglasbena oddaja LJ
15.05 Novi Pacifik, 3. del ameriške dokumentarne serije
16.05 Hišica v preriiji, 2. del ameriške nadaljevanke
16.55 Mali koncert
17.15 Rimska pomlad gospe Stone, ameriški film
18.55 Risanke
19.30 TV dnevnik
20.00 M. Popovski: Solunske vragolije, 2. del nadaljevanke TV Skopje
21.00 Od Despotovice do Gornjega Milanovca, potopisna reportaža
21.35 Športni pregled
22.05 PJ v veslanju, reportaža
22.15 PJ v plavanju, reportaža iz Maribora
22.30 TV dnevnik
22.50 Program plus
00.20 Poročila

PONEDELJEK

21. julija
18.05 22.45 Teletext RTV Ljubljana
18.20 Poročila
18.25 Spored za otroke: Smer Deveti otok, 3. del TV nadaljevanke
18.40 Na črko, na črko, 13. zadnji del nanizanke TV Beograd
19.10 Risanke
19.20 Propagandna oddaja
19.24 TV noč
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik
19.45 Vreme
19.48 Propagandna oddaja
19.50 Franz von Suppe: Vskok, češkoslovaška baletna pantomima
20.25 N. Cato: Vse reke tečejo, 6. del avstralske nadaljevanke
21.20 Risanke
21.25 Propagandna oddaja

21.30 TV dnevnik
21.55 Vreme
21.58 TV noč jutri
22.00 Propagandna oddaja
22.05 Aktualno: Kako Španci znajo zaslužiti več?
Oddajniki II. TV mreže
14.35 Test
14.50 Poletno popoldne: Glasbena oddaja
15.20 Poročila
15.30 Številke in črke - kviz
15.50 Dolgo potovanje po sipinah, 6. del sovjetske nadaljevanke
17.05 Risanke
17.25 TV dnevnik
17.45 Test
18.00 Beograjski TV program
18.55 Premor
19.00 Telesport
19.30 TV dnevnik
20.00 Znanost in mi
20.50 Poročila
20.55 Odprta knjiga
21.25 Propagandna oddaja
21.30 Dinastija, 108. del ameriške nadaljevanke
22.30 Poletna noč TV Ljubljana (LJ2 in TV Koper) (do 01.30)

TV Zagreb I. program
14.50 Poletno popoldne: Glasbena oddaja
15.20 Poročila
15.30 Številke in črke - kviz
15.50 Dolgo potovanje po Sipinah, 6. del sovjetske nadaljevanke
17.05 Risanke
17.30 Poročila
17.35 TV koledar
17.45 Pradeklica, 3. del otroške serije
18.00 Bremenski muzikantje, 1. del lutkovne predstave
18.15 Rehabilitacijski centri: Niška banja
18.45 Podium, spored za mlade
19.30 TV dnevnik
20.00 Medaljon, češkoslovaška drama
21.05 Mali koncert: Kvarter trombonov s L'arte musicale
21.15 Argumenti, zunanje politična oddaja
21.45 TV dnevnik
22.05 En avtor - en film
22.25 Program plus
00.00 Poročila

TOREK

22. julija
8.15 11.50 in 16.55 - 22.55 Teletext RTV Ljubljana
8.30 Poročila
8.35 Delavski pihalni orkester iz Zagorja

9.05 Janez Jemec: Solza polna smeja, priredba gledališke predstave Lutkovnega gledališča iz Maribora
9.50 Kapitan Horatio Hornblower, ameriški film
11.45 Poročila (do 11.50)
17.10 Poročila
17.15 Slovenski venček, glasbena oddaja
17.45 Živi planet: Džungla, 4. del angleške dokumentarne serije
18.40 Čas, ki živi: Vražji vrtec, dokumentarna oddaja
19.10 Risanke
19.20 Propagandna oddaja
19.24 TV noč
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik
19.45 Vreme
19.48 Propagandna oddaja
19.50 Iz gozdov je pesem vstajala
20.15 Čez tri gore: Z mešanim zborom »AKORD«
20.45 Gora in simbol, reportaža ob 45-letnici vstaje slovenskega naroda in pohoda na Triglav
21.25 Propagandna oddaja
21.30 TV dnevnik
21.55 Vreme
21.58 TV noč jutri
22.00 Propagandna oddaja
22.05 M. Kranjec: O grehu Stare Jakovce, TV drama

Oddajniki II. TV mreže:
14.40 Test
14.55 Poletno popoldne: Glasbena oddaja
15.25 Poročila
15.35 Številke in črke - kviz
15.55 Dolgo potovanje po sipinah, 7. - zadnji del sovjetske nadaljevanke
17.05 Risanke
17.25 TV dnevnik
17.45 Mali svet, otroška oddaja
18.15 Zaščitena narava
18.45 Žur, zabavnoglasbena oddaja
19.30 TV dnevnik
20.00 V terek ob osmih, narodna glaba
20.50 Zrebanje lota
20.55 Verigolomec, dokumentarna oddaja
21.55 Rezerviran čas
22.10 Poletna noč TV Ljubljana (LJ2 in TV Koper) (do 01.30)

TV Zagreb I. program:
14.55 Poletno popoldne: Glasbena oddaja
15.25 Poročila
15.35 Številke in črke - kviz
15.55 Dolgo potovanje po Sipinah, 7. zadnji del sovjetske nadaljevanke

17.05 Risanke
17.30 Poročila
17.35 TV koledar
17.45 Mali svet, otroška oddaja
18.15 Zaščitena narava
18.45 Žur, zabavnoglasbena oddaja
19.30 TV dnevnik
20.00 Zrebanje lota
20.05 Notranjepolitična oddaja
21.00 Feniksov let, ameriški film
22.35 TV dnevnik
22.55 Program plus
00.05 Poročila

SREDA

23. julija
18.05 23.35 Teletext RTV Ljubljana
18.20 Poročila
18.25 Spored za otroke: Slovenske ljudske pravljice: Obirji
18.40 Narodni parki: Plitvice, izobraževalna oddaja TV Zagreb
19.10 Risanke
19.20 Propagandna oddaja
19.24 TV noč
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik
19.45 Vreme
19.48 Propagandna oddaja
19.50 Ideologija in zločin, 2. del dokumentarne serije TV Zagreb
20.20 Šopek domačih, 4. oddaja
20.50 Spoznano-neznano, oddaja o znanosti
21.20 Risanke
21.25 Propagandna oddaja
21.30 TV dnevnik
21.55 Vreme
21.58 TV noč jutri
22.00 Propagandna oddaja
22.05 Film tedna: Pripovedke iz dunajskega gozda, avstrijski film

Oddajniki II. TV mreže
14.45 Test
15.00 Poletno popoldne: Glasbena oddaja
15.30 Poročila
15.40 Številke in črke - kviz
16.00 Neuničljiva Marija, 1. del francoske nadaljevanke
16.55 Mali koncert
17.05 Risanke
17.25 TV dnevnik
17.45 Burleske

18.15 Muzeji in galerije
18.45 Prijatelj glasbe, glasbena oddaja
19.30 TV dnevnik
20.00 Plesna umetnost drugače
20.30 Skupina »Ayllu«
20.40 Poročila
20.45 Življenje in ne film, izobraževalna oddaja
21.30 Premor
21.35 »Parni valjček«, zabavnoglasbena oddaja
22.20 Poletna noč TV Ljubljana (LJ2 in TV Koper) (do 01.30)

TV Zagreb I. program
15.00 Poletno popoldne: Glasbena oddaja
15.30 Poročila
15.40 Številke in črke - kviz
16.00 Neuničljiva Marija, 1. del francoske nadaljevanke
16.55 Mali koncert
17.05 Risanke
17.30 Poročila
17.35 TV koledar
17.45 Burleske
18.15 Muzeji in galerije
18.45 Prijatelj glasbe, glasbena oddaja
19.30 TV dnevnik
20.00 Filmski večer: Francoski can-can, francoski film in 21.40 Skrlatna ulica, ameriški film
23.20 TV dnevnik
23.40 Program plus
00.40 Poročila

ČETRTEK

24. julija
18.05 23.00 Teletext RTV Ljubljana
18.20 Poročila
18.25 Spored za otroke: Pavček: Vijavaja-ringaraja, 6. del poučnobavne nanizanke
19.10 Risanke
19.20 Propagandna oddaja
19.24 TV noč
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik
19.45 Vreme
19.48 Propagandna oddaja
19.50 Mozaik vrtaška filma: Arktična veslaška tekma, finski film
20.25 Popevke ob gardskem jezeru, 2. del

zabavnoglasbene oddaje italijanske TV
21.25 Propagandna oddaja
21.30 TV dnevnik
21.55 Vreme
21.58 TV noč jutri
22.00 Propagandna oddaja
22.05 S. Pons - A. Larreta: Goya, 6. zadnji del španske nadaljevanke

Oddajniki II. TV mreže
14.45 Test
15.00 Poletno popoldne: Glasbena oddaja
15.30 Poročila
15.40 Številke in črke - kviz
16.00 Neuničljiva Marija, 2. del francoske nadaljevanke
16.50 Mali koncert
17.05 Risanke
17.25 TV dnevnik
17.45 Bojazljivi volk, otroška oddaja
18.15 Znanstvene teme: Nobelovec Vladimir Prelog
18.45 Dobre stare uspešnice, angleške zabavnoglasbena oddaja
19.30 TV dnevnik
20.00 Hiša, 1. del poljske nadaljevanke
21.25 Poročila
21.30 Rezerviran čas (samo za LJ2)
22.15 Poletna noč TV Ljubljana (LJ2 in TV Koper)

TV Zagreb I. program
15.00 Poletno popoldne: Glasbena oddaja
15.30 Poročila
15.40 Številke in črke - kviz
16.00 Neuničljiva Marija, 2. del francoske nadaljevanke
16.50 Mali koncert
17.05 Risanke
17.30 Poročila
17.35 TV koledar
17.45 Bojazljivi volk, otroška oddaja
18.15 Znanstvene teme: Nobelovec Vladimir Prelog
18.45 Poročila s seje CK ZKH
19.30 TV dnevnik
20.00 ZIP, politični magazin
21.00 Izbrani trenutki
21.10 Kombinacija - kviz
22.10 TV dnevnik
22.30 Program plus
00.30 Poročila

90 MERKUR KRANJ let pravi ljudje na pravem mestu

metalka BLAGOVNICA KAMNIK LIPA POHIŠTVO SALON V KRANJU

NOVO V KINU Italijski film Ključ je narejen po romanu japonskega nobelovca Junichera Tanizakia. Zgodba se odvija v Benetkah v štiridesetih letih, ko so najavili vojno...

RADIO SOBOTA, 19. julija Prvi program 4.30-8.00 Jutranji program...

Veliki simfonični orkester vse-zvezne RTV Sovjetske zveze, violinist Leonid Kogan, pianist Nikolaj Petrov...

skih zborov Zagorje ob Savi 1986 - 21.05 Radijska igra: Janez Građišnik: Morda vohun? - 22.10 Lepske melodije...

Prvi program 4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 8.00 Poročila - 8.05 Za šolarje - 8.35 Igraj kolce...

»Samson in Dalila« - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov...

KINO KINO CENTER 18. julija: Nem. barv. erot. film TIFFANY ob 16., 18. in 20. uri...

ob 16. uri, premiera jug. barv. komed. VOJAKI ob 20. uri; 21. julija: jugosl. barv. komedija VOJAKI ob 16., 18. in 20. uri...

lija: ital. amer. barv. glasb. film CINDY ob 18. in 20. uri, premiera jug. barv. komedija VOJAKI ob 22. uri...

ZOB ob 15. uri, amer. barv. komedija POLICIJSKA AKADEMIJA ob 17. in 19. uri; 21. julija: amer. barv. fant. film E.T. VESOLJČEK ob 17. in 19. uri...

OD PETKA DO PETKA ob 18. uri; 23. julija: Ni kinopredstava! 24. julija: Ni kinopredstava!

MOJ GLAS

OKUPATOR IN VSTAJA NA GORENJSKEM POLETI 1941

Gorenjsko so okupirali 12. aprila najprej Italijani, takoj zatem pa Nemci. Kapitulacija stare Jugoslavije je začela veljati 18. aprila 1941. Hitler je Slovenijo razdelil že 12. aprila kot neomejen gospodar tudi tega dela Evrope. Sebi je odrezal največji in najbolj razviti kos Slovenije. Poleg Spodnje Štajerske je prisvojil tudi Gorenjsko, ki je v predalpiški Jugoslaviji obsegala le 3.120 km². To je bilo približno 20 odstotkov takratne Slovenije, ki je merila 15.809 km². V nasilno okleščeni Sloveniji, saj je bilo četrtino Slovencev odrezanih od matične domovine, je tik pred okupacijo prebivalo 1.400.000 Slovencev.

Gorenjska je bila za okupatorja sila pomembna iz strateških, gospodarskih in političnih razlogov. Z okupacijo je bila odstranjena zapora proti Jadranu, ki je motila nemški rajh. Čez Gorenjsko so bile speljane nepogrešljive komunikacije, ki so vodile proti Balkanu, Jadranu in so jih nacisti na vsak način hoteli zavarovati. Zato so takoj po okupaciji poleg civilnega oblastnega aparata pripeljali tudi močne orožnike in policijske sile.

Gorenjska, za katero je osrednje slovensko vodstvo NOB — ja menilo, da ima največ pogojev za vstajo, je poleg Ljubljane postala najzgodnejše torišče tako odporov OF kot tudi oboroženega upora. Pri tem pa je bil spregledan geografski, prometni, gospodarski in politični vidik, pomemben za okupatorja.

Gorenjska naj bi bila ponemčena že 1. oktobra 1941

Nacistični okupatorji so po vnaprej pripravljenih načrtih izvajali delo. Po njihovem najbolj nevarne ljudi so zapirali in odganjali v begunsko graščino v Sentvidu pri Ljubljani. Tiste, ki so jih vozili v Sentvid, so predvideli za izgon, za kar je bilo predvidenih kar 80.000 Gorenjcev. Najprej so bile na vrsti predvsem vplivne politične osebnosti različnih nazorov, vodilni izobraženci, premožnejši ljudje in tudi dihovščina. Tiste, ki so bili označeni kot komunisti, pa so nameravali fizično uničiti in so jih zapirali v Begunjah. Nacisti-

čni okupatorji so razpustili tudi vse domače organizacije, zaplenili imetja, uvedli nemške napise in imena, hiteli s popisovanjem ljudi, ukinili slovenske šole, pripeljali svoje nemške učitelje in učiteljice, sežigali in pleničili slovenske knjige in na vsi moči hoteli izvrševati Hitlerjevo naročilo, naj mu to deželo čimprej napravijo spet nemško. To ponemčevanje so hoteli izvesti že do 1. oktobra 1941. Tako je bilo načrtovano in tako bi se tudi zgodilo, če se ljudstvo ne bi začelo upirati.

Presenečen okupator

Nemci, ki so bili sicer pripravljani na okrepljeno delovanje komunističnih krogov, kot je 30. julija 1941 ugotavljal gestapo v Kranju, je presenetila širina in moč gibanja. Nemški dokumenti z dne 4. avgusta 1941 pravijo, da »je v tednu od 27. julija do 2. avgusta vzplamtela komunistična propagandna dejavnost in napadalnost... Najmočnejše in najprej je upor vzplamtel v kamniškem okrožju, o čemur nemško orožniško poročilo pravi, da se je »27. julija pričel val vstaje, ki je niso sprožili in je ne stopnjujejo samo komunisti, marveč tudi slovenska narodna stran!«

Okupator je na začetku vstaje reagiral takoj in silovito. Že dru-

gi dan po prvih uporniških dejanjih, to je 28. julija, je šef civilne uprave na Bledu razglasil policijsko uro od 22. do 4. ure in zagrozil z ustrelitvijo vsakogar zunaj doma. Drugi dan je šef civilne uprave Franz Kutschera ustanovil izredno sodišče, ki je že 1. avgusta obsodilo na smrt štiri upornike iz Kamnika. Ustreljeni so bili v Begunjah in to je bil tudi začetek streljanja talcev na Gorenjskem. Tudi večerne tečaje nemščine so ukiniti in zaprli 23 šol tam, kjer niso mogli učiteljem zagotoviti varnosti; pojavili so se namreč napisi, naj nemški učitelji takoj zapustijo pokrajino.

Padli so prvi borci

Nemci so prvi napad v gorenjskem kotu izvršili 1. avgusta 1941, ko so udarili na Cankarjevo četo na Poljana nad Jesenicami. Padla sta dva borca: Arzenšek in Koren. Tedaj je vodstvo vstaje sklenilo, naj se čete povežejo v tri bataljone, v vsakem okrožju naj bo eden. Prvi je bil za Storžičem ustanovljen 4. avgusta, imenovali so ga Kranjsko-Tržiški ali Storžičski in je bil sploh prvi partizanski bataljon na Slovenskem. Naslednjega dne, 5. avgusta, so na Jelovici ustanovili Cankarjev bataljon. Ta je bil tisti, ki se je potem bojeval v Dražgošah, 17. avgusta pa je bil na Rašici sestavljen še Kamniški bataljon. Vstaja na Gorenjskem se je torej med po-

krajinami razplamtela najprej in tudi najmočnejše, saj je bilo izmed 14 partizanskih čet, kolikor jih je bilo osnovanih v mesecu juliju 1941 v vsej Sloveniji, na Gorenjskem ustanovljenih kar 9. Do 5. avgusta 1941 se je partizanom na Gorenjskem priključilo 199 borcev.

Nemci so seveda takoj planili po njih. 5. in 6. avgusta so napadli Storžičski bataljon pod Karavankami in ga tudi razbili, 8. avgusta pa so napadli Cankarjev bataljon na Jelovici, ki pa je kljub siloviti premoči ostal cel, padli so trije borci. Ta dva bataljona sta namreč nameravala napasti Begunje in rešiti več sto zaprtih aktivistov in drugih ljudi, pa do tega potem ni prišlo.

Prvi ilegalci

Tedaj so na Gorenjskem obstojala tri partijska okrožja: jeseniško, kranjsko in kamniško.

V juniju pa je bil vzpostavljen tudi pokrajinski vojno — revolucionarni komite v katerem so bili: Stanko Žagar kot vodja ter člana Lojze Kebe in Tomo Brejc. V tem pripravljalnem obdobju so se dogodki naglo vrstili in končno je 22. junija 1941 Hitlerjeva Nemčija napadla še Sovjetsko zvezo. V tem času je okupatorjev aparat skoraj vse odrasle Gorenjce že vključil v svojo nacistično organizacijo Kartner Volksbund — Koroško ljudsko zvezo, uvajal je pomožno vojaško organizacijo Wehrmannschaft, Hitlerjugend in Frauenschaft, vmes pa izvajal rasne in politične popise, vse s ciljem, uničiti slovenstvo.

Na Gorenjskem je bilo že pred 22. junijem v ilegalni 19 ljudi, po tem datumu pa dosti več. Tako

so se predvsem v okolici industrijskih središč, kot so Jesenice, Kranj, Tržič, Kamnik in Kropa začele zbirati skupinice in skupine ilegalcev. Oživel so gozdovi v Karavankah, na Jelovici, nad Jesenicami, v Bohinju, na Mežakli, nad Rašico in Šmarni gori.

Nacistično nasilje je bilo vse hujše. V začetku julija 1941 so nacisti začeli množično izvajati svoje izganjalne načrte. Vsega oropane Gorenjce so iz zbirne baze v Sentvidu z vlaki začeli prevažati v Bosno in Srbijo. Do prve polovice julija so izgnali že 2.430 Gorenjcev. Prebivalstvo je zajela groza, a tudi upornost in spoznanje, vse jasneje je bilo, da samo oborožen upor, o čemer je govorila OF in KS, more rešiti Gorenjce in Slovence pred izginitjem! Zadostovalo je, da si bil Slovenec in že si bil podvržen uničevanju ali vsaj izgonu.

Vstaja naj bo že julija

In tedaj, 16. julija 1941, je glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet odločilo, da je napočil čas, ko je od priprav treba preiti na oborožen upor. Član tega poveljstva in CK KPS je bil tudi Stanko Žagar, nekdanji šolski upravitelj na Dobravi pri Kropi in že naslednji dan, 17. junija 1941, je prišel na Gorenjsko. Njegova naloga je bila, da odločitev glavnega poveljstva o začetku oborožene vstaje prenese na gorenjske ilegalce. Tedaj je v pokrajini našel že 11 skupin prvih partizanov. Čez tri dni, 20. julija 1941 je bila nedelja, se je Stanko Žagar pod Malim Gregorjevcem blizu Vodiške planine na Jelovici (zdaj je tam dom) setal s člani okrožnih komitejev. Dogovorili so se, da bodo vse ilegalce povezali v čete in da bodo začeli z oboroženimi akcijami. Ker so bili to neznani začetki, je Žagar moral veliko pojasnjevati, drugi pa so to prenašali naprej. Z akcijami so začeli 27. julija,

zato so že 28. julija ustanovili prvi dve partizanski četi: Kranjsko pri Naklem in Tržiško blizu Vetrnega. Naslednjega dne so na Mohorju ustanovili Kranjsko-Poljansko, 28. julija na Obranci nad Jesenicami Cankarjevo, 29. julija pa blizu Vodiške planine četo Ilje Gregoriča ali Jelovsko četo, Rašiško pa so ustanovili že 24. julija; le-ta je bila Ljubljani najbližja. Do 10. avgusta 1941 so na Gorenjskem ustanovili osem čet; poleg imenovanih še Radomeljško, Kamniško in Mengeško—Moravško.

Prav na Koroškem se je oborožena vstaja začela najprej, in sicer po dogovoru 27. julija zvečer. Druge čete so začele delovati nekoliko kasneje, ker vse priprave niso tekle tako, kot bi morale. Na Perovem pri Kamniku sta tedaj padla prva dva gorenjska partizana, skojevca Mlakar in Miklavčič.

Edinstven primer v tretjem rajhu

Za izvajanje terorja je okupator moral dobiti okrepitev iz drugih krajev. Namesto mirnega ponemčevanja je v pokrajini prišlo do takega upora, da je osupl šef civilne uprave za Gorenjsko v začetku avgusta moral vojaške oblasti prositi za dodatne policijske enote, ki »naj bi na tem območju vzpostavile red in varnost.« Komandant XVIII. vojaškega okrožja v Salzburgu se je temu tako čudil, da je svoje pordrejane na Gorenjskem spraševal, če »policija res ni več gospodar položaja...« ter to sklenil z besedami: »Takšne razmere bi bile v tretjem rajhu edinstvene! In to so tudi bile.

Vstaja je torej kljub začetnim slabostim, slabi oborožitvi in nezkušenosti uspela, zato lahko ugotavljamo, da je vstaja zaustavila množičen izgon prebivalstva, porušila nemške kolonizacijske načrte, preprečila nadaljnje ponemčevanje

onemogočila utrjevanje okupacijskega nacističnega sistema z začetkom preprečila priključenje k rajhu in vezela nase občutne nacistične sile.

Pokazalo se je da narodnostno uničenje more preprečiti samo oborožen boj in zato odpadejo trditve nasprotnikov NOB — ja, da so bile žrtve zaman, da bi Nemci vojno tako in tako izgubili, da bi morali le čakati na njihov konec, medtem pa taktizirali. Če bi se obnašali tako, bi bil slovenski in predvsem gorenjski življenj dotlej zanesljivo uničen. Oboroženi boj je bila torej edina rešitev. Prav Gorenjska je bila tista pokrajina, kjer okupator ni mogel uresničiti nobene bistvene zamisli, in to kljub dejstvu, da je uvedel krhavo nasilje. Poleg aretacij, izgonov, mučenj in hajk je od začetka avgusta do konca decembra 1941 pobil 146 nemških talcev. Začeta vstaja je preprečila zločinski genocid in vse ostale okupatorjeve načrte.

DNEVI VSTAJE JUGOSLOVANSKIH NARODOV

Srbija

Srbija prva slavi dan vstaje 7. julija. Na ta dan leta 1941 je Azbukovačko — Radzevska četa Valjevskega odreda, ki jo je vodil Zikica Jovanović — Španac v Beli Crkvi napadla žandarmerijsko patrolo. Bela Crkva, kraj med Vlašičem, Drino, Sokolskimi planinami in jadranskimi ravninami je prišla v slavno zgodovino Srbije in vseh naših narodov. Prvi strel na sovražnika

Črna gora

Prve uporniške puške vstaje so v Črni Gori počile 13. julija 1941. Ne ve pa se, katera puška in kje je počila najprej. Tega večera, takoj po polnoči, so Cucki, Bjelički Velestovsko — Zagredsko — Markovski in Ubalski gverilski odredi napadli karabinerske postaje v Čevu, čekliški borci so razorožili karabinerje v Čekličih, na Ivanovih Koritih se je predala italijanska posadka in partizani so osvobodili Rijeku Crnojeviča, razvila se je

Slovenija

22. julija praznujemo dan vstaje slovenskega naroda.

16. julija 1941 je glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet dalo ukaz za takojšnjo vstajo slovenskega naroda. Dan kasneje je bila za Gorenjsko pomembna zgodovinska konferenca predstavnikov VRK — ja in partizanskih delavcev pod Malim Gregorjevcem na Jelovici. Udeleženci konference so bili stari komunisti in partizani Stane Žagar, Lojze Kebe, Tomo Brejc, Jože Gregorčič, Ivan Bertoncelj, Polde Stražinar, Franc Potočnik, Jože Azman, Matija Verdni, Franc Vodopivec, Anton Narčnik, pa tudi Anton Štefe, Ivan

Križnar, Alojz Justin in Jože Sman. Sklenili so, da povežejo prve partizanske skupine in da se začne ljudsko vstajo.

Dne 22. julija 1941 so ustanovili Rašiške skupine v Tacnu nazivljene vstajo slovenskega ljudstva. Od 24. do 29. julija so se ustanovile partizanske čete: Rašiška, Tržaška, I in II Kranjska, Kamniška, Radomeljška, Mengeška, Moravska, Jeseniška in Jeloviška.

S temi akcijami so gorenjski in slovenski partizani začeli uresničevati sklep o vstaji jugoslovenskega naroda, ki ga je svoji seji 4. julija 1941 sprejel CK KPJ pod vodstvom Tita. D. S.

S temi akcijami so gorenjski in slovenski partizani začeli uresničevati sklep o vstaji jugoslovenskega naroda, ki ga je svoji seji 4. julija 1941 sprejel CK KPJ pod vodstvom Tita.

S temi akcijami so gorenjski in slovenski partizani začeli uresničevati sklep o vstaji jugoslovenskega naroda, ki ga je svoji seji 4. julija 1941 sprejel CK KPJ pod vodstvom Tita.

Bosna in Hercegovina

Intenzivne priprave za vstajo v Bosni in Hercegovini so se začele takoj po majskem posvetovanju KPJ. Koncem maja in v začetku junija 1941 je pokrajinski komite organiziral oblastna partizanska posvetovanja v Tuzli, Mostarju in Banjaluki. Julija je naredil plan za začetek oborožene vstaje in osnoval vojne štabe. 27. julija, točno po planu, se je začela vstaja v Drvarju. Odred Javorje, Kamniški in del Črvli-

vičko — Zaglavška so napadli sovražnikov garnizon v Drvarju, ki je imel stotnjiko domobrancev in okoli 200 ustašev in ustaške milice. Že okrog 10. ure je bil uničen ustaški tabor, ob 18. uri

Makedonija

Organizirana vstaja v Makedoniji je bila precej kasneje kot v drugih republikah. Krivdo je iskati med takratnim partizanskim vodstvom. Z odlokom CK KPJ je bil razrešen pokrajinski komite z Metodijem Satorem — Šarлом na čelu. Sredi septembra 1941 je bil formiran nov pokrajinski komite KP Makedonije pod vodstvom Lazarja Koliševskega. Po obsežnih pripravah na terenu in po odloku pokrajinskega komiteja je Prileški odred, ki je štel okrog 40 borcev — to so bili tobačni delavci, študentje, kmetje, krojači, maturanti, čevljarji, trgovci — raz-

deljen v tri skupine, 11. oktobra 1941 napadel policijsko postajo, zapor in telefonsko centralo v Pripelu. Ubit je bil štabni čar pred policijsko postajo in telefonija je bila uničena. Zvečer, po napadu, so se prilepki partizani zbrali na leščki planini, od koder so preko Babunu, v okolico manastirja Štepanci. Tu so 23. oktobra prvilepki partizani sprejeli zaprisegli

Prilep je dal 5000 borcev in rodnoosvobodilne borbe in danes 154 nosilcev partizanske sponovice.

je v Jugoslaviji padel prav tak Bogoljub Rakič, čevljarški delavec, komunist in revolucionar je 7. julija v Beli Crkvi začel veliki narodni zbor. Zikica je v shodu seznanil ljudstvo s shodom pomembna leta in predvsem so se spopadli z orožniki partizane, ki je hotela razgnati zbra- ljudstvo. V tem spopadu sta pa la dva orožnika

borba na Carevom lazcu. Isti dne so bile ena za drugo uničene orožniške postaje v Miščih, Brljari, Reževičih, Ljubotini, Brajičih, Petrovcu na moru, ločeru, Sutormanu, Brčeli, Eden večjih krajev, ki je bil vbojen tega dne je bil Virpazu. Tu je bilo v kratki a ostri boju ubitih 6, ranjenih 15 in zajeto okrog 50 italijanskih vojakov. mestu je bila takoj postavljena komanda mesta in določena gova obramba.

Križnar, Alojz Justin in Jože Sman. Sklenili so, da povežejo prve partizanske skupine in da se začne ljudsko vstajo.

Dne 22. julija 1941 so ustanovili Rašiške skupine v Tacnu nazivljene vstajo slovenskega ljudstva. Od 24. do 29. julija so se ustanovile partizanske čete: Rašiška, Tržaška, I in II Kranjska, Kamniška, Radomeljška, Mengeška, Moravska, Jeseniška in Jeloviška.

S temi akcijami so gorenjski in slovenski partizani začeli uresničevati sklep o vstaji jugoslovenskega naroda, ki ga je svoji seji 4. julija 1941 sprejel CK KPJ pod vodstvom Tita.

S temi akcijami so gorenjski in slovenski partizani začeli uresničevati sklep o vstaji jugoslovenskega naroda, ki ga je svoji seji 4. julija 1941 sprejel CK KPJ pod vodstvom Tita.

S temi akcijami so gorenjski in slovenski partizani začeli uresničevati sklep o vstaji jugoslovenskega naroda, ki ga je svoji seji 4. julija 1941 sprejel CK KPJ pod vodstvom Tita.

S temi akcijami so gorenjski in slovenski partizani začeli uresničevati sklep o vstaji jugoslovenskega naroda, ki ga je svoji seji 4. julija 1941 sprejel CK KPJ pod vodstvom Tita.

S temi akcijami so gorenjski in slovenski partizani začeli uresničevati sklep o vstaji jugoslovenskega naroda, ki ga je svoji seji 4. julija 1941 sprejel CK KPJ pod vodstvom Tita.

S temi akcijami so gorenjski in slovenski partizani začeli uresničevati sklep o vstaji jugoslovenskega naroda, ki ga je svoji seji 4. julija 1941 sprejel CK KPJ pod vodstvom Tita.

S temi akcijami so gorenjski in slovenski partizani začeli uresničevati sklep o vstaji jugoslovenskega naroda, ki ga je svoji seji 4. julija 1941 sprejel CK KPJ pod vodstvom Tita.

S temi akcijami so gorenjski in slovenski partizani začeli uresničevati sklep o vstaji jugoslovenskega naroda, ki ga je svoji seji 4. julija 1941 sprejel CK KPJ pod vodstvom Tita.

VSTAJA JE MORALA BITI

Dokazali smo, da nismo narod hlapcev

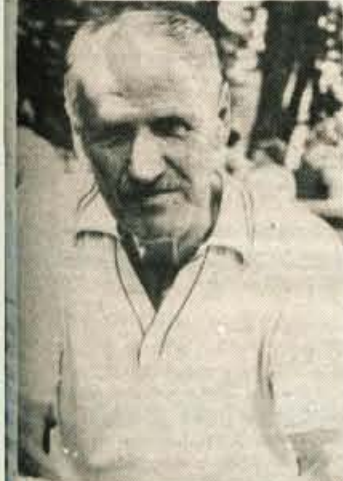
IVANKA JENKO - URŠKA, nosilka partizanske spomenice 1941 iz Medvod: »Upor je moral biti, drugače sploh ni bilo mogoče. Kamor si prišel povsod nemški obrazi, govornica, sovražne uniforme, naperjeno orožje! Takoj je postala Sora Zar, Ivani so se spremenili v Johane, Medvode v Zwischenwässern. Prišli so zapirati ljudi. Obnemeli smo, ko so prišli po Avgusta Barleta, Tineta Rožanca, Domina Čermana. Železnice so bili, čudoviti, pošteni lju-

dje. Vse to nasilje in zatiranje ni moglo voditi drugam kot v vstajo.

Cankar je pisal, da smo Slovenci narod hlapcev, toda tokrat smo dokazali, da vendarle nismo. Da smo žilav narod, ki se svoje zemlje drži kot hobotnica. Upri smo se z vso silo, čeprav smo vedeli, da bodo padale žrtve. Glavo si nosil na prodaj, tvegal si na vsakem koraku, dokler ni počilo... Kruta borba je bila to, toda med nami je vladalo tovarištvo, humani človeški odnosi. 1943. leta so me aretirali in potem sem šla skozi vse kalvarije je zaporov in taborišč. Begunje, Aichach, Lubeck in drugo. Domače so selili l. 1944. Veliko je bilo trpljenja, toda nekateri smo imeli srečo in smo kljub vsemu preživeli.

Tudi po vojni je bilo hudo. Pregarali smo se skozi najhujše, stradali kruha in vsega drugega. Toda rada bi, da bi ta elan, ki smo ga takrat mladi dali od sebe, ne zbledel, se ne upočasnili, da bi zgrabil tudi mlade danes. In tovarištvo bi moralo spet zavladati med ljudmi. Mogoče nas bodo prav slabi časi, ki prihajajo, spet zblili ali, da bomo znali prisluhnit drug drugemu in si pomagati kot некоč, ko smo bili v stiski.

Komuniste so zdaj gledali s čisto drugačnimi očmi

FRANC KONOBELJ - SLOVEKO, nosilec partizanske spomenice 1941: »Puško in nekaj municije sem imel doma že od kapitulacije. V železarni smo že delali v trojkah, risali srpe in kladiva, pisali parole, razmnoževali letake. Večina ljudi v tovarni je bila z nami, nam pomagala. Ljudje so čisto odkrito pomagali, le na pol legalno so nabirali denar za osvobodilno fronto. In ko je izbruhnila vstaja na Go-

renjskem, je prav na Jesenicah zajela izredno širok krog ljudi.

Ce bi ne bilo jeseniških komunistov, je vprašanje, če bi stvar tako izvedli. Ljudje so vedeli, da se komunisti bore za pravo stvar, čeprav so jim potihem očitali brezbožnost, ker so jih s prižnik k temu podpihovali duhovniki. Zdaj so vedeli, da bodo prav komunisti tisti, ki bodo vodili vstajo in boj za izgon sovražnika. Čisto z drugačnimi očmi so jih zdaj gledali, odpadli so vsi predsodki, ki so jih imeli še malo prej.

Močno pa je pri nas na vstajo vplival tudi napad Nemčije na Sovjetsko zvezo. 22. junija so naši komunisti že šli v ilegalno. Vstaja 22. julija je bila potem velika potrditev tega, kar se je že prej več mesecev pripravljalo. Vstaja je zahtevala ogromno priprav.

Bila je nujna. Druga izhoda ni bilo. Vem, da bi se vsi, ki smo se takrat uprli, uprli vedno znova, če bi bilo potrebno. Jaz sem bil 22. junija sicer še v tovarni, 5. avgusta 1941 pa sem moral bežati. V partizane sem šel naravnost iz tovarne, ker so me doma čakali gestapovci. Priključil sem se Jeseniški četi.

Golih rok smo se uprli

STANKO TOPLAK - FRANC, nosilec partizanske spomenice 1941 iz Kranja: »Jugoslovanski narodi so se morali upreti. Spominjam se, kako nas je prevzelo, ko smo bili že v Storžiču in je Tine Teran iz Dupelja zveza med Stanetom Žargarjem in nami, prišel z obvestilom o napredovanju oborožene vstaje v Srbiji in spodnjih krajih. To je bila potrditev, da smo se odločili prav, da se je vstaja resnično istočasno začela po vsej Jugoslaviji. To so bile teške odločitve, za vsakega bora posebej. Družino, ženo, otroke si moral prepustiti na milost in nemilost okupatorja. Nikoli nisi vedal, kje boš ju-

tri, kje te bodo zajeli. Takrat sem delal v kranjski tovarni gume v Sempiritu. Zaradi ilegalnega dela sva se z ženo Pavlo že preselila v Otoče v zadrugo, ki je že v stari Jugoslaviji predstavljala komunistično gnezdo. Kot take so nas tudi predstavili gestapovcem.

14. junija 1941 sem po tovarni razdelil letake, s katerimi je partija pozivala vse jugoslovanske rodoljube, da se priključijo vstaji. Tisti dan sem zasluhtil aretacijo in moral sem bežati. Rudi Papež, član vojno-revolucionarnega komiteja je mene in Gorjanca poslal časno v Jelovico, ker še ni imel navodil za organizirano vstajo. Kmalu za tem je prišel na Gorenjsko Stane Žagar in kot organizator vstaje sem bil poslan na kranjsko področje.

Vstaja je bila napovedana za 28. julij 1941 a jo je komandant Jože Pesjak takrat prelozil misleč, da četa ni dovolj oborožena. Med 19. in 20. julijem smo namreč na Okroglem pri Savi zaman čakali orožje iz Poljanske doline. Šele čez teden dni smo dobili obvestilo, da orožja ne bo. Skupina, zadolžena za orožje, je bila razbita.

Določeno je bilo, da bi naša skupina morala odstraniti izdajalca v Naklem, požgati most čez Tržiško Bistrico, požgati in požgati telefonske drogove med Naklom in Kranjem. Skupina v

Kranju bi morala vdreti v vojaško skladišče v delavskem domu, na Primskovem pa zažgati garaže. Svoje naloge je imela tudi šenčurska skupina.

26. julija se nas je na Cegelnici zbralo 9 mož, pa še mi nismo bili vsi oboroženi. 27. julija smo na Okroglem na njivi izkopali 3 puške, kasneje pa smo izpod butar pri eni od hiš na Okroglem potegnili še dve čisto novi. Ves teden smo potem pri Fistru čistili orožje.

Četa se je 2. avgusta sestala in se pod Storžičem na Veliki Poljani združila s Tržiško četo. Bili smo resnično skromno oboroženi. Nekateri smo bili celo povsem brez orožja. Nikoli ne bom pozabil, kako nas je gledal lovec Burger, ko nas je srečal v gozdu pri Cegelnici: »Kaj pa vi mislite, da se boste takile borili proti tankom, avijonom...? Miha Fister je bil tako jezen ob tej pripombi, da ga je hotel kar ustreliti.

Tu smo doma Slovenci

ALOJZ ZUPANČIČ - ZMAGO, nosilec partizanske spomenice 1941 iz Kranja: »Niti za trenutek se nisem sprijaznil z okupatorjem. V meni je vpilo: »Jaz sem Slovenec! Mi smo Slovenci! Nikdar ne bi pristal, da bi po naši zemlji hodil in ji vladal Nemec. Oče je bil predvojni komunist, jaz sem bil skojevec, sokol. Preziral sem jih od prvega dne,

Prvi strel na kranjskem koncu so padli na Veliki Poljani pri koči 3. avgusta dopoldne. Dva zasledovalca smo opazili že prej, pa sta izginila v megli, tretjega smo ujeli. 7. brzostrelk je zaropotalo pred njegove noge. Prvi strel je sprožil Stanoje Radenkovič, komandir Tržiške čete. Jože Pesjak, komandant Storžičkega bataljona, je Nemca pripeljal pred četo, obrnil ovratnik in pokazal se je gestapovski znak. Obsodba je bila s tem izrežena.

Storžiški bataljon je imel zaprisego pri Verbičevi koči 4. avgusta popoldne. Zvečer so bili sestavljeni 3 vodi najbolje oboroženih borcev, ki so imeli skupno z Jelovškim bataljonom nalogo osvoboditi zapornike v Begunjah.

5. avgusta zgodaj zjutraj pa je bil del borcev pod Storžičem obkoljen. Padlo je 8 borcev (med njimi tudi ženske), ranjen je bil Franc Mrak. Jaz sem bil skupaj z Jankom Urbancem 6. avgusta ujet v Kokri.

ko sem jih ugledal. »Kaj tu iščete?« je vpilo v meni. »Samo mi imamo pravico tu živeti!«

Najbolj pa sem jih zasovražil, ko so začeli seliti naše ljudi. Takrat se je v meni vse uprlo. In silno sem bil razočaran, ko so se med Slovenci pojavili izdajalci z rdečimi trakovi in kazali Nemcem naše zavedne ljudi.

Jaka Stucin, Jože Seško in Andrej Brovc so delali pri sosedu v krojaški delavnici. Oni so povezali mene in Dušana Furlana in nama naročili, da zbirava orožje. Izdana sva bila. V noči z 2. na 3. avgusta 1941 so naja prišli iskati na dom. Ušla sva čez vrt in Lenardičovo streho. 3. avgusta sva bila že na Primorskem. Še nobene enote ni bilo tam, le peščica, šest, sedem partizanov in terencev iz Goriških Brd. Tako sem postal partizan.

Veliko žrtev je zahtevala ta vojna. Veliko manj bi jih bilo lahko, če bi ne bilo domačih izdajalcev. Toda vredno je bilo, nobena žrtev ni bila preveč. Če bi jih svoboda terjala še več, bi dali tudi te. Za svobodo naroda je vredna vsaka žrtev.

S poljansko vstajo se je končalo prvo leto vojne

TONE PETERNELJ - IGOR, nosilec partizanske spomenice 1941 iz Poljanske doline: »V veliko zadovoljstvo nam je bilo, ko smo izvedeli, da so se objavile prve partizanske skupine na Gorenjskem in da je pod Šmarno goro Miha Novak izstrelil prvi strel. Tisto poletje smo živeli v veri — tisti občutek smo imeli tak — da je pravzaprav partizanska vojska veliko močnejša, kot je v resnici bila. Na Jelovici je bil partizanski bataljon, na Storžiču tudi. Bataljon

smo si predstavljali kot veliko množico ljudi, vendar so naše želje ustvarjale veliko večje skupine. In ko smo na Loškem slišali pokanje pušk smo mislili, da so partizani tudi dobro oboroženi.

Izvedeli smo za nemške zločine. Za obešenega Stošiča v Kranju, za požgano Rašico. Takrat smo uvideli, da ne bo milosti. Vse to je še bolj združilo ljudi, še bolj so se zbirali okrog osvobodilne fronte in komunistov v upanju in veri, da moramo ohraniti obstoj Slovencev. Vedeli smo, da je borba edini izhod. Tako vzdušje se je utrjevalo iz dneva v dan, čeprav je včasih, ob hudih nemških pritiskih, pogum tudi upadel. Vendar je pripravljeno na vstajo rasla in pri nas izbruhnila prve dni decembra 1941, ko je prišel na Poljansko Cankarjev bataljon in ko smo skupno ugotovili, da je čas za splošno vstajo zrel. Aktivisti OF so ljudi obvestili, da naj čakajo na dani trenutek, da naj bodo pripravljene. In bili so pripravljene, zato sta bila mobilizacija in vstaja tako množični in uspešni. S poljansko vstajo se je končalo prvo vojno leto, ki nam je prineslo velike dogodke, pa tudi strahotno maščevanje okupatorja.

PARTIZAN MORA IMETI TRDEN ZNAČAJ

V dveh primerih se je še ohranil partizanski zakon, ki je bil v 8 do 10 primerih natisnjen v pripravah na oboroženo vstajo slovenskega naroda v sredini junija 1941.

Uvodni členi tega zakona pravijo, da partizanske oddelke sestavljajo partizani prostovoljci, ki se želijo vztrajno in zvesto ter z orožjem v roki boriti za velike osvobodilne cilje slovenskega naroda, proti jarmu okupatorskih fašističnih tlačiteljev in za pravice delavnega ljudstva.

Orožja ne bodo odložili prej, dokler ne preženejo sovražnika. V partizanske oddelke lahko vstopi vsakdo, ne glede na politično in versko prepričanje ali narodno pripadnost. Pri vstopu zapriseže, da se bo med bojem vsakodnevno strokovno, politično in duševno pripravljaval in izpopolnjeval. Za vzgojo skrbita komandant in politični komisar, pomembna pa je tudi živa medsebojna tovariška pomoč partizanov samih.

5. člen določa dolžnosti in prave

Mama, vredno je bilo

VLAĐOVITA VIDMAR - MAJDA: »Ko so Nemci vkorakali v Kranj, nismo zapuščali stanovanj. Ne bi vzdržala, razjokala bi se. Zapijali smo okna, toda potem si moral iti ven, jih gledat, poslušat. V trgovini pri Berjaku sem delala, znala sem nemško a nisem hotela govoriti. Kako nas je vse to bolelo! Kar pahnili bi jih nazaj čez Karavanke, pa ni bilo mogoče. Bili so tu z vso svojo močjo orožja in s prepričanjem, da bi že jutri ves svet v njihovih rokah. Trepotali smo za brata Tugomirja. Ko se je začela vojna, je hodil v 2. letnik pomorske vojne akademije. Takoj se je vrnil domov in vključil v odpor. Trepotali smo zanj, kadar ga ni bilo domov do policijske ure, se bali, da bi Nemci ne odkrili orožja, ki so ga fantje vedno od kod prinašali. Septembra 1942 so minirali železniški most čez Tržiško Bistrico nad Struzevim. Vsi trije naši fantje so bili

zraven; Tugo 22, Miloš 20 in Milojko 16 let. Pri eksploziji je bil Miloš ranjen v roko, odsekalo mu je prste, Tugo je bil lažje ranjen, illegalno smo Miloša spravili v bolnico v Ljuljani, za Tuga pa smo se izgovarjali, da so našli bombo in tolkli po njej...

Najbolj uboga je bila naša mama. Kaj je ta ženska morala prestat? Šest otrok je imela, pet nas je bilo v partizanih, ena hči pa skojevka na terenu. 1942. so ji ubili Tuga v Beogradu, Miloš je že prve dni po svobodi padel v Borovljah. Milojko je bil v nemški ofenzivi oktobra 1943 zajet na Snežniku, v Rižarni si je že grob kopal, potem so ga odpeljali v taborišče nekam na rusko mejo. Do zadnjega ni vedela, če je živ. Šele novembra 1945 je prišel domov. Jaz sem bila v partizanski tehniki v Poljanski dolini, potem v Kokri. Tudi zame ni vedela. Najmlajša sestra ki, je bila še doma, je šla 1944 v Celovec in doživela bombardiranje. Mami so sporočili, da je ubita. Cvetje so že kupili, črno so se oblekli, krsta je čakala...

In ko je leta 1977 Vidmarjeva mama umirala, je tik pred smrtjo še vprašala svojega Milojka: »Ali je pri nas tako, kot sta si takrat zamislila Tugo in Miloš? So žive tiste ideje, za katere sta padla? Je bilo vredno?«

»Mama, vredno je bilo. Žrtve niso bile zastoj. Malo je drugače, kot smo mislili takrat, toda srč je ostal.« Ji je tedaj dejal Milojko. Pomirjena je umrla.

Vendar, danes razmišlja Milojko, svet se ves čas spreminja, doživlja neke socialne revolucije, po vsem svetu vre. Še vedno se uresničuje ideje Tuga in Miloša in njima podobnih. To je proces, ki nikoli ne bo končan.

Bitka za življenje je bila in je tudi ostala

MAKS KRMELJ - MATIJA, narodni heroj iz Poljanske doline: »Vstaja je morala biti! To je ljudstvo zahtevalo od nas. Postavljalo se je vprašanje, zakaj čakate, udarite po njih, dokler to še lahko naredite. Takrat smo se dogovorili, da bi po vsej Gorenjski vstaja naenkrat vzplamtelja, vendar nismo bili še prav pripravljene. Dogodki v bližini Kamnika, ko je izkrvavel ves bataljon in nemški pritisk sta zaustavila vstajo. Kamniški bataljon je šel v vstajo v veri, da bo isto noč vstala vsa Gorenjska. Izkazalo se je, da še ni bila pripravljena. Bili so žrtve. Naša vstaja 4. decembra v Poljanski dolini je bila dobro pripravljena, zato je bila tako množična in uspešna, najbolj množična na Gorenjskem. Jaz sem bil takrat rajonski partijski sekretar za Škofjo Loko.

Pritisk Nemcev na Gorenjskem je bil hud. Prvo to je še bolj spodbudilo vstajo, poglano ljudi v boj še z večjo vnemo.

Kjer ni bilo pritiska, so ljudje preveč mirno spali. Tudi razglasi na oglasnih deskah, kjer so Nemci sporočali ljudem, da streljajo naše talce, komuniste, so spodbujali ljudstvo. Brez žrtve pa svobode in zmage ne bi mogli biti. Planji germanizma so bili strahotni. Na Gorenjskem ne bi nič ostalo, danes Slovencev ne bi bilo več.

Res je, da je revolucija lažje izvesti kot obdržati njene ideje. Bitka za življenje je bila in je tudi ostala. Danes bijemo drugačen boj, neprimeren težji, v megli. Takrat smo sovražnika dobro poznali, v uniformi je hodil med nami. Danes sovražnika ne vidiš.

Včasih smo peli... obresti in davki nam pijejo kri... V svobodi smo si zamišljali življenje brez davkov, brez obresti, a to ne gre. Ne moremo biti izolirani od ostalega sveta.

Borcem je danes hudo težko. Takrat so se na Gorenjskem borile z ramo ob rami vse mogoče narodnosti, Hrvatje, Makedonci, Srbi, Italijani, Amerikanci, Anglije. Nihče ni govoril, da se borimo za Slovenijo, temveč za Jugoslavijo. Danes pa se pojavlja nacionalna mržnja. Nastajajo nenavadni problemi. Proizvodnja ne gre povsod kot bi morala, pri osebnih dohodkih so velike razlike in namesto dobrega dela se ponekod obnašajo spet čisto po "partizansko" — iščejo luknjno v zakonu, poskušajo se izogniti temu in onemu, samo dobro delati in poslovtati nočejo. Če to zahtevaš, si pa nacionalist.

Znotraj se krhamo, zunaj nas strahovito napada Zahod. Vračajo nam naše izdelke iz izvoza, pritiskajo na gospodarstvo. Vendar moramo vedeti, da je to križa, ne tako mila kot v letih 1928 do 1930, ampak hujša. Izvlekli se bomo z boljšim delom in z ničemer drugim.

Hokejisti pred novo sezono

Čaka jih 38 hokejskih tekem

Jesenice, 17. julija — 17. septembra se začne državno hokejsko prvenstvo. Letos prvič bodo igrali tudi hokejisti iz Skopja. Jeseničani razmišljajo o tujih igralcih, vendar so v denarni stiski.

Jeseniški hokejisti se s suhimi treninji že pripravljajo na novo hokejsko sezono in pravkar odhajajo na 10-dnevni suhi kondicijski trening. 15. avgusta se Podmežaklo začne trening na ledeni ploskvi. Do začetka prvenstva, ki bo 17. septembra, bodo igrali štiri prijateljske tekme po Italiji in nekaj drugih mednarodnih hokejskih tekem.

V letošnjem državnem prvenstvu bodo hokejisti Jesenic odigrali skupaj 38 tekem, prav toliko pa tudi hokejisti Kranjske gore. V prvi skupini bo nastopilo deset ekip, tokrat se prvič pojavlja hokejsko moštvo iz Skopja. Tekmovalni sistem ostaja enak lanskemu le s to razliko, da so se lani proti koncu pomerili prvi štirje, letos pa prvih šest ekip. Prvi dve ekipi igrata v superfinalu na tri dobljene tekme.

Prvenstvo bo utrudljivo, a ne le zaradi velikega števila tekem, temveč tudi zato, ker hokejistom vzame precej časa vožnja po vsej Jugoslaviji. Letos bodo morali prvič potovati tudi do Skopja, kar nenazadnje predstavlja velike stroške. Hokejski klubi nimajo denarja v izobilju, varčujejo na vseh krajih. Samo vožnja v Beograd na tekmo s Crveno zvezdo jih velja 300 tisoč dinarjev...

Iz jeseniškega moštva sta že odšla brata Pajič, ekipa pa še ni dokončno sestavljena. Do zdaj je znano le, da bodo Jeseničane deloma okrepili hokejisti Kranjske gore, ki jih trenira Ciril Klinar, medtem ko je trener Jeseničanov Roman Smolej. S pionirji zelo kvalitetno dela nekdanji reprezentant Janez Mlakar, trenerja mladincev pa sta ostala Matko in Jernej Medja.

Na Jesenicah razmišljajo o tujih igralcih, a se že zdaj zavedajo, da bi jih le težko plačali. Domače hokejiste tako Pretnarja, Šuvaka, Štefana Ščapa, Kozarja, Magazina, pestijo poškodbe minule sezone, Kopitar pa služi vojaški rok.

Nad hokejskim klubom ima pokroviteljstvo jeseniška Železarna, s katero so podpisali samoupravni sporazum. Kljub materialni pomoči imajo stalne težave z opremo, ki je zelo draga in je doma sploh ni.

Razumljivo je, da si zato na tekмах želijo čimveč obiskovalcev. Že lani se je obisk na hokejskih tekmah precej povečal, več je bilo predvsem obiskovalcev iz drugih krajev Gorenjske in Primorske. Že zdaj so pri hokejskem klubu pripravili stalne vstopnice za vse tekme Jesenic in Kranjske gore. Medtem ko bo vstopnina na tribune v Podmežaklu okoli 500 dinarjev, velja stalna vstopnica za dvanajst tekem Jesenic in Kranjske gore 6.000 dinarjev. D. Sedej

Odbojkarice Triglava uspešno sklenile sezono

Polovica moštva v slovenski reprezentanci

Kranj, 11. julija — Odbojkarice kranjskega Triglava so z nastopom na shodu slovenske ženske odbojke v Rogozi, kjer so bile med 36 ekipami dvanajste, uspešno sklenile tekmovalno sezono. V II. slovenski članski ligi zahod so bile po prvem delu tekmovalja celo na drugem mestu in z dobrimi možnostmi za vzpon na vrh prvenstvene tabele, vendar so jih v spomladanskem delu pestile poškodbe in bolezni, tako da so na koncu osvojile četrto mesto, kar pa je za tako mlado ekipo (povprečno je stara petnajst let) tudi lep uspeh. Dekleta so med vrstnicami vsekar med najboljšimi v Sloveniji. To kažejo tudi rezultati: v republiškem finalu kadetinj so bile druge, v mladinski konkurenci pa so v gorenjskem finalu klonile šele proti letošnjim državnim prvakinjam, igralkam Bleda, in sicer tesno z 2:1. Žal moštvo ni imelo priložnosti za uveljavitev v zveznem merilu, saj se zaradi pomanjkanja denarja ni udeležilo turnirja mestnih reprezentanc v Beogradu, ki je veljalo kot neuradno državno prvenstvo. Igralke (upravičeno) upajo, da se bodo v Kranju le zdržali in jim letos dali tudi to možnost. Svoje kvalitete so že večkrat potrdile, nenazadnje tudi s tem, da se jih je več kot polovico uvrstilo v slovensko reprezentanco. Bojana Osterman, Alenka Potočnik in Patricia Znidaršič igrajo v slovenskem pionirskem moštvu, Nada Vojčič, Jana Robežnik in Simona Škrjanc v kadetski reprezentanci in Slavica Vojčič v mladinski.

Ker klub pestijo finančne težave, se bodo dekleta letos pripravljala za novo sezono kar v Kranju.

M. Ž.

Simon Rudež,
AK Triglav Kranj

Cilj je balkanijada

Kranj, julija — Po letošnjih dosežkih je sezona kar uspešna, rezultati za nadarjenega kratkoprogša, letošnjega slovenskega prvaka na 100 in 60 metrov, pa so še pod pričakovanji.

Čeprav se Simon Rudež, 20-letni atlet kranjskega Triglava, šele tri leta ukvarja z atletiko, pa ima za seboj že kup laskavih naslovov: državni rekord na 100 metrov za mladince, rekord na 60 metrov za mladince, bil je mladinski balkanski prvak, pa drugi na balkanijadi itd. Po enoletnem premoru — služne je vojaškega roka — je pred kratkim na republiškem prvenstvu v Postojni dosegel prvo mesto na 100 metrov in na 60 metrov, bil je tudi tretji na pokalu Jugoslavije.

Naslovi so, kaj pa rezultati? »V Postojni smo imeli tekači močan nasprotni veter, zato je bil tudi rezultat na 100 metrov slabši — 11,17 sek. Res pa je tudi, da se mi pozna enoletna prekinitev, čeprav sem v Celju med služenjem vojaškega roka tudi imel nekaj možnosti treniranja. Pa se študija se je bilo treba oprijeti, izpitni roki prigajajo«, pravi Rudež, ki študira veterinarje.

S trenerjem Jožetom Udirjem imata najbrž za to sezono točno zastavljene cilje?

»Seveda, to je državno prvenstvo v Beogradu 2. avgusta, kjer naj bi potrdil mesto v državni reprezentanci, nato pa sodelovanje na balkanijadi v Ljubljani 6. septembra, kjer naj bi Jugoslaviji v štafeti 4-krat 100 m, prišel eno od medalj, pa še kaj morda. Od pomembnejših atletskih prireditvev je tu še mednarodni atletski miting v Kranju ob otvoritvi prenovljenega stadiona.«

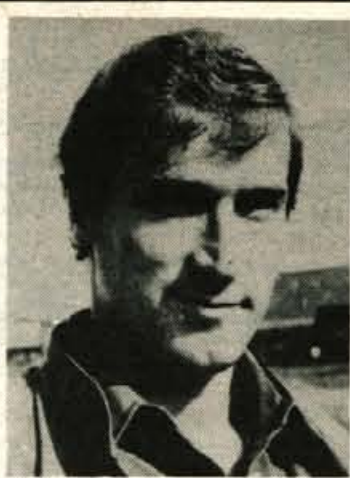
To so letošnji cilji, najbrž pa je trener sestavil tudi program za naslednjo sezono ali dve.

»Ni posebno lahko usklajevati študij in pa športne cilje. S trenerjem Udirjem načrtujeva za drugo leto sodelovanje na Univerziadi v Zagrebu, medtem ko je uvrstitev med kandidata za naslednje olimpijske igre težje vprašanje.«

Nova tartanska steza na stadionu bo izboljšala pogoje za trening, kakšni pa so pogoji treninga sicer?

»Letos steza je in ni uporabna, saj izvajalec del zdaj popravlja, kar je slabo naredil. Normalni pogoji na stezi bodo zato šele spomladi, ko na stadionu ne bo več strojev. Kar pa zadeva druge pogoje, kranjski klub kakšen korak zaostaja za drugimi, saj najboljšim atletom ne more nuditi ne boljše opreme ne boljše priprav. Že jeseni pa se pripravljajo poseben program za najboljše atlete, potem bo najbrž bolje.

L. M.

Slavko Fojkar, referent za šport, rekreacijo in letovanje v LTH

Delavci LTH vneti za šport

Škofja Loka, 15. julija — Športno rekreacijo se organizirano in zasebno ukvarja približno 600 delavcev loškega dela LTH-ja. V tovarni imajo veliko priložnosti za nastope na različnih tekmovanjih, redno rekreacijo, tečaje, izlete in trimske akcije.

• Kako obiskani pa so tečajji?

»Prirejamo tečaj alpskega smučanja in smučarskega teka. V tečaju alpskega smučanja je bil to zimo nekaj slabši obisk kot prejšnja leta. Vzrok je najbrž predvsem draginja, nekaj pa gotovo tudi popoldanski čas, ko se marsikomu ne da več ven in na Stari vrh. Razen tega smo večino delavcev v minulih letih že naučili smučati. Tečaj smučarskega teka smo doslej imeli dvakrat. Sodelovalo je okrog 40 delavcev in njihovih družinskih članov. Lani poleti smo prvič organizirali tudi tečaj deskanja. Udeležilo se ga je dvajset delavcev. Zanimanje zanj je veliko tudi letos in ga bomo ponovili. Izredno zanimanje je tudi za tečaj tenis, na katerem je lani sodelovalo deset delavcev. Letos jih bo več, saj smo šele lani dobili prvi dve teniški igrišči.«

• Planinskega izleta letos še niste pripravili, načrtujete ga pa, kajne?

»Septembra nameravamo za dva dni v Karavanke. Povabljeni so vsi delavci iz LTH. Najbolj uspel je tak izlet predlani, ko nas je kar 135 delavcev THN in IGA osvojilo Triglav. Lani nas je bilo 90 na Krnu. Razen skupnih dvodnevnih planinarskih prireditev še enodnevne izlete v okoliške hribe: na Ratitovec, Blegoš, Lubnik.«

• Kaj pa lahko ponudite starejšim delavcem, za katere so tekmovalna prenaporna in prerena stvar?

»Udeležujejo se planinskih akcij in trimskega teka brez merjenja časa in na katerem lahko sodelujejo tudi njihovi družinski člani. Prirejamo tudi

trimske kolesarjenje, običajno v Selško dolino. Prodajamo abonmajske karte s popustom za bazena v Železnikih in Transturistu, smučarske karte za Stari vrh in Soriško planino, medtem ko jih za Krvavec po ugodnejši ceni ne dobimo.«

• Najbrž se vaši delavci udeležujejo tudi tekmovanj zunaj THN?

»V okviru sozda merimo moči z delovno organizacijo IGO v balinanju, kegljanju, malem nogometu, skupaj se podajamo v hribe, prirejamo vsakoletni novoletni šahovski turnir in tekmovanje v veleslalomu. Seveda pa redno sodelujemo tudi na tekmovanjih v občinskem merilu, še posebej na občinskih delavskih športnih igrah, ki jih prireja svet zveze sindikatov. Posebno uspešni smo na poletnih igrah. Moški so bili doslej vsakič prvi, ženske trikrat. V desetih športnih panogah sodeluje 36 naših ekip, skupaj okrog 200 delavcev. Na zimskih igrah nismo tako uspešni, sodelujemo pa ravno tako. Imamo nekaj dobrih posameznikov, predvsem kolesarjev, ki so lani na 1500 kilometrov dolgi poti po Jugoslaviji obiskali naše servise in predstavnika. Redno se udeležujemo republiških akcij kot so po poteh prijateljstva ob žici okupirane Ljubljane, kolesarski maraton Franja, na mednarodnem preizkusu jeklenih je bil naš Franc Hafner četrti, najbolje uvrščeni Jugoslovani.

Precej dela nas čaka še na področju rekreacije med delovnim časom in preventivnega zdravstvenega oddiha delavcev.«

H. Jelovec

Vabila, obvestila, prireditve

• **Nogometna tekma Triglav : Vojvodina** — V nedeljo ob 17. uri bo na stadionu Stanka Mlakarja v Kranju prijateljska nogometna tekma med moštvom domačega Triglava in Vojvodino iz Novega Sada. Vojvodina, ki je letos izpadla iz prve lige, prihaja v drugo okrepljena s trenerjem Vukušičem in z nekaterimi igralci; nova sta Djukić in Popović, vrnila sta se Zovko in Dimitrić. Novosadsko moštvo je trenutno na pripravah v Škofji Loki, do 28. pa bo na Brdu.

V sredo ob 17.30 se bodo nogometni Vojvodine pomerili še s Senčurjani na njihovem igrišču.

• **Slovensko prvenstvo v tenisu** — Teniški klub Kranj prireja slovensko prvenstvo za člane in članice posamezno in v dvojicah. Žrebanje za kvalifikacije bo jutri, 19. julija, ob 8. uri, kvalifikacije pa ob 9. uri na stadionu Stanka Mlakarja. Glavno tekmovanje bo v nedeljo, 20. julija, ob 9. uri. Pravico nastopa ima dvanajst najboljših s slovenske jakostne lestvice in prvi štirje s kvalifikacij.

• **V nedeljo kolesarski maraton Franja** — Start bo v Tacnu ob osmih zjutraj. Do Vrhnike bodo kolesarji vozili skupaj, nato pa jih bo 155 kilometrov dolga pot vodila v Logatec, skozi Idrijo in Cerknjo do Kladija in Škofje Loke ter od tod nazaj v Tacen. Vsak, ki se bo vrnil na štartno mesto do 17. ure, bo zmagovalec sam nad seboj in bo za nagrado dobil kolajno. Zamudniki se še lahko prijavijo pred štartom.

Od tekme do tekme

• **Polfinalna srečanja septembra** — V polfinalu pokala mladosti v rokometu na področju Gorenjske so se med moškimi ekipami uvrstili Peko, Starič, Preddvor in Termopol, med ženski ekipami pa Preddvor, Duplje in Alps. Vsa polfinalna srečanja bodo v začetku septembra. (J. Kuhar)

• **Pokal v Mavčicah** — Ob prazniku krajevnih skupnosti Reteče je bil tradicionalni nogometni turnir za pokal Reteče. Po boljši igri so v finalu slavili igralci NK Mavčiče, ki so domače premagali s 3:1, v boju za tretje mesto pa je Kondor odpravil Zbilje z 2:1. (J. Starman)

• **Začetek v republiških ligah 13. septembra** — Gorenjsko bosta v prihodnji tekmovalni sezoni zastopali v republiški rokometni ligi ženski ekipi Dupelj in Alpsa, v moški pa Peka. (J. Kuhar)

Druga zvezna vaterpolska liga

Prvi uspehi na gostovanjih

Kranj, 16. julija — V novo sezono so v drugi zvezni ligi startala tudi članska moštva. V ligi zahod je kranjski Triglav v prvih dveh kolih gostoval na Murtru in v Biogradu. Iz tega gostovanja je člansko moštvo Triglava prineslo vse štiri točke, saj so dobili obe prvi srečanja.

Brodograditelj : Triglav 7:8 (2:1, 2:1, 2:5, 1:1) za Triglav so igrali: Naglič, Hajdinjak, M. Brinovec 1, Sirk, Stanišič 1, Jerman 1, Čadež, Rakovec, Štromajer 1, Kodrič, Grabec, Štirn, Štosi.

Triglavčani so na Murtru pokazali dobro vaterpolsko predstavbo in zaslužno so osvojili prvi par prvenstvenih točk. Res je sicer, da so domačini vodili prvi dve četrtini, a v tretji so Kranjčani pokazali svojo igro in četrtino zaključili v svojo korist.

Po končanih rokometnih prvenstvih

Velik uspeh gorenjskih ekip

Kranj, 16. julija — Končalo se je prvenstvo v zveznih, republiških in občinskih rokometnih ligah. Gorenjske ekipe so naredile velik korak naprej, kar kažejo njihove uvrstitve.

V prvi in drugi zvezni rokometni ligi Gorenjci nismo imeli svojega predstavnika, le v republiški ligi nas je zastopala ekipa Alpsa iz Železnikov, ki je na kraju prvenstva osvojila peto mesto. Pomlajeno ekipo je zelo uspešno vodil trener Franc Lušina.

V drugi moški republiški rokometni ligi — zahod je naslov prvaka med dvanajstimi ekipami osvojil trziški Peko, ki je v 132 tekмах dosegel 79 zmag. Odlični tretji so bili rokometarji Preddvora, četrti pa Termopola, ki so bili tudi najuspešnejši pri streljanju sedemmetrovk (drugi Peko). Najboljši strelca je bil Ramoš iz Termopole s 170 zadetki pred Majcem iz Peka s 166 zadetki.

Med ženskimi ekipami je naslov prvakinj osvojila ekipa Dupelj, ki je v dvanajstih kolih osvojila 22 točk. Odlične druge so bile rokometarje Preddvora.

V mladinski republiški rokometni ligi — skupina center je naslov prvaka osvojila ekipa Prul, Preddvorčani so bili tretji, mladinci Termopole peti, Kamnika šesti, Peka sedmi, Križ dešeti in Žabnice deseti. Najboljši strelca je bil Egart iz Preddvora.

Med mladinkami je bila daleč najboljša ekipa Dupelj, ki je v 20 kolih osvojila 38 točk. Druge so bile mladinke Preddvora, tretje Ratitovca, pete Alpsa. Najbolj disciplinirana je bila ekipa Kranja, najuspešnejša med strelkami igralca Dupelj Jeruceva s 120 zadetki.

V občinski rokometni ligi je v skupini A zmagala ekipa Britofa pred Besnico, Gumarjem ter Krvavcem, v skupini

Biograd : Triglav 10:12 (1:3, 1:2, 6:3, 2:4) Strelci za Triglav: Grabec 3, Jerman in Kodrič po 2, po 1 pa Sirk, Stanišič in Čadež.

Lani so v tej ligi igralci Triglava prav v Biogradu pripravili prvo mesto, saj so jih domačini premagali v odločilni tekmi za prvaka. Toda prav v nedeljo so jim Triglavci pokazali svoje zobe. Že v prvih dveh četrtinah so vedeli, da bodo zmagali. Toda v tretji so Biogradčani izid izenačili. V zadnji četrtini so bili Kranjčani spet boljše in Biogradu so se s to zmago maščevali za lanski poraz.

Triglav to soboto in nedeljo gostuje v Kopru in Rovinju. V sredo so odigrali prijateljsko srečanje z mlado reprezentanco Jugoslavije, ki je na pripravah v Kranju. Izid srečanja — Jugoslavija : Triglav je bil 18:13.

-dh

B pa Duplje pred veterani Peka in Žabnice.

Visoko oceno zaslužijo tudi gorenjski rokometni sodniki za pošteno in dobro sojenje.

J. Kuhar

Metka Gradišar najboljša strelka — Rokometarje Dupelj so z izredno borbeno in dinamično igro v napadu ter z odlično obrambo osvojile prvo mesto v drugi ženski republiški rokometni ligi, zahod. Ekipa Dupelj je bila tudi najuspešnejša v streljanju sedemmetrovk, v fair-playu, Metka Gradišar je najboljša strelka zahodne in vzhodne skupine s 101 zadetki. — Foto: J. Kuhar

DO Golfturist Ljubljana
n. sub. o.

za praznik Bleda, dan vstaje in občinski praznik
Radovljice čestitamo vsem občanom in delovnim
kolektivom

Obiščite nas, potrudili se
bomo za vaše dobro počutje

pred odhodom na dopust
v alpino po popust

veliko
sezonsko
znižanje
cen obutve

od 20 do 50%

od 14. 7. do 30. 8. 86.
v vseh prodajalnah

TOZD HOTEL KOMPAS
IN TOZD TURIZEM
TURISTIČNA POSLOVALNICA BLED

priporočata svoje storitve in čestitata vsem delovnim lju-
dem ob krajevnem prazniku Bleda in k dnevu vstaje.

HOTELSKO TURISTIČNO PODJETJE
BLEB, n. sol. o.

Grand hotel Toplice, Vila Bled, hotel Jelovica, hotel Krim, hotel
Lovec, penzion Mlino, Turizem in rekreacija, Igralnica — Casino

V mesecu juliju in avgustu vam priporočamo, da obiščete Bistro s teraso Grand hotela Toplice,
restavracijo na blejskem gradu, restavracijo na Golf igrišču, Bistro z vrtom hotela Jelovice,
ribjo restavracijo nasproti hotela Krim — Dalmatinsko konobo, vinsko klet v penzionu Mlino ter
senčnat vrt hotela Lovec.

Vabimo vas tudi na obisk prireditev v festivalni dvorani, športni dvorani in na otoku.
Za rekreacijo vam priporočamo tenis igrišča v Zaki, igrišče za golf in mini golf, grajsko
kopališče s čolnarno in štiristezno avtomatsko kegljišče v hotelu Jelovica.

Vsem delovnim ljudem in občanom čestitamo za praznik
Bleda, dan vstaje in občinski praznik Radovljice ter se
priporočamo.

Obrtno gradbeno podjetje
GRAD BLEB

Vsem delovnim ljudem in
poslovnim prijateljem če-
stita za praznik Bleda in
dan vstaje slovenskega
ljudstva

NOVO
V RADOVLJICI!

V PRODAJALNI
ELEKTRO-MOTO
(nasproti avtobusne postaje)

SMO ODPRLI
ODDELEK

KOMISIJSKE
PRODAJE

V PRODAJO
SPREJEMAMO:

- AKUSTIČNE APARATE
radijske sprejemnike, tranzistorje,
gramofone, magnetofone,
kasetofone ipd.
  - TELEVIZIJSKE SPREJEMNIKE
video naprave, HI-FI in ojačevalne
naprave, mikrofone ipd.
  - GLASBILA VSEH VRST
- Izkoristite možnost
posredniške prodaje
predmetov, ki jih ne
potrebujete!

Prodajalna je odprta od 8. do
19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

MERKUR KRANJ

TURISTIČNO DRUŠTVO BLEB

čestita vsem članom in občanom za

PRAZNIK BLEDA

17. julij in vabi na osrednjo prireditev v po-
častitev praznika Blejska noč z velikim
ognjemetom.

Mercator

MERCATOR
KMETIJSKA ZADRUGA BLEB

čestita vsem članom in občanom za
praznik Bleda in dan vstaje

V vrtnarijah in cvetličarni opravljamo vse vrtnar-
ske in cvetličarske storitve.

Poleg reprodukcijskega materiala za kmetijstvo
prodajamo tudi gradbeni material.

DEŽURNI
VETERINARJI

od 18. 7. do 25. 7. 86

za občini Kranj in Trzič
Od 6. do 22. ure Živintorejsko
veterinarski zavod
Gorenjske
tel.: 25-779 ali 22-781,
od 22. do 6. ure pa na tel.:
22-994

za občino Škofja Loka
HABJAN JANKO, dipl. vet.,
Žiri, Polje 1, tel.: 69-280

za občini Radovljica in
Jesenice
PLESTENJAK ANTON, dipl.
vet., Bled, Prešernova 34,
tel.: 77-828 ali 77-863.

OBVEŠČAM CENJENE
KUPCE, DA BO PEKARNA
ŠENČUR ZARADI KOLEK-
TIVNEGA DOPUSTA ZAPR-
TA OD 20. 7. 86 DO 17. 8. 86.

ŽELIMO VAM PRIJETEN
IN SONČEN DOPUST.

ARCEOMURKA

ABC POMURKA, LOKA, proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje

n. sol. o., ŠKOFJA LOKA

TOZD JELEN, gostinstvo Kranj

Objavlja prosta dela oziroma naloge:

1. TOČAJEV ZA DELO

- v restavraciji Podlubnik
- v pivnici in slaščičarni Homan

Pogoji: — KV natakarak

2. KUHARJA za hotel Jelen

Pogoji: — KV kuhar

3. DELAVKE ZA POMOČ V KUHINJI

restavracije Frankovo naselje

Delovno razmerje se sklone za določen čas.

Poskusno delo za točaje in kuharje traja 45 koledarskih dni, za delavko za pomoč v kuhinji pa 30 koledarskih dni.

Prijave pošljite kadrovske službi podjetja Loka, DSSS, Kidričeva 54, Škofja Loka, v roku 8 dni po objavi oglasa.

Zavarovalna skupnost triglav

Gorenjska območna skupnost Kranj, n. sol. o.

Odbor za medsebojna delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. CENITEV ŠKOD INDUSTRIJSKIH ZAVAROVANJ
2. ČIŠČENJE POSLOVNIH PROSTOROV

Za opravljanje navedenih del in nalog mora delavec poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- pod 1. — da ima višjo strokovno izobrazbo strojne smeri
- da ima 3 leta delovnih izkušenj
- pod 2. — da ima končano osemletko
- da ima eno leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje bo sklenjeno s polnim delovnim časom za nedoločen čas, s poskusnim delom pod 1. do 90 dni, pod 2. do 30 dni.

Kandidati za opravljanje navedenih prostih del in nalog naj lastnoročno napisane prošnje pošljejo na naslov: Zavarovalna skupnost Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj, Oldhamska cesta 2, Kranj.

K prošnji je treba priložiti zadnje šolsko spričevalo, kratak življenjepis s točno navedbo dosedanje zaposlitve in druga dokazila, ki so potrebna za ugotavljanje izpolnjevanja posebnih pogojev.

Rok za oddajo prošnje poteče 8. dne po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po izteku objavnega roka.

Trgovska in gostinska DO ŽIVILA KRANJ, n. sol. o. Naklo, Cesta na Okroglo 3, TOZD Gostinstvo Kranj, n. sol. o., Kranj, Maistrov trg 11 in TOZD Maloprodaja Kranj, n. sol. o., Naklo, cesta na Okroglo 3,

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

I. TOZD GOSTINSTVO Kranj

1. VZDRŽEVALCA TOZD
2. VEČ NATAKARJEV za območje Kranja (za določen in za nedoločen čas)
3. NATAKARJA za bife Zeleni bistro v Trziču
4. KUHARJA za bife Zeleni bistro v Trziču
5. HOTELSKEGA VRATARJA za hotel Bor v Preddvoru

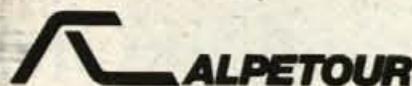
II. TOZD MALOPRODAJA Kranj

6. VEČ PRODAJALCEV za območje Kranja
7. SKLADIŠČNEGA DELAVCA za prodajalno Delikatasa v Kranju

Pogoji:

- pod 1. — IV. stopnja strokovne izobrazbe — smer vodovodni inštalater, vozniki izpit B kategorije, 1 leto ustreznih delovnih izkušenj, poskusno delo dva meseca.
- pod 2. — IV. stopnja strokovne izobrazbe — smer natakarak, in 3. poskusno delo dva meseca
- pod 4. — IV. stopnja strokovne izobrazbe — smer kuhar, poskusno delo dva meseca
- pod 5. — I. stopnja strokovne izobrazbe — osnovna šola, izpit za hotelskega vratarja, aktivno znanje nemškega jezika, poskusno delo en mesec.
- pod 6. — IV. stopnja strokovne izobrazbe — smer prodajalec, eno leto ustreznih delovnih izkušenj, poskusno delo dva meseca.
- pod 7. — I. stopnja strokovne izobrazbe — osnovna šola, poskusno delo en mesec.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: DO Živila Kranj, Naklo, Cesta na Okroglo 3, kadrovska služba. Vsi prijavljeni kandidati bodo pisno obveščeni o izidu izbirnega postopka v 15 dneh po opravljeni izbiri.

SOZD ALPETOUR ŠKOFJA LOKA
DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB
ŠKOFJA LOKA

Objavlja na podlagi sklepa odbora za delovna razmerja prosta dela in naloge v razvojni službi

— 2 SAMOSTOJNA REFERENTA ZA RAZVOJ

Pogoji: — diplomiran ekonomist in 1 leto delovnih izkušenj

- opravljen izpit za zunanjetrgovinsko registracijo

Poskusno delo je tri mesece.

— SAMOSTOJNEGA REFERENTA ZA GRADBENIŠTVO

Pogoji: — diplomiran inženir gradbeništva in 1 leto delovnih izkušenj

- strokovni izpit

Poskusno delo je tri mesece.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba v Škofji Loki, Titov trg 4 b, 8 dni po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 60 dni po izteku prijavnega roka.

GASILSKO REŠEVALNA SLUŽBA KRANJ, p. o.
Oldhamska 4

Po sklepu delavskega sveta v skladu s statutom DO odbor za delovna razmerja razpisuje naslednja dela in naloge:

RAČUNOVODJE

Poleg zakonskih mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri
- 5 let prakse, od tega 2 leti na odgovarjajočih delih in nalogah
- da izpolnjuje pogoje po družbenem dogovoru o izvajanju kadrovske politike

Interesenti naj oddajo vlogo z dokazili o šolski izobrazbi na gornji naslov z oznako »za razpis«, v 30 dneh po objavi razpisa.

O izidu razpisa bomo obvestili vse prijavljene kandidate v 8 dneh po sprejemu sklepa delavskega sveta.

ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE KRANJ

razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostjo:

VODJE TEHNIŠKEGA SEKTORJA

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- diplomirani inženir elektroenergetike
- 4 leta delovnih izkušenj
- aktivno obvladanje enega svetovnega jezika
- opravljen strokovni izpit po zakonu o graditvi objektov oziroma je pripravljen opraviti ta izpit po nastopu dela
- izpolnjevanje kriterijev DD o kadrovske politiki v občini Kranj

Nastop dela je zaželen takoj. Imenovan bo za 4 leta, delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas

in objavlja prosta dela in naloge

1. VODJE SLUŽBE ZA VARSTVO PRI DELU

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- varnostni inženir ali elektroinženir z opravljenim strokovnim izpitom po 17. členu pravilnika o osnovah za organiziranje službe za VPD
- šoferski izpit B kategorije
- 3 leta delovnih izkušenj
- poskusno delo je tri mesece

2. ČISTILKE ZA ČIŠČENJE PISARNIŠKIH PROSTOROV

Kandidatka mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima končano osemletko
- 6 mesecev delovnih izkušenj

Nastop dela pod 1. in 2. je zaželen takoj. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, pod 2. z enomesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 15 dni na naslov Elektrotehniško podjetje Kranj, Koroška cesta 53c.

AERODROM LJUBLJANA p. o.

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. SKLADIŠČENJE V CENTRALNEM SKLADIŠČU
2. GASILCA — VOZNIKA II
3. VOZNIKA VILICARJA V ABS
4. FIZIČNA DELA V PRTLJAŽNI SLUŽBI

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- pod 1. — IV. stopnja zahtevnosti — prodajalec, blagovni ali poslovni manipulant
- pod 2. — IV. stopnja zahtevnosti tehnične ali gradbene usmeritve
- vozniki izpit C kategorije
- pod 3. — osemletka in izpit za vožnjo viličarja
- pod 4. — osemletka

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s poskusno dobo 90 dni.

Kandidati morajo izpolnjevati tudi posebne pogoje, ki veljajo za delo na letališču in mejnem prehodu.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Aerodrom Ljubljana, Brnik.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po odločitvi samoupravnih organov.

gorenjski tisk

tiskarna in kartonaža — n. sol. o.

moše pijadeja 1, p. p. 81

kranj, jugoslavija

objavlja prosta dela in naloge

1. za Delovno skupnost skupnih služb Kranj, Moše Pijadeja 1
- 2 delavki za opravljanje del in nalog

ČIŠČENJE PROSTOROV

Pogoj: osnovna šola.

Delo je v dopoldanskem ali popoldanskem času, za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Za opravljanje del je določeno enomesečno poskusno delo.

delavko za opravljanje del in nalog

KUHARSKA OPRAVILA

Pogoj: šola za kuharice in 4 leta izkušenj.

Delo je dvoizmensko, za nedoločen čas. Za opravljanje del in nalog je določeno 2-mesečno poskusno delo.

2. ZA TOZD DODELAVA b. o. Kranj Moše Pijadeja 1

več delavk za opravljanje del in nalog

KNJIGOVEŠKA DELA

Pogoj: osnovna šola.

Delo je dvoizmensko in za nedoločen čas. Za opravljanje del in nalog se zahteva enomesečno poskusno delo.

več delavcev za opravljanje del in nalog

PRESKRBOVANJE IN TRANSPORT
— POMOŽNA DELA V VEZAVI

Pogoj: osnovna šola.

Delo je dvoizmensko, za nedoločen čas. Za opravljanje del in nalog je določeno enomesečno poskusno delo.

- za TOZD KARTONAŽA b. o. Kranj Ul. Mirka Vadnava 6 — Primsko

— enega delavca za opravljanje del in nalog

OPERATERSKA DELA NA LASERJU

Pogoj: srednja šola strojne ali elektro smeri in eno leto izkušenj.

Delo je dvoizmensko in se združuje za nedoločen čas. Za opravljanje del in nalog je določeno dvomesečno poskusno delo.

— enega delavca za opravljanje del in nalog

IZDELAVA IZSEKOVALNIH ORODIJ

Pogoj: triletna srednja šola za poklic orodjarja in 4 leta izkušenj.

Delo je dvoizmensko. Za opravljanje del in nalog je določeno dvomesečno poskusno delo.

— več delavk za opravljanje del in nalog

LUŠČENJE ZLOŽENK

Pogoj: osnovna šola.

Delo je dvoizmensko in se združuje za nedoločen čas, za opravljanje del in nalog je določeno enomesečno poskusno delo.

— več delavcev za opravljanje del in nalog

KOPIRANJE IN RETUŠIRANJE

Pogoj: triletna srednja grafična šola in 4 leta izkušenj.

Delo je dvoizmensko in se združuje za nedoločen čas. Za opravljanje del in nalog je določeno dvomesečno poskusno delo.

— več delavcev za opravljanje del in nalog

POMOČ PRI TISKU

Pogoj: osnovna šola.

Delo je dvoizmensko in se združuje za nedoločen čas. Za opravljanje del in nalog se zahteva enomesečno poskusno delo.

Ponudbe z dokazili o izobrazbi in strokovnosti sprejema kadrovska služba delovne organizacije v 8 dneh po objavi.

Osnovno zdravstvo Gorenjske, o. o.
TOZD ZAVOD ZA SOCIALNO MEDICINO IN HIGIENO
GORENJSKE, KRANJ, b. o.
Gospodsvetska 12

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. ANALIZA IN DETERMINACIJA BAKTERIOLOŠKIH
VZORCEV IN DAJANJE STROKOVNIH MNENJ

- specialist iz mikrobiologije z opravljenim specialističnim izpitom ali visoka strokovna izobrazba medicinske, veterinarske ali biološke smeri
- najmanj 2 leti delovnih izkušenj v stroki

2. ZDRAVNIKA SPECIALISTA ALI SPECIALIZANTA IZ
MIKROBIOLOGIJE ZA DELO V MIKROBIOLOŠKEM
LABORATORIJU

- specialist iz mikrobiologije z opravljenim specialističnim izpitom ali visoka strokovna izobrazba medicinske smeri

3. VIŠJEGA SANITARNEGA TEHNIKA ZA DELO V
ODDELKU ZA HIGIENO

- višja strokovna izobrazba sanitarne smeri

4. POMIVANJE LABORATORIJSKE STEKLOVINE

- končana osemletka

Pisne ponudbe z dokazili pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na gornji naslov. Izbira kandidatov bo opravljena v 15 dneh po poteku razpisnega roka.

KOVINAR JESENICE

Komunalno podjetje KOVINAR JESENICE

DS Skupnih služb razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za dobo 4 let (ni reelekcije).

VODENJE SPLOŠNEGA SEKTORJA

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
 - VI. stopnja strokovne izobrazbe pravne ali upravne smeri in eno leto delovnih izkušenj na podobnih delih

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Komunalno podjetje Kovinar Jesenice, DS Skupnih služb, Spodnji Plavž 6, Jesenice, z oznako za razpis, v 15 dneh po objavi razpisa.
 O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po preteku razpisa.

PODJETJE ZA PTT PROMET KRANJ
 TOZD Telekomunikacije

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

PRILAVA NAPAK IN EVIDENCA NA 97
 (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)

Pogoji: - končan program srednjega usmerjenega izobraževanja administrativne smeri IV. stopnje
 - izmensko delo

Delovno razmerje s kandidatom bo sklenjeno za določen čas. Poskusno delo traja dva meseca. Kandidati naj vloge z dokazili pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Podjetje za PTT promet Kranj, TOZD Telekomunikacije, M. Vadnova 13, Kranj. O izbiri bomo prijavljene kandidate obvestili najkasneje v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

Kema EXOTERM KRANJ

Odbor za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. TRANSPORTNEGA DELAVCA

Pogoji: - končana osnovna šola
 - starost 18 let
 - poskusno delo 90 dni

2. PRIPRAVNIKA

Pogoji: - visoka izobrazba ekonomske smeri (VII. stopnja)
 - delo za določen čas (za čas opravljanja pripravništva)

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema splošni sektor delovne organizacije 8 dni po objavi. O izbiri bomo vse prijavljene kandidate obvestili najkasneje v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

SGP GRADBINEC KRANJ
 TOZD Gradbena operativa KAMNIK

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Gradbena operativa Kamnik, Bakovnik 5 a, objavljamo delovne naloge in opravila

10 KV ZIDARJEV

Pogoji: - končana srednja gradbena šola - triletni program ali tečaj za KV in dvomesečno poskusno delo

Pisne vloge z dokazili o strokovnosti sprejemamo v roku 8 dni od objave na naslov: SGP Gradbinec, Kranj, Nazorjeva 1, Kadrovska služba.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Hotel Jelen Kranj

DOMAČE SPECIALITETE
 PRIMERNA POSTREŽBA
 UGODNE CENE

VSAK PETEK IN SOBOTO
 od 20. do 24. ure
 PLES NA VRTU
 HOTELA JELEN

Igra KRVAVŠKI KVINTET

Priporočila se kolektiv hotela.
 Telefon 21-466.

metalka

BLAGOVNICA KAMNIK

NAKUP Z ZADOVOLJSTVOM

Tel.: (061) 831-757

DELFIN

VAS VABI NA RIBJE SPECIALITETE

ZAHVALA

Ob smrti očeta, brata, strica, tasta, starega očeta

JANEZA KOCIJANČIČA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom za nesebično pomoč.

VSI NJEGOVI
 Vrbnje

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža in očeta

IVANA ZADNIKARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih in ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala velja Alpetouru tozd Mehanične delavnice in njegovemu sodelavcu za izrečene poslovilne besede, združenju šoferjev in avtomobanikov DO LTH, do Obrtnik, do Termika. Gospodu župniku za opravljeni pogrebni obred. Pevcem za pesmi ob slovesu, sostanovalcem Podlubnik 160, ter vsem drugim srodnikom, prijateljem in znancem. Vsem še enkrat iskrena hvala.

VSI NJEGOVI
 Škofja Loka, 15. julija 1986

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, strica in starega očeta

JANKA BERNIKA
 po domače Ipavcovega očeta

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem za iskreno sožalje in podarjeno cvetje. Iskrena hvala pevcem, predstavniku ZB Škofja Loka za kratek oris življenjske poti, gospodu kaplanu za opravljeni cerkveni obred in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

V globoki žalosti vsi njegovi
 Škofja Loka, 14. julija 1986

ZAHVALA

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi našega ljubljenega sina in brata

IVA ARHARJA

se iskreno zahvaljujemo sosedom za neizmerno pomoč, sorodnikom, prijateljem in znancem, vsem, ki ste nam izrekli ustno in pisмено sožalje, ter nam lajšali težke trenutke. Hvala kolektivu Alpetour, tozd hoteli Škofja Loka, tov. Čenčiču za ganljive poslovilne besede, sodelavcem Jelovice, gospodu župniku za opravljeni obred in tople besede, KUD »Ivan Cankar« Sv. Duh za zapete žalostinke. Hvala vsem, ki ste mu poklonili vence in cvetje, ter ga pospremili v njegov prerani tih dom.

ZALUJOČI: ata, mama, brat Andrej in mala Saša
 Škofja Loka, 15. julija 1986

KEMIČNA TOVARNA PODNART p. o.

Odbor za medsebojna delovna razmerja objavlja dela in naloge

1. KNJIGOVODJE OD II.
2. STRUGARJA (obdelovalec kovin)
3. MEŠALCA GALVANSKIH SOLI
4. NOČNEGA ČUVAJA

Pogoji:
 pod 1. - SSI, ekonomski tehnik
 pod 2. - KV strugar (obdelovalec kovin)
 pod 3. - KV delavec
 pod 4. - varnostnik - priučitev, usposabljanje

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom, razen pod točko 1., kjer se delovno razmerje sklepa za določen čas (1 leto).

Kandidati naj pošljejo pisne vloge z ustreznimi dokazili na naslov: Kemična tovarna Podnart, splošna služba.

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

JANEZ PERKO
 upokojeni pismonoša iz Tržiča

Vestni sodelavec nam bo ostal v lepem spominu.

Delavci TOZD za ptt promet Kranj

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in tasta

IGNACA BETONA
 iz Rupe

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje. Posebna zahvala pokojnikovi sestri Francki, inštitutu Golnik za neizmerno pomoč, gospodu župniku za pogrebni obred in pevcem za žalostinke. Hvala vsem, ki ga boste ohranili v lepem spominu.

VSI NJEGOVI

V SPOMIN

16. julija mineva leto dni od smrti naše drage hčerke, sestre in tete

ANICE RADOŠEVIČ

Vsem, ki se je kakor koli spominjate, obiskujete njen prerani grob in ji prižigate svečke, se iskreno zahvaljujemo.

ZALUJOČI: starši Ivan in Cirila, sestra Breda in brat Janez z družinama
 Selca, Delnice, 16. julija 1986

ZAHVALA

Ob smrti naše drage sestre in tete

ANGELE ARNEŽ
 iz Popovega

se iskreno zahvaljujemo za nesebično pomoč sosedom, bratom Zupan za zapete žalostinke, organizaciji ZB iz Leš za poslovilne besede in delovni organizaciji BPT za vence. Zahvaljujemo se g. župniku iz Kovorja za opravljeni pogrebni obred in vsem, ki so nam izrekli sožalje ter darovali cvetje in vence. Vsem še enkrat iskrena hvala.

ZALUJOČI VSI NJENI
 Popovo, Kranj, Železniki, Brezje pri Tržiču, Borovlje

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje drage žene, mame, babice, prababice, sestre in tete

JUSTINE MURNIK
 roj. ROGELJ

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom in sorodnikom za pomoč ob njeni bolezni in smrti. Posebna zahvala zdravniku dr. Tomažu Hribniku, Turističnemu društvu Preddvor za poslovilne besede in g. župniku za lep pogrebni obred.

ZALUJOČI: mož Anton, hčerke Judita, Marica in Štefka z družinami
 Preddvor, Kokrica, Irschen, Buenos Aires

MALI OGLASI
tel.: 27-960
cesta JLA 16

aparati, stroji

- Prodaj PLETILNI STROJ brother s krojnimi aparatom. Oblak, Prelesje 9, Gorenja vas 11157
Prodaj folic STROJ za strešno opako. Visoko 5, Senčur 10682
Prodaj novo KABINO za traktor fit Store 404 ali 504. Telefon 36-633 11555
Ugodno prodaj dvojni KASETOFON sharp, GRAMOFON in RECIVER 2x30 W tehniks ter RACUNALNIK spektrum 16 K. Telefon 46-035 11556

- Ugodno prodaj nov dvojni stereo RADIO, kasetofon z deklaracijo. Telefon 27-117 11575
Prodaj dvobrzinski elektromotor 9 KW, 10,5 KW 460 in 2925 obratov, Plešec, Brezovica pri Medvodah 11576
Prodaj nov AVTOMAT za lesno struženje. Dolžina 110 cm, Ø do 15 cm. Avgust Ščavničar, Šmartno 24, pod Šmartno goro. Telefon 061/59-073 11577

OPTIKA
VERVEGA NEVENKA
Tavčarjeva 1, Kranj
tel.: 24-274 (nasproti Delikatese)
Vam nudi hitro in kvalitetno izdelavo vseh vrst očal z navadnimi in specialnimi lečami.
Izdelujemo na recept in brez njega.

Centenim strankam in občanom Gorenjske čestitamo za občinske praznike.

- 20 % ceneje prodaj 20 m² kombi PLOŠČ 5 cm. Telefon 46-098 popoldne 11462
Prodaj tri nova zastekljena OKNA KLI Logatec 100x140 in ROLETE, za 14,5 SM. Telefon 061/723-272 11463
Prodaj novo kmečko PEČ, vezana OKNA 80x140 in 3 masivne PODBOJE 71 in 81. Benedik, telefon 66-244 od 19. do 22. ure 11464

gradbeni mat.

- Prodaj DESKE 2 cm za napušč, lahko tudi na gradbeni kredit. Telefon 22-135 po 20. uri 11450
Zelo ugodno prodaj 80 m² belega UMETNEGA KAMNA, primernege za coki. Telefon 27-040 dopoldne 11451
Prodaj stara OKNA z ROLETO 180x150 in tridelna OKNA s POLKNI in tehnični les raznih dimenzij. Gostilna Benedik, Kranj 11452
Prodaj smrekove PLOHE. Zg. Brnik 7 11453
Prodaj hrastove PLOHE. Breg ob Savi 9, Kranj 11454
Prodaj rabljeno strešno OPEKO, špičak. Voklo 61 11455

razno prodaj

- Prodaj DIRKALNO KOLO smaraton. Ljubljanska 15, Labore, Kranj
Prodaj ETERNIT rjav, 2200 kosov; ZE 25 M TRAJANKO, dravograd, sivo, 400 kosov; Ze 5 M; staro OPEKO kikirind, 1400 kosov Ze 9 M. Telefon 62-856 11617
Prodaj dobro ohranjen ŠOTOR in duplati Jarše 2/a, 4 osebe, (2 spalnici, predprostor, baldahin) za 25.000 din. Telefon 23-072 dopoldan, 78-353 zvečer 11618
Ugodno prodaj rabljeno strešno folic cementno OPEKO, 2.000 kosov ter dva rabljena puch ponyekspresa, enega pa po delih. Kuraltova 4, Senčur 11078
Prodaj KANU dvosed. Ogled popoldan. Dare Vetrnik, C. JLA 17, Kranj 11467
Prodaj bukova DRVA. Telefon 42-085 11468
Prodaj FIAT 750, letnik 79, 200 litrsko hladilno SKRINJO LTH in črno-bel TV. Cermelj, Trboje 88 11469
Prodaj SEME oljne repice in TRAMOVE. Breg ob Savi 19 11470

VELJAVNE OBRESTNE MERE OD 1. 7. 1986 DALJE

Table with columns for loan types and interest rates. Includes rows for 'dinarska sredstva občanov' with interest rates ranging from 7.5% to 61% and 'devizna sredstva občanov' with rates from 4.50% to 11.00%.

Table with columns for interest rates for different terms. Includes rows for 'za nenamensko vezane vloge' and 'za namensko vezane vloge' with rates ranging from 4.50% to 12.00%.

- Ugodno prodaj starejšo krušno PEČ in avtomobilsko PRIKOLICO z nosilnostjo 600 kg. Britof 348 11471
Prodaj KROMPIR za prašiče. Žabnica 12. Telefon 44-684 11472
Prodaj BUTARE in DRVA. Ropret, Zg. Bitnje 41 11473
Po ugodni ceni prodaj SEME krmnega ohrova. Kastelic, Prebačevo 53, Kranj. Telefon 43-174 11474

Na pultu posebnih prodaj pred veleblagovnicom vam v prihodnjem tednu nudimo po ugodnih cenah:
— kekse BATTONS NOUGAT
— kekse BATTONS Vočni
— špagete INTES
— napolitanke SET
— kekse LILY
— KEKSE ALBERT
— paradiznik 370 g in 720 g
— sadne sirupe BOSNA PRODUKT
— sok višnje in hruške
— džem iz breskev
— EMONA pasulj, 400 g
— ribe imčumi mirna BELSAD
— marmelado iz višnje, 440 g
— EMONSKO PASTETO 200 g, 70 g, 140 g in 145 g
— EMONA JUZINO, 200 g
Hiša dobrega nakupa!

- Prodaj nerabljen kombiniran ŠTE-DILNIK 2 plin, 2 električni, z električno pečico. Rozman, Britof 69, Kranj. Telefon 36-313 11596
Prodaj obnovljen pralni stroj cam-dey 75. Telefon 35-896, po 19. uri 11597
Ugodno prodaj 4 leta star pralni STROJ Zvonko Peterlin, Gorenja vas 244 — novi bloki 11598

- Prodaj avto OPEL KADET, letnik 78. Ivan Bajec, Britof 193, Kranj. Telefon 11599
Prodaj dobro ohranjen 126 P, letnik 78. Grad 59, Cerklje 11599
Prodaj nov MOPED 15 SLB bord, rdeče barve. Jože Zadnikar, Mlaka, Kranj 11599
Prodaj SPAČKA, letnik 73, registriran do 11. 7. 87. Trebušak, Stara 11/a 11599
Prodaj 750, letnik 77. Gasilska 24, Senčur 11599
Prodaj 101, letnik 74, celo ali po delih. Franc Osredkar. Telefon 65-146 11599

stanovanja
Mlad par brez otrok najame garsonjero za dobo več let na relaciji Lesce-Radovljica ali v okolici. Šifra: predplačilo po dogovoru 11139
Študentka ob delu išče STANOVANJE v Kranju. Milka Kekič, Kokrški log 14, Kranj 11548
Enosobno STANOVANJE zamejnjam za večjega. Šifra: center za center — soglasje 11549
Dekle v Kranju išče SOBO s uporabo kopalnice in kuhinje. Možna manjša pomoč pri delih. Šifra: Gorenjska 11550
Ženska nujno išče enosobno STANOVANJE ali garsonjero na Bistrici pri Trzinu ali okolici. Telefon 57-098 od ponedeljka dalje 11551
Iščem GARSONJERO na relaciji Radovljica—Jesenice. Naslov v oglašnem oddelku. 11552

posesil
V okolici Kranja ali Cerkelj kupim HIŠO, lahko starejšo ali pa gradbeno parcelo ali garsonjero oziroma manjša stanovanje. Šifra: ZDOMEC 11448
Kupim enostanovanjsko HIŠO ali stanovanje v okolici Radovljice ali Kranja. Šifra: TELEFON — GOTOVINA 11449

kupim
Kupim MOTOR za avto R 12. Gorenjesavska 35, Kranj 11604
Kupim SLAMOREZNIČO, manjšo ali malo večjo. Ivanka Dremelj, Dragomelj 21, Domžale 11605
Kupim ohranjen BETONSKI MEŠALEC. Telefon 24-122 11606
Kupim 2 prosto stoječi CISTERNI za olje po 1.600 l ali več in GORILEC CTC ali VAICHAUPT, ohranjeno. Telefon 50-792, dopoldne ali 50-381 po 20. uri 11607
Kupim ŠAMOTNO OPEKO. Mekušk 17, Zg. Gorje. Telefon 50-538 11608
Kupim otroško KOLO. Ljubljanska c. 36, Kranj. Telefon 27-931 11609
Kupim menjalnik PRIMA. Ivan Ropret, Partizanska 14, Senčur 11010

vozila
Prodaj Fiat 126 p. generalno obnovljen, letnik 1978. Hudolin, Partizanska 47. Škofja Loka Tel.: 62-895 od 17. ure
Prodaj 101 GTL 55, letnik oktober 83. Bukovnik, Trboje 87 11032

- Prodaj dobro ohranjen avto ZA STAVA 101 GTL 55 letnik decembra 1982 Kastelic Leon, Čirče 41, Kranj
Prodaj Z 101, letnik 75: JAWO 350 letnik 79 in nove ZVOČNIKE gorenjske 70 W, 10 % ceneje. Rado Urevc, Mlaka 28, Bled 11066
Prodaj Z 850, letnik 83. Štular, Zg. Bitnje 139 11170

Prodaj ddbro ohranjeno Z 101, letnik 80. Telefon 21-538 ali osebno ob jutri dalje. Jezerka c. 11, Kranj 11174
Prodaj FIAT 750, letnik 74, registriran do julija 87. Pelko, Hotemaze 51/b, Preddvor 11174
Ugodno prodaj FORDA FIESTO letnik 83, s prevoznimi 6.000 km. Telefon 24-928 11174

Ugodno prodaj zelo dobro ohranjen VW PASAT CL, letnik 1982 s prevoznimi 26.000 km. C. na klanec 31, Kranj 11174
Ugodno prodaj FIAT 126, letnik 78, registriran za eno leto. Lončar, Cesta na Belo 21, Kokrica 11174
Prodaj R 4, letnik 84. Beton, Britof 135 11174
Prodaj Z 750 SC, letnik 79. Majc, Gogala, Rupa 36 11174

Prodaj GS 1,3 CITROEN, letnik oktober 79, prevoženih im. 110.000 km. Janez Hafner, Zabnica 31, Telefon 44-554 11174
Prodaj Z 750 LC, letnik 81, s prevoznimi 25.000 km. Šimnovc, Zasavska c. 48 11174
Prodaj obnovljen in do 25. 4. 87, registriran FIAT 125 P, letnik 79, cena po dogovoru. Avguštin Najzar, Špicarjeva 8, Radovljica 11174

Prodaj Z 750, generalno obnovljeno in registrirano do 22. 5. 87. Ogled možen vsak dan od 15. do 17. ure, cena po dogovoru. Heberle, Deteljičeva 3, Trzin 11174
Za 42 SM prodaj 126 P letnik 81. Svetelj Z., Srednja vas 70, Senčur, popoldne 11174
Prodaj Z 101, prva registracija 1980, ter obnovljeno in neregistrirano Z 1500 furgon. Zg. Brnik 7 11174

Ugodno prodaj R 4 GTL julij 84. radium. Telefon 23-069 dopoldne 23-245 popoldne 11174
Prodaj avto OPEL KADET, letnik 78. Ivan Bajec, Britof 193, Kranj. Telefon 11174
Prodaj dobro ohranjen 126 P, letnik 78. Grad 59, Cerklje 11174
Prodaj nov MOPED 15 SLB bord, rdeče barve. Jože Zadnikar, Mlaka, Kranj 11174
Prodaj SPAČKA, letnik 73, registriran do 11. 7. 87. Trebušak, Stara 11/a 11174

Prodaj Z 750, letnik 77. Gasilska 24, Senčur 11174
Prodaj Z 101, letnik 74, celo ali po delih. Franc Osredkar. Telefon 65-146 11174
Prodaj GOLF JGL Janka Pučija 8 stanovanje 15, Planina III 11174
Prodaj garsonjero Z 101, conform october 80, 50.000 km. Telefon 45-142 11174

Prodaj Z 750, letnik 84. Ferlic, Mlaka, Sp. Besnica 175 11174
Prodaj dobro ohranjeno Z 750, letnik 78. Urbanc, Žiganja vas 59/a 11174
Prodaj štiri GUME tiger 145 x 13 Sladič, Struževo 47/a, Kranj 11174
Prodaj TOMOS 14 M, dobro ohranjen. Telefon 66-044 11174
Nujno prodaj garažiran in preložen R 4, letnik 79, registriran januar 80, 75.000 km ter nove gume. Telefon dopoldan 81-660, doma 82-586 11200

Prodaj Z 750, letnik 74, prva registracija 77, registriran do julija 87, z rosenjara obnovljena. Telefon 79-713 11200
Prodaj dobro ohranjeno Z 101 letnik 78. Telefon 66-411 11200
Prodaj JAWO 350. Savska c. 20, Kranj. Soldat
Za 90 SM nujno prodaj Z 101, letnik 80. Franc Skumavc, Delavska 20, Mojstrana 11200
Prodaj AUDI 80, letnik december 73. Telefon 40-005 11200
Prodaj FIAT 750 LE, letnik 84, 9.500 km. Telefon 38-304 11200
Ogled vsak dan ob vsaki uri. Anton Bohinc, Poljanska 58, Škofja Loka 11200

Prodaj dobro ohranjeno in garažirano Z 101, letnik 75. Ogled možen vsak dan popoldne. Zupan, Seberčev 56, Zasip, Bled, telefon 78-374 11200
Se želite zavrteti ob prijetni glasbi, okusni hrani in prijetni družbi, pa ne veste kje? Gostišče »DRAGA«
Begunje vabi 22. julija od 17. do 23. ure na vrtno veselico z ansamblom TINCA. Nudimo vam: postrežnikova jajca, žabje krake, ajdove štruklje z orehi, sirove štruklje, prekmursko gibanico in ostalo. Odprto vsak dan, razen ponedeljka.

FOTOGRAF

Janez Žumer
Izdelava fotografij za vse vrste osebnih dokumentov
V DVEH URAH
Kranj, Partizanska 4.
23-893
(pri Prešernovem gaju)

DRAGEMU NEJCU ČRNILCU OB SREČNEM DOGODKU KDO, PA NAJ SAM UGANE

Prodaj nove DELE za Z 101; masko, zunanje in notranje blatnike, nosilce koloteka, prage in zadnja leva vrata.
Kofotek 37-736 11242

Ugodno prodaj GOLF 78, z obnovljeno karoserijo. Franc Pušavec, Hudovo 1, Kover, Trzič 11423

Prodaj dva meseca starega FIATA 126. Informacije na telefon 82-889 11424

Prodaj dobro ohranjeno Z 128, letnik 82. Telefon 23-922, Kranj 11425

Prodaj FIAT 750, letnik 71. Jože Godnov, Lom 26 11426

Ugodno prodaj Z 750 SE, letnik 82. Kurlaltova 58, Kokrica. Telefon 24-902 11427

Prodaj JUGO 55, letnik 84, cena 130 SM. Andreuzi, Gorenja vas 241 11428

Ugodno prodaj GS 1220 special, letnik 75, in dodatno opremo. Telefon 66-891 11429

Dobro ohranjen MZ 250 prodaj ali zamenjam za APN 6, z doplačilom. Telefon 25-117 11430

Prodaj MOTOR APN 4 in ČELADO. Janez Triler, Sv. Duh 8, Škofja Loka 11431

Prodaj R 4, letnik 83. Potočnik, Jekševa 6, Strazišče 11432

Prodaj R 12, obnovljen in na novo registriran z MOTOR elektronic 90. Ivan Čemas, Kidričeva 18, Kranj 11433

Poceni prodaj FIAT 850 sport, registriran do konca leta. Meden, Golnik 7/a 11434

Ugodno prodaj VARTBURG, letnik 79. Britof 348 11435

Prodaj dobro ohranjen FIAT 126 P, letnik 79. Janez Ržen. Janeza Puharja 5, Kranj. Telefon 33-325 11436

Prodaj 5 novih GUM za JUGO 45. Telefon 50-789 11437

Prodaj R 4, letnik 83. Galetova 7, Kokrica 11438

HROŠC, starejši letnik, kompletno kleparsko in ličarsko obnovljen, pravkar registriran z brezhibnim motorjem, prodaj za 26 SM. Telefon 68-468, popoldan 11439

Po ugodni ceni prodaj ZASTAVO 101, letnik 73. Glavati, Predoslje 61/a 11440

Prodaj 126 P, letnik 80. Novak, Sp. Besnica 111 11441

Kupim VARTBURG karavan. Telefon 47-593 11442

Prodaj ZASTAVO 126 P, letnik 79. Irena Bohinc, Založ 49 11443

Prodaj BMW 1502, letnik 76. Dva. Najščak, telefon 35-672 11444

Prodaj AVTOMATIK, letnik 85. Anica Povše, Ul. Juleta Gabrovska 30. Telefon 35-441, vsak dan dopoldne 11445

Prodaj Z 750, letnik 72. Ogled od 10. do 17. B. Šmid, Mlekarska 12, Kranj 11446

Ugodno prodaj ŠKODO 100, letnik 73 in rezervne dele, Aleš Grah, Gorenja vas 49, Reteče, Škofja Loka 11447

Takoj zaposlim VARILCA. Pogoj je znanje elektrovarjenja in varjenja pod zaščito plina (argon) in 3 leta delovnih izkušenj. Franc Stroj, Dvorska vas 31/c 11113

Redno zaposlim ČISTILKO. Telefon 42-530 11023

Sposoben KUHAN, z najmanj 4-letno prakso, dobi dobro plačano delo. Telefon 61-917 11506

S 1. 9. 86 dobila redno zaposlitev kot NATAKARICI dve dekleti, vajeni střežbe. Telefon 61-917 11507

Hišni svet Šorlijeve 6 in 8 išče ČISTILKO za čiščenje stopnišč 2-krat tedensko. Plačilo po dogovoru. Telefon 28-705 11508

Salon Sever sprejme FRIZERKO. Majda Sever, Partizanska 40, Škofja Loka. Telefon 60-048 11509

Takoj zaposlim KOVINOSTRUGARJA ali osebo, ki ima veselje do kovinskega poklica. Pipanova 60, Senčur 11510

Sprejem kakršno koli HONORARNO delo, lahko tudi na dom. Telefon 34-369 11511

Iščem HONORARNO delo za mesec avgust. Naslov v oglasnem oddelku. 11512

Zaposlim ZIDARJE in DELAVCA, redno ali honorarno, v okolici Bleda s stanovanjem. Plača po dogovoru. Telefon 77-145 11513

Takoj zaposlim KV ali PKV ELEKTROINSTALATERJA ali fanta, ki ima veselje za priučetev. Franc Korošec, Mlika 62/a, Kranj 11514

V redno delovno razmerje sprejemam NATAKARICO ali NATAKARJA, v bližini Kranja. OD po dogovoru. Telefon 41-125 11515

Iščem koga za 3-urno pomoč v gospodinjstvu. Miakar, Puštal 115, Škofja Loka 11516

Živall

Prodaj brejo TELICO 9 mesecev. Julija Kalač, Virmaše 68, Škofja Loka 11616

Prodaj več PAVOV samcev in samice, starih 1 leto. Janez Kadivec, Pipanova 46, Senčur 11516

Prodaj 8 tednov starega BIKCA simentalca. Gašperin, Begunje 53 11517

Prodaj TELIČKO simentalko, staro 8 dni. Blaž Zor, Visoko 25, Senčur 11518

Prodaj BIKCA za rejo in leto dni staro TELICO. Kurirska pot 11, Primskovo 11519

Prodaj dve mladi KRAVI po izbiri. Zadraga 15, Duplje 11520

Prodaj KOZO z mladičem. Golnik 75 11521

Prodaj štiri plemenske OVCE. Jano Fern, Bukov vrh 7, Poljane 11522

Prodaj sedem tednov staro TELIČKO za rejo ali zakol. Janez Žepić, Retnje 19, Križe 11523

Prodaj dve TELICI, eno jalovo, drugo v 8 mesecu brejosti, eno leto staro TELICO, težko 250 kg, pa zamenjam za bikca. Alojz Škrjanc, Zg. Bela 57 11524

Prodaj KRAVO s teletom. Predoslje 1 11525

Prodaj črno-belo TELIČKO, staro 6 tednov. Sr. Bitnje 9 11526

Prodaj od 25 do 30 kg težke PUJ-SKE, domača reja. Sp. Brnik 60 11527

Prodaj visoko brejo KRAVO ali TELICO in BIKA po izbiri ali menjam za jalovo goved. Virmaše 42, Škofja Loka 11528

Prodaj mladiče NEMŠKEGA OVČARJA, odličnih staršev. Milutinovič, Savska cesta 24, Kranj 11529

Prodaj mladiče NEMŠKEGA OVČARJA z rodovnikom, odličnih staršev, prvaka vzrejne skupine. Štular, Sp. Duplje 87 11530

Prodaj KRAVO v 8. mesecu brejosti, črno-belo ali po izbiri, simentalko. Preddvor 10 11531

Prodaj 5 mesecev stare ZAJCE za zakol ali nadaljnjo rejo. Preddvor 147, telefon 45-147 11532

Prodaj osem tednov starega BIKCA simentalca. Drolovka 21 11533

JARČKE, odlične nesnice, dobite v Srednji vasi 7, Golnik, telefon 46-038 11534

Prodaj KRAVO po izbiri. Dragočajna 16 11535

Prodaj 8 mesecev brejo TELICO. Strahinj 1 11536

Prodaj 20 do 50 kg težke PRAŠIČKE. Stanonik Jurij, Log 9, Škofja Loka 11537

Za plemo prodaj KUNCE bell novelzelandec in kastor rex. Kozjek, Rupa 17, telefon 27-974 po 20. uri 11538

Prodaj več KRAV. Škofjeljoška 33, Kranj 11539

Prodaj 7 dni starega BIKCA. Kozjek, Huje 13 11540

Prodaj 3 PRAŠIČKE, težke do 25 kg. Pivka 7, Naklo 11541

Prodaj 2 meseca staro TELICO simentalko. Praprotna Polica 20 11542

Prodaj 5 in 7 mesecev breji KRAVI frizijki. Zg. Brnik 5, Cerklje 11543

Prodaj BIKA, težkega 400 kg. Jože Jerjol, Alpska 92, Lesce 11544

Ljubiteljem psičkov oddam male PSE. Luže 60 11545

Za plemo prodaj PRAŠIČKE težke 100 kg. Oliševsek 24, Preddvor 11546

Prodaj teleta BIKCA, črno-belega in kostanjeva drva. Goriče 11, Golnik 11547

Prodaj PRAŠIČKE od 35 do 100 kg. Posavec 123, telefon 70-379 11130

Prodaj 9 mesecev brejo TELICO. Oman, Sp. Luža 4, Selca 10981

PIREDITVE

Gasilsko društvo Bukovica prireja v nedeljo 20. 7. ob 17. uri VELIKO VRTNO VESELICO. Igral bo ansambel Ivana Ruparja. Vabljeni! 11553

Ansambel Juvšek igra vsak petek in soboto v hotelu Transturist, v nedeljo pa na veselici v Smledniku. 11554

OBVESTILA

Cenjene stranke obveščam, da bo delavnica zaradi letnega dopusta zaprta od 18. 7. do 3. 8. 1986. Za nadaljnja popravila se priporočamo. Nudimo popravila vseh vrst osebnih in tovarnih vozil. Avtomehanika, Jordan Tomovski, AMD Podnart 13, Podnart 11588

Cenjene goste obveščam, da bo gostilna v Čepuljah zaprta zaradi rednega letnega dopusta od 17. julija do 14. avgusta 86. Se priporočamo za obisk. 11144

ROLETE: lesene, plastične in žaluzije, popravila rolet in žaluzij naročite ŠPILER-jevim, Gradnikova 9, Radovljica. Telefon 75-610 10405

Popravilo, čiščenje in montažo BOJLERJEV ter vodovodnih pip. Telefon 80-464, Žirovnica 11589

Opravljam krovsko, kleparska dela ter vseh vrst izolacij. Telefon 061/559-732 v sredo, petek, soboto do konca avgusta. 11590

OSTALO

Zidarska dela, omete, fasade, opravlja obrtnik. Telefon 36-413 od 18. do 21. ure 11610

Nujno potrebujem 20 SM posojila za dobo 2 mesecev. Plačam 80% obresti ter razliko v slučajni devalvaciji. Vrnitev možna v devizah. Šifra: POD GARANCIJO Z MOŽNO VKNJIŽBO NA PREMOŽENJE 11611

Zasteklim balkon (aluminij, špranja zatesnjena). Telefon 061/558-285 11612

Iščem mlajšo upokojenko, ki bi 1-krat tedensko pospravila majhno stanovanje. Po dogovoru. Telefon 38-016 11613

Nujno iščem serviserja za popravilo TV El Niš color 6610. Naslov v oglasnem oddelku. 11614

ZAHVALA

Vsem, ki ste našega dobrega ata

ALOJZA GORENCA

pospremili na njegovi zadnji poti, mu prinesli cvetja in nam pisno in ustno izrazili sožalje, najlepša hvala. Iskrena hvala gospodnikom, sosedu tov. Sedeju, organizaciji ZB Stražišče in ZŠAM Kranj za tople poslovilne besede. Zahvala vsem, ki ste ga z mislijo, besedo in cvetjem pospremili v njegov zadnji dom.

ŽALUJOČI: Sonja, Jože, Miha in drugo sorodstvo

Kranj, 18. julija 1986

ZAHVALA

V ponedeljek, 7. julija, smo pospremili na zadnjo pot našo drago mamo

BERTO LEGAT

rojeno ZUPAN

V nedeljo, 13. julija, pa smo se morali posloviti še od drugega ata

FRANCA LEGATA

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh hudih dneh na kakršnih koli način stali ob strani, nam nudili neprecenljivo pomoč in tolažbo. Lepa hvala vsem sorodnikom, sosedom in znancem, zdravstvenemu osebju, posebej dr. Čerнету, številnim gasilcem, pevcem za lepo zapete žalostinke ter g. župniku za lep obred. Iskrena hvala vsem, ki ste ju v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

ŽALUJOČI VSI NJUNI

Begunje, Bled, Škofja Loka, 13. julija 1986

ZAHVALA

Ob smrti naše ljube mame

ANČKE KEJŽAR

iz Senčurja

se iskreno zahvaljujemo dr. Rupnikovi in drugemu zdravstvenemu osebju bolnice na Golniku za poslednje zdravljenje ter human odnos do pacientke in njenih najbližjih. Posebno se zahvaljujemo medicinskima sestrama, ki sta bili z njo ob njenem zadnjem trenutku in duhovniku za opravljen obred. Hvala vsem, ki ste nam v tem težkem trenutku nesebično pomagali, sočustvovali z nami in jo pospremili na njeni poslednji poti.

ŽALUJOČI: hčerki Nežka in Ivica, vsi njeni vnuki in pravnuki

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mame, hčerke, sestre in tete

IVANE REBOL

rojene DIJAK

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za podarjeno cvetje in izrečena sožalja. Še posebej hvala Mici Jagodic in Francki Križaj za nesebično pomoč, OOS in sodelavcem Živila Kranj, sodelavcem Save Kranj in Iskre Kranj ter Gorenjskih oblačil Kranj, g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem iz Kokrice za zapete žalostinke in vsem ostalim, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Z očmi turista

Loški grad — še premalo živ

Škofja Loka, 15. julija — Domačinu je sicer težko gledati skozi oči turista, tujca, pa vendar tudi sam lahko ugotovi, da je loški grad v svoji notranjščini lepo urejen, bogat v zbirkah, da pa je zunaj mrtev, celo zanemarjen.

»Vse muzejske zbirke in grajsko kapelo smo pred leti obnovili. Zbirke vsebujejo prek dva tisoč predmetov. Obiskovalci se lahko vsak dan, razen ponedeljka, temeljito seznanijo s preteklo in polpreteklo zgodovino loškega življa,« je dejal ravnatelj Loškega muzeja Janez Erjavec.

Živo nasprotje tem zbirkam pa je muzej na grajskem vrtu, ki so ga začeli postavljati 1962. leta in ga od 1967. leta niso več dograjevali; nekaj zaradi pomanjkanja denarja, nekaj zaradi izseljenških piknikov, ki so jih začeli tu prirajati, malce pa je najbrž manjkalo tudi zagnanosti. Na vrtu so

na ogled čebeljak, kozolec, Škoparjeva hiša; oglarske kope ni več, skedenj so podrli, v mlin, ki so ga pred dvema letoma obnovili, je vlomila mladež.

Vse te starine so vrednotene kot kulturna dediščina s katero upravlja Loški muzej, denarja za obnovo in nove postavitve pa ne dobi. »Menim, da nima pomena dograjevati muzeja na prostem, dokler grajski vrt ne bo ograjen in dokler ne bomo v občini vendarle začeli namensko zbirati denar zanj,« je rekel Janez Erjavec. »Razen tega pa sama prenova objektov ne bo rešila. Objekti morajo nečemu rabiti, postati živi. Zato bi v sklopu grajskega vrta radi organizirali gostinsko ponudbo in muzejske objekte vključili v program turistično-gostinske dejavnosti.«

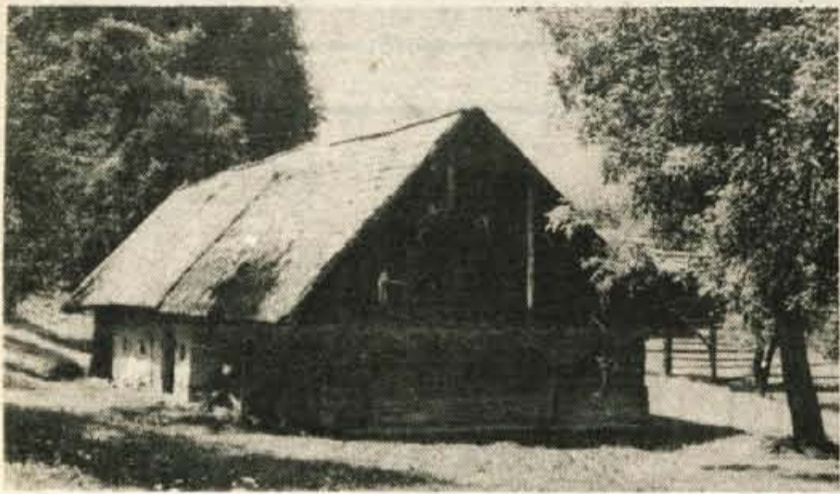
Pri tem pa so očitno težave. Če se že ne zatakne pri denarju in volji, se rado pri projektih, soglasjih. Objekti so pač kulturna dediščina, Morda bo kaj več sreče s kletnim gostinskim lokalom, ki si ga muzeologi zamišljajo v sklopu obnove severnega trakta gradu.

Da grad v poletni vročini nima niti sladoleda, kofte in piva, obiskovalec težko razume in v podzavesti se mu utrne še kakšna bolj grda misel od te, da so »graščaki« premalo iznajdljivi.

Škoda je, ker Ločani ne izkoristijo edinstveno prilagodljivosti, ki jim jo ponuja loški grad s svojim vrtom. Z nekaj lepšo zunanjo uredenostjo, primerno restavracijo in kioskom za hitro postrežbo bi lahko postal turistično-gostinska meka. Tudi zanje.

Maja in junija je prišlo na grad povprečno po štiri sto obiskovalcev na dan. Tudi zdaj jih je precej. Z vstopnino 60 oziroma 100 dinarjev Loški muzej ne pokriva niti stroškov celodnevne odprtosti. Hkrati pa bi obiskovalci gotovo radi plačali še kaj več, če bi le dobili.

H. Jelovčan

Domačini zmajejo z glavo, češ da se bo Škoparjeva hiša na grajskem vrtu kmalu podrla. Muzeologi pritrjujejo, nihče pa ničesar ne stori. — Foto: F. Perdan

Malica, klepet in sonce

Škofja Loka, 15. julija — Čas odmerjen za malico so trije mladi izkoristili tudi za sproščen klepet pod toplim soncem. Povedali so, da v LTH-ju delajo samo med počitnicami in da ...

Miran Čadež (levi), ki ga septembra čaka drugi letnik kovinarstva, je dejal, da je to njegovo prvo počitniško delo. Začel je 2. julija in namerava ostati mesec dni. Najprej je delal v skladišču, zdaj zlagala palete, ki jih rabijo v proizvodnji. Delo ni pretirano težko. Ne ve, koliko točno bo zaslužil. Denar bo najbrž dal za motor.

Petra Oman (v fantovskem oklepaju) je končala osemletko in bo šla jeseni na ekonomsko šolo. V LTH-ju dela od 17. junija in je danes njen zadnji delovni dan. Dela pri prevzemu materiala. Ni pretežno. Spoznava, kako je v tovarni in ugotavlja, da je v šoli vendarle bolje. Zaslužila bo okrog 50 tisočakov. Denar bo imela zase, za morje, kakšno obleko.

Marko Berce (desni) bo prihodnje leto zaključil srednjo šolo pedagoške, računalniške in naravoslovno-matematične usmeritve v Kranju. To ni njegovo prvo počitniško delo. Delal je že v EGP-ju, Peksu, zdaj, ko ima v LTH-ju štipendijo, pa je štirinajstdnevno prakso še malce podaljšal. Pomaga v računskem centru, kjer svoje šolsko znanje že lahko pridno uporablja. Dela na terminalih, pri manj zahtevnih programih. Toliko že zna, da česa ne pokvari, smeje pove. Zaslužek bo imel za maturantski izlet po Jugoslaviji. 24. avgusta gre, za deset dni.

H. J.

GLASOV JEŽ

Gostilna, tovarniški tozd

V poslovne knjige sicer nisimo pokukali, gotovo pa drži, da so bifeji in gostilne, ki so bližje tovarniških plotov, med najuspešnejšimi. Tudi bife Loke nasproti železniške postaje na Trati je bil v petek dopoldne poln ljudi v modrih oblekah.

Škoda, ker nismo tako složni in radodarni tudi, kadar gre za nekatere druge skupne naložbe.

Nedeljske veselice

Ni dolgo tega, kar se je eden od tujcev na glas čudil naši vzdržljivosti. Kako neki morete v nedeljo veseljačiti tja do zgodnjih ponedeljkovih ur, potem pa čili, zdravi in naspani delati?

To za nas ni nič, smo se malce nerodno izgovarjali. Tega, da pol ponedeljkovega delavnika prenarimo, če nam le uspe, seveda nismo hoteli priznati.

Letos se stara navada ponavlja. Večina veseljc je v nedeljah, le redke ob sobotah. Sobota ni primeren dan, je še toliko stvari treba postoriti doma, »pofuštati« pri sosedu. Utujen pač ne moreš na veselico.

Tudi to ni stabilizacija.

Športno društvo Kondor z Godešiča je na izseljenškem pikniku na loškem gradu prevzelo prodajo vstopnic in pospravljanje po pikniku. Največ dela so imeli s pospravljanjem, saj se je po grobih ocenah udeležilo letošnjega piknika prek deset tisoč ljudi, ki so pustili za seboj več kot pet kubičnih metrov smeti. Čeprav so bili športniki z zaslužkom zadovoljni, se niso mogli otrestiti vtisa, da so na pikniku največ delali in najmanj zaslužili.

Ko se bodo v letošnji zimi izključno tuji gostje vselili v prvovrstne hotelske apartmaje v Kranjski gori, bodo skozi okna lahko opazovali kranjskogorsko pokopališče, ki je tik poleg apartmajev ...

Vsaj še nadaljnjih deset let bodo gostje uživali nad tovrstnim razgledom. Jeseniški urbanisti, ki so načrtovali to svojevrstno lokacijo, so enostavno prezrli, da mora od zadnjega pogreba miniti najmanj deset let, da se pokopališče lahko spremeni v park.

Novo pokopališče pa se šele gradi ...

Kdo pozna roparja?

Kranj, 15. julija — Neznanec napadel prodajalko in odnesel 197.118 dinarjev.

Nekaj po 14. uri je prišel v prodajalno trgovskega podjetja Elita na Vodopivčevi 2 v Kranju neznanec, ki je precej dolgo, vse do 15. ure, pomerjal razna oblačila. Prodajalka mu je nato na njegovo željo zavila hlače velikosti 96, oblekel pa je še rdečo majico z dolgimi rokavi in hotel vedeti, koliko to stane. Prodajalki je zatem dejal, naj mu da še hlače, ki so za njenim hrbtom na polici.

Ko se je prodajalka obrnila, jo je brcnil v levo nogo nad peto tako močno, da je padla, nato pa jo je še trikrat ali štirikrat udaril z roko po vratu. Iz blagajne je vzel denar in bankovcev po 100, 1000 in 5000 dinarjev v skupnem znesku 197.118 dinarjev ter zbežal.

Rdečo majico, v katero je bil oblečen, ob pobegu iz trgovine, so našli poleg obrata Save približno dvesto metrov stran od trgovine. Po dosedanjih ugotovitvah naj bi zbežal po Savski cesti proti Hrastju in naprej v smeri Volklega.

Neznanec je visok okrog 182 centimetrov, vitek, prikupen, star nekaj čez 20 let, svetlih skodranih in normalno pristriženih las, oblečen v modre, kratke športne hlače in belo majico s kratkimi rokavi, ki so poleg ovratnika modro obrobljeni. Obut je verjetno v športne copate Lendel-Addidas. Na roki je imel ur v kovinskem pasom, govoril pa je srbohrvatsko.

Kdor je videl neznanca in ve o njem kar koli, naj se oglasi najbližji postaji milice ali upravi za notranje zadeve v Kranju.

Pravica stalnega bivanja borcev v Celju

Občinska skupščina Celje je sprejela sklep o podelitvi pravice stalnega bivanja skupnosti borcev brigad NOV Jugoslavije, ustanovljenih v Sovjetski zvezi. Svečanost bo jutri v dvorani Golovec.

Danes živi še 700 borcev brigad NOV Jugoslavije, ki so bile ustanovljene v Sovjetski zvezi. Letos mineva 43 let od ustanovitve I. brigade NOV Jugoslavije ustanovljene v Sovjetski zvezi. Kasneje je bila potem ustanovljena še druga pešadijska brigada, nato četa za radiotelegrafijo in zvezo, tankovska brigada in letalske eskadrile. Vse do letos borci teh enot niso imeli pravice do stalnega bivališča.

Občinska skupščina Celje pa je zdaj sprejela sklep, da se jim ta pravica podeli. Slovesna podelitev bo jutri, 19. julija dopoldne, v dvorani Golovec. Borci se bodo zbrali ob 10. uri, svečan program z razvitjem prapora pa se bo začel ob 11. uri.

A. Ž.

Izžrebali smo reševalce križanke

Rešitev nagradne križanke 30. 6. 1986: Madagaskar, anestezija, rast, Lasan, ata, Libija, KO, Poto, kar, Elvira, šerpa, spak, TI, Atila, Braco Koren, rulada, akt, Ide, anonsa, Nica, TK, AV, Em, rž, Kant, terna, Endo, knjigar, Ataman, er.

Prejeli smo 254 rešitev. Izžrebani so bili: 1. nagrada 3000 din — Gregor Bogataj, Gorenja vas 184; 2. nagrada 2000 din — Tina Kuraš, Titova 45, Jesenice; 3. nagrada 1000 din — Urša Miklavčič, Kajuhovala 19, Kranj; 7. nagrada 500 din pa prejmejo: Štefan Blažič, Tuga Vidmarja 2, Kranj; Tine Toman, Podbrezje, Duplje; Stane Škofic, Ul. 4. julija, Tržič; Anica Strupi, PTF Brnik, Brnik-Aerodrom; Stanko Logar, Cesta JLA 6, Kranj; Ludvik Glavač, Jama 19, Mavčiče; Bogdan Golubović, Podlubnik 258, Škofja Loka.

Naslednje nagradne križanke bodo objavljene 1. in 5. avgusta ob občinskih praznikih gorenjskih občin.

Poimenovanje karavle po Kokrškei odredu

Jezerko — Ob dnevu vstaje slovenskega naroda bo na Ankovi planini na Zgornjem Jezerskem svečano poimenovanje karavle po Kokrškei odredu. Svečanost bo 22. julija ob 11. uri na prostoru ob karavli. Ob tej priliki bodo odkrili spominsko ploščo, v enem od prostorov karavle bodo odprli spominsko razstavo Kokrškega odreda in podelili medalje ter plakete borcev Kokrškega odreda in delovnim organizacijam, ki so že poimenovane po Kokrškem odredu. Po kulturnem programu, v katerem bosta med drugim sodelovali tudi znani partizanski harmonikar Tonček Triplat in Peppca Gaberc, bo tovariško srečanje.

A. Ž.

NESREČE

Usodna vožnja s traktorjem

Zg. Bitnje, 14. julija — Malo pred polnočjo se je v gozdu nad vasjo Zg. Bitnje smrtno ponesrečil kmet Zg. Bitnje Leopold Rozman, 1915. S traktorjem je peljal po gozdni poti, iz neznanega vzroka zavil desno in pot in se prevrnil po strmini. Ustavil se je približno dvesto metrov niže v potoku Suha. Takoj je bil mrtev.

Trčenje v križišču

Kranj, 15. julija — Matilda Papič, 1936, iz Kranja, je v križišču pri Iskri zapeljala levo na nasprotni voznici, ki jo je potolkel z avtom, ki ga je naproti po svoji desni pripeljala kandidatka za voznico Ana Stempel, 1948, s Kokrince. Pri trčenju je bila Papičeva huje ranjena. Stempel harjeva in inštruktor Franc Toporš pa le lažje.

H. J.

V KRANJU
velik izbor BELE TEHNIKE
murka

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

V. d. glavnega urednika in odgovorna urednica: Leopoldina Bogataj

Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Novinarji: Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Jože Košnjek, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedelj, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Zalar, Danica Zavrl-Zhebri in Vilma Stanovnik — Fotoreporter: Franc Perdan — Tehnični urednik: Marjan Ajdovec — Lektorica: Nataša Kranjc — Samostojni oblikovalec: Igor Pokorn — Montaža in reprofotografija: Nada Prevč, Lojze Erjavec in Tone Guzelj — Predsednik izdajateljskega sveta Boris Bavdek (MS-ZKS za Gorenjsko) — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik od srediha in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavek TK Gorenjski tisk, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 421-1/72 — Naročnina za 11. polletje 2.600 din.